

CIVITTA

EKT

SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ TYRIMO ATASKAITA

2021 12 27

Vidaus reikalų ministerijos atstovo kontaktai

Alma Bulkevičienė

Viešojo administravimo ir vietos savivaldos politikos grupės patarėja, atliekanti vadovės funkcijas

El. pašto adresas: alma.bulkeviciene@vrm.lt

Telefono numeris: +370 527 17105

„Civitta“ atstovo kontaktai

Justė Pačkauskaitė UAB „Civitta“ direktorė

El. pašto adresas: juste@civitta.com

Telefono numeris: +370 618 24729

Gintas Umbrasas UAB „EKT“ direktorius

El. pašto adresas: gintas@ekt.lt

Telefono numeris: +370 650 78 115

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

PAV. 1. SUTAMPANTYS SIŪLYMAI CENTRALIZUOTI SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJAS	21
PAV. 2. SUTAMPANTYS SIŪLYMAI DECENTRALIZUOTI SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJAS	22
PAV. 3. SAVIVALDYBIŲ PASISKIRSTYMAS REGIONUOSE PAGAL PAJĖGUMĄ VYKDYTI DAUGIAU SAVARANKIŠKŲ FUNKCIJŲ	37
PAV. 4. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS REGIONUOSE PAGAL NEPAJĖUMO PRIEŽASTIS VYKDYTI DAUGIAU SAVARANKIŠKŲ FUNKCIJŲ	38
PAV. 5. VIDUTINĖS SAVIVALDYBIŲ IŠLAIDOS VIENAM APSKRITIES GYVENTOJUI, EUR	41
PAV. 6. SAVIVALDYBIŲ IŠLAIDOS VIENAM GYVENTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES	41
PAV. 7. VIDUTINIS SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ DARBUOTOJUI, ASM.....	42
PAV. 8. VIDUTINIS SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES	42
PAV. 9. VIDUTINIS GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ GYNYBOS FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, TŪKST. ASM.....	43
PAV. 10. SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ GYNYBOS SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	43
PAV. 11. VIDUTINIS GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, ASM. .	44
PAV. 12. SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES	44
PAV. 13. VIDUTINIS GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ BENDRĄSIAS VALSTYBĖS FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, ASM.	45
PAV. 14. SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ BENDRĄSIAS VALSTYBĖS FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	45
PAV. 15. VIDUTINIS BŪSTŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, VNT.	46
PAV. 16. SAVIVALDYBIŲ BŪSTŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	47
PAV. 17. VIDUTINIS IKIMOKYKLINIO UGDYMO AUKLĖTINIŲ IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ MOKINIŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES ŠVIETIMO SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, ASM.	47
PAV. 18. IKIMOKYKLINIO UGDYMO AUKLĖTINIŲ IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ MOKINIŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ ŠVIETIMO SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	48
PAV. 19. VIDUTINIS KULTŪROS CENTRŲ DALYVIŲ IR LANKYTOJŲ, SPORTO VARŽYBŲ DALYVIŲ BEI MUZIEJŲ IR BIBLIOTEKŲ LANKYTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, ASM.	48

PAV. 20. KULTŪROS CENTRŲ DALYVIŲ IR LANKYTOJŲ, SPORTO VARŽYBŲ DALYVIŲ BEI MUZIEJŲ IR BIBLIOTEKŲ LANKYTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	49
PAV. 21. VIDUTINIS SURINKTŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TONOMIS SKAIČIUS TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ APLINKOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI PAGAL APSKRITIS..	49
PAV. 22. SURINKTŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TONOMIS SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ APLINKOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	50
PAV. 23. URBANIZUOTOS TERITORIJOS PLOTAS, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES EKONOMIKOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI, KM ²	51
PAV. 24. URBANIZUOTA TERITORIJA, TENKANTI VIENAM SAVIVALDYBIŲ EKONOMIKOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	51
PAV. 25. VIDUTINIS APSILANKYMŲ PAS PIRMINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS GYDYTOJUS SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SVEIKATOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI, ASM.	52
PAV. 26. APSILANKYMŲ PAS PIRMINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS GYDYTOJUS SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ SVEIKATOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	53
PAV. 27. VIDUTINIS SKURDŽIAI GYVENANČIŲ ŽMONIŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SOCIALINĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI, ASM.	53
PAV. 28. SKURDŽIAI GYVENANČIŲ ŽMONIŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ SOCIALINĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdanČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES.....	54

LENTELIŲ SĄRAŠAS

LENTELĖ 1. SANTYKINIŲ RODIKLIŲ SUDEDAMOSIOS DALYS.....	19
LENTELĖ 2. ŽMOGIŠKŲJŲ RESURSŲ PASISKIRSTYMO TARP SRIČIŲ SKAIČIAVIMŲ DUOMENYS	24
LENTELĖ 3. SIŪLYMŲ PAKEISTI ŠIUO METU SAVIVALDYBĖS KOMPETENCIJAI PRISKIRTŲ FUNKCIJŲ LYGMENĮ SKAIČIAUS PASISKIRSTYMAS PAGAL VALSTYBĖS VALDYMO SRITIS, KURIOSE GALIMA BŪTŲ PAKEISTI VYKDOMŲ SAVIAVLDYBĖS FUNKCIJŲ LYGMENĮ, SIEKIANČI DIDESNIO EFEKTYVUMO.....	25
LENTELĖ 4. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS APLINKOS APSAUGOS SRITYJE	26
LENTELĖ 5. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS SRITYJE	27
LENTELĖ 6. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS GYNYBOS SRITYJE.....	28
LENTELĖ 7. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS SOCIALINĖS APSAUGOS SRITYJE.....	28
LENTELĖ 8. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS BENDRŲJŲ VALSTYBĖS FUNKCIJŲ SRITYJE	30
LENTELĖ 9. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS SVEIKATOS APSAUGOS SRITYJE.....	31
LENTELĖ 10. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS EKONOMIKOS SRITYJE.....	32
LENTELĖ 11. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS ŠVIETIMO SRITYJE	34
LENTELĖ 12. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS SRITYJE	35
LENTELĖ 13. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO SRITYJE.....	36
LENTELĖ 14. SAVIVALDYBIŲ GRUPIŲ VIDURKIŲ POZICIJOS („+“ ŽYMIMOS ŠALIES VIDURKĮ VRŠIJANČIOS REIKŠMĖS, O „-“ ŽYMIMOS ŽEMIAU ŠALIES VIDURKIO ESANČIOS REIKŠMĖS)	40

PRIEDŲ SĄRAŠAS

PRIEDAS 1. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL APLINKOS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	55
PRIEDAS 2. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL BENDROSIOS VALSTYBĖS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	59
PRIEDAS 3. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	65
PRIEDAS 4. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL EKONOMIKOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	65
PRIEDAS 5. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL GYNYBOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	67
PRIEDAS 6. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS FUNKCIJOS VYKTŲ EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS.....	69
PRIEDAS 7. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL SOCIALINĖS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	70
PRIEDAS 8. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL SVEIKATOS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	76
PRIEDAS 9. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL ŠVIETIMO FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	79
PRIEDAS 10. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS	82
PRIEDAS 11. PIREMONĖS, KURIOS PADĖTŲ SAVIVALDYBĖS SAVARANKIŠKŲJŲ FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIME PASIEKTI JOMS IŠKELTUS TIKSLUS IR NUSTATYTUS RODIKLIUS	84
PRIEDAS 12. ARGUMENTAI, KAIP SAVIVALDYBĖS UŽTIKRINTŲ IŠKELTŲ TIKSLŲ IR JŲ RODIKLIŲ PASIEKIMĄ SAVANRANKIŠKOMS FUNKCIJOMS PAGAL REGIONUS, VNT.	86
PRIEDAS 13. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ APKLAUSOS KLAUSIMYNAS	88

SAVOKOS IR SANTRUMPOS

SAVOKOS

Standartinis įvertis	Dar vadinamas z-įverčiu, tai yra dydis, rodantis, kiek standartinių nuokrypių reikšmė turi nuo vidutinės reikšmės – vidurkio ¹ .
Standartinis nuokrypis	Tai yra dydis, parodantis, kiek tam tikra rodiklio reikšmės skiriasi nuo vidutinės reikšmės – vidurkio ² .
Tendencija	Kryptis, kuria vyksta koks nors procesas, raida ³ .
Valstybės valdymo sritis	Tai savivaldybės funkcijų suskirstymas į tam tikras kontekstines sritis, siekiant tolygesnės funkcijų analizės ⁴ .

SANTRUMPOS

CAWI	Internetinė apklausa (angl. <i>Computer assisted web interview</i>).
N	Imtis.
NN	„Negalėjo nurodyti“ – apklausoje nebuvo sukurta galimybė pasirinkti tam tikro atsakymo.
SPSS/PC	Statistinės duomenų analizės programa (angl. <i>Statistical Package for the Social Sciences</i>).

¹ Walrath R. 2011. Standard Scores. Goldstein S., Naglieri J.A. (eds) knygoje „Encyclopedia of Child Behavior and Development“.

Prieiga internetu: https://doi.org/10.1007/978-0-387-79061-9_2780

² American Psychological Association. Žodynas

Prieiga internetu: <https://dictionary.apa.org/standard-deviation>

³ Šaltinis: Lietuvių kalbos žodynas.

Prieiga internetu: <http://www.lkz.lt/?zodis=tendencija&id=26042510000>.

⁴ Valstybės valdymo sričių modelis yra parengtas pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymą Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ III skyrių. Toks pats modelis buvo naudotas Valstybės kontrolės audite „Ar savivaldybių atliekamų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai?“.

Šaltinis: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.215179/asr>

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ IR APSKRIČIŲ ŽEMĖLAPIS

TURINYS

SANTRAUKA	10
SUMMARY	12
ĮVADAS	16
1. TYRIMO METODOLOGIJA	18
1.1. TYRIMO TIKSLAS.....	18
1.2. TYRIMO METODAS.....	18
1.3. TYRIMO TIKSLINĖ GRUPĖ, JOS ATRANKA IR DYDIS	18
1.4. DUOMENŲ ANALIZĖ.....	19
2. TYRIMO REZULTATŲ APŽVALGA	21
2.1. FUNKCIJŲ CENTRALIZAVIMAS AR DECENTRALIZAVIMAS	21
2.2. FUNKCIJOMS ĮGYVENDINTI SKIRIAMAI RESURSAI.....	23
3. IŠSAMŪS TYRIMO REZULTATAI.....	25
3.1. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ APKLAUSA	25
3.1.1. SIEKTINI SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJŲ VYKDYMO LYGMENS PAKEITIMAI	25
3.1.2. SAVIVALDYBIŲ PAJĖGUMAS VYKDYTI DAUGIAU SAVARANKIŠKŲ FUNKCIJŲ	37
3.2. SAVIVALDYBIŲ FINANSINIŲ IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMUI ..	39
3.2.1. BENDRAS SAVIVALDYBIŲ IŠLAIDŲ IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ LYGIS	40
3.2.2. SAVIVALDYBIŲ ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL VALSTYBĖS VALDYMO SRITIS	42
PRIEDAI	55
INFORMACIJOS ŠALTINIŲ SĄRAŠAS.....	97

SANTRAUKA

Savivaldybių administracijų vadovų tyrimu siekta išsiaiškinti, kaip jie vertina savo vykdomų funkcijų efektyvumą ir kaip jie norėtų pakeisti esamą funkcijų pasiskirstymą.

Surinkti savivaldybių administracijų vadovų atsakymai nerodė aiškaus sutarimo dėl funkcijų decentralizavimo ar centralizavimo. Daugiau nei trečdalis vadovų (34%) nurodė, kad dabartinės savivaldybės funkcijų sistemos nereikėtų keisti apskritai. Vertinant pagal valstybės valdymo sritis, daugiausia siūlymų pakeisti valdymo lygmenį pateikta dėl aplinkos apsaugos srities savivaldybių funkcijų (palaikė 34% vadovų) bei viešosios tvarkos ir visuomenės saugos srities (27% vadovų).

Funkcijų lygmenyje daugiau nei 11 vadovų siūlė centralizuoti (perkeliant arba į valstybinį (centrinį), arba į regioninį lygį) šias funkcijas:

- dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą;
- komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas;
- priešgaisrinė sauga;
- civilinė sauga.

Administracijų vadovų sutarimas dėl tam tikrų funkcijų decentralizavimo buvo nevienareikšmiškas. Daugiau nei 6 vadovų siūlymų dėl decentralizavimo (valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų perkėlimo į savivaldybės savarankišką lygmenį) sulaukė šios funkcijos:

- savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise;
- dalyvavimas valdant valstybinius parkus;
- koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas;
- visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną.

Atsargumą papildomai indikavo tiek nedidelė dalis savivaldybių, kurios teigė pasiruošusios perimti daugiau funkcijų (25%), tiek ir minėtas žmogiškųjų (21%) bei finansinių išteklių (20%) trūkumas.

Savivaldybių administracijų vadovų tyrimo metu buvo surinkti ir papildomi duomenys apie žmogiškųjų ir finansinių išteklių panaudojimą savivaldybėse, vykdant savivaldybių funkcijas. 49 duomenis pateikusios savivaldybės 2020 metais funkcijų vykdymui iš viso išleido 4,5 mlrd. eurų, o pačias funkcijas vykdė – 162,5 tūkst. darbuotojų. Šių savivaldybių aptarnaujamose teritorijose 2020 metais registruota beveik 2,5 mln. gyventojų, kurie yra potencialūs savivaldybių teikiamų paslaugų gavėjai.

Šių duomenų analizė parodė, jog tyrime dalyvavusios savivaldybės 2020 metais vienam gyventojui aptarnauti vidutiniškai išleido 1,8 tūkst. eurų, o vienam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui teko 13,8 savivaldybės gyventojų.

Žmogiškieji resursai, skiriami pagal atskiras valstybės valdymo sritis, buvo analizuojami per resursų intensyvumo rodiklių prizmę: kiek tam tikrai funkcinėi sričiai priskirta darbuotojų, lyginant su poreikį atspindinčiu rodikliu. Bendrai paėmus, matomas beveik visoms sritims būdingas resursų naudojimo netolygumas savivaldybėse.

Savivaldybes sugrupavus (išskiriant didmiesčių, urbanizuotas, kaimiškąsias, kurortų savivaldybes), išryškėjo tendencija, kad kurortinėms savivaldybėms ir iš dalies kaimiškoms savivaldybėms būdingas aukštesnis resursų intensyvumas, tuo tarpu didžiųjų miestų savivaldybėse resursus dalinasi didesnis poreikį turinčių

(paslaugų gavėjų) skaičius. Ši tendencija nuosekli turint omenyje, kad atliekant funkcijas rečiau gyvenamoje vietovėje, dėl logistikos ir kitų apribojimų procesas reikalauja daugiau resursų.

Siūlytume ateityje šį aspektą toliau stebėti, ir kurti dalinimosi patirtimi tinklus tarp panašių savivaldybių tam, kad paslaugų efektyvumas būtų didinamas, neprarandant kokybės. Taipogi, aiškūs skirtumai tarp savivaldybių tipų šiuo požiūriu turi būti panaudoti atsakant į klausimą, ar neturi būti numatytos galimybės kitaip organizuoti ir finansuoti funkcijų įgyvendinimą priklausomai nuo savivaldybės tipo.

PAGRINDINĖS TYRIMO IŠVADOS

FUNKCIJŲ CENTRALIZAVIMAS | Visų pirma, dalis savivaldybių administracijų vadovų mano, kad savivaldybės funkcijų sistemos nereikėtų keisti apskritai. Nors atsakymai dėl konkrečių funkcijų centralizavimo buvo fragmentiški, tačiau 3 funkcijos, sulaukusios daugiau nei 10 pasiūlymų centralizuoti, buvo tos, kur bendradarbiavimas regioniniu lygiu ar su valstybės institucijomis jau yra ženklus. Atrodytų logiška būtų pradėtus procesus užbaigti, perkelti funkcijas arba į valstybinį (centrinį), arba į regioninį lygį.

FUNKCIJŲ DECENTRALIZAVIMAS | Savivaldybių administracijų vadovai buvo atsargesni, siūlydami funkcijas decentralizavimui – išskyrus 1 funkciją (savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise), kur siūlančių decentralizuoti buvo 11. Nė viena kita funkcija nesulaukė daugiau nei 6 pritarančių decentralizavimui. Kitų klausimų kontekste aiškėja, kad savivaldybių atstovai greičiausiai buvo atsargūs atsižvelgdami į savo ribotus finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

FUNKCIJŲ PERSKIRSTYMO EFEKTAS | Funkcijų centralizavimo atžvilgiu savivaldybių administracijų vadovų nuomonės dėl tikėtino efekto buvo labai įvairios. Daugiausia minėta, jog pakeitus kai kurių funkcijų valdymą bus išvengta funkcijų dubliavimo, didės ekonominėmis naudos ir bus pasiektas didesnis veiklos efektyvumas. Funkcijų decentralizavimo atžvilgiu nuomonės taip pat buvo nevienareikšmiškos, bet dažniau minėti racionalesnės savivaldybių plėtros, didesnio bendruomenių įsitraukimo, funkcijų įgyvendinimo arčiau savivaldybės gyventojų argumentai. Įvardintos priežastys yra logiškos, ir turi būti įtraukiamos kaip galimi bendrieji bruožai sprendžiant dėl funkcijos priskyrimo lygmenis ateityje centriniam (regioniniam) arba savarankiškam lygmeniui (atitinkamai).

FUNKCIJŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS | Tarp priemonių, kuriomis užtikrinamas tinkamas funkcijų įgyvendinimas, kaip pagrindinės dažniausiai buvo minimi finansiniai ir žmogiškieji resursai. Taigi, matomas akivaizdus savivaldybių atstovų nepasitenkinimas esama finansavimo tvarka. Laisvos formos atsakymuose minima, jog dabartinis finansavimas užtikrina iki 60–80% poreikio. Kai kurie administracijų vadovai dar mini, kad reikalingas didesnis savarankiškumas (tame tarpe – ir finansinis). Vienas respondentas pasiūlė ir sisteminių pokyčių, kad savarankiškoms funkcijoms tikslai ir rodikliai turi būti suvienodinti tarp atskirų savivaldybių ir palyginami, nes jie susiję su identišku viešųjų paslaugų teikimu. Iš atsakymų į šiuos klausimus matyti, kad dabartinę sistemą dauguma savivaldybių atstovų mato kaip tobulintiną ir reikalaujančią daugiau finansavimo, bet konkretiems pasiūlymams parengti reikalingas tęstinis dialogas ir kompleksiškas sprendimas, apimantis ir finansavimą.

Iš procesinio tipo priemonių, kuriomis savivaldybės užtikrintų funkcijų įgyvendinimo kokybę, dažniausiai buvo minimos piliečių chartijos, kokybės vadyba, aptarnavimo standartai, LEAN metodika, vykdomos gyventojų apklausos.

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMUI | Šiame tyrime papildomai analizavus savivaldybių žmogiškųjų resursų panaudojimą funkcijų įgyvendinimui, pastebėta, kad beveik visose valstybės valdymo srityse žmogiškieji resursai yra naudojami netolygiai. Logiška, jog poreikiai ir jų tenkinimo „technologija“ daugumoje sričių gali priklausyti nuo savivaldybės specifikos, ar tai būtų retai gyvenama savivaldybė, ar kurortas su daug didesne santykinė infrastruktūra, ir pan. Kita vertus, galimas ir neefektyvumas, kadangi resursų intensyvumas net tarp panašių, pavyzdžiui, kaimiškųjų savivaldybių, irgi dažnai ženkliai skiriasi. Dėl to, galimai būtų naudingas valstybės lygiu keliamas tikslas geriau valdyti savivaldybių turimus resursus funkcijų įgyvendinimui, gerinama resursų panaudojimo (ir pasiektų kokybės rezultatų) stebėseną, palyginamumą, ir gerųjų praktikų sklaidą šalies mastu. Tokiu būdu galima būtų pasiekti,

jog šiuo metu kai kurios itin daug resursų skiriančios savivaldybės, gebėtų resursus panaudoti racionaliau funkcijų įgyvendinimui.

TYRIMO TRŪKUMAI | Apklausoje buvo renkamos savivaldybių administracijų vadovų nuomonės dėl funkcijų priskyrimo lygio ir tuo siekiamų geresnių valdymo rezultatų. Šie duomenys atskleidžia tik vadovų subjektyvų vertinimą bei nuomonę dėl pokyčių savivaldybės funkcijų sistemoje, be to, neatmestina ir galimybė, kad kai kurie klausimai galėjo būti traktuojami nevienareikšmiškai. Pavyzdžiui, užduodant klausimą dėl funkcijų, kurios turėtų būti savarankiškos, savivaldybės atstovai panašiu, kad atsakė ne pagal funkcijos esmę, bet pagal tai, jog šiuo metu neturi finansinių galimybių atlikti daugiau funkcijų. Dėl to, ateityje svarstant vienos ar kitos funkcijos perkėlimą į kitą valdymo lygį, konsultacijos su savivaldybių atstovais turėtų vykti fokus grupių formate, nes taip veiksmingiau būtų surenkamos nuomonės.

Resursų intensyvumo tyrimas, surenkant darbuotojų pagal funkcines (valdymo) sritis duomenis buvo atliktas pirmą kartą, ir yra apytikslis. Toliau tiriant šį aspektą, rekomenduojame pradėti nuo aiškių instrukcijų savivaldybėms kaip pradėti kaupti duomenis papildomais pjūviais ir teikti periodinę atskaitomybę.

SUMMARY

The main objective of surveying the directors of municipality administrations was to find out how they perceive the efficiency of functions their municipalities undertake, as well as identify possible ways to change the current distribution of functions.

The responses collected from the directors did not reveal any clear consensus on either decentralization or centralization of functions. More than a third of directors (34%) indicated that the current arrangement of municipal functions should not be changed. In terms of different areas of public administration, the largest share of proposals to change the responsibility level were in the area of environmental protection (supported by 34% of directors). 27% of directors thought that the governance level of the public order and public safety should be changed.

On the level of individual functions, more than 11 directors proposed the centralization of the following functions by moving them either on state (central) or regional level:

- participation in the preparation and implementation of mobilization, demobilization, host nation support;
- implementation of municipal waste management systems, organization of collection and recycling of secondary raw materials, installation and operation of landfills;
- fire safety;
- civil defense.

The consensus towards decentralization of certain functions was even lower. More than 6 respondents proposed decentralization of the following functions by transferring the state (state-delegated) functions to municipalities:

- management, use, and disposal of state land and other state property assigned to the municipality by the right of trust;
- participation in the management of state parks;
- coordinated provision of services for children from birth to 18 years of age (with severe and very high special educational needs - up to 21 years of age) and child representatives under the law;
- public health care for pupils educated in pre-school education institutions, general education schools, and vocational training institutions located in the territory of the municipality according to pre-school, pre-school, primary, basic, and secondary education programs, strengthening of public health, public health monitoring.

Only a small share of municipalities was ready to take over more functions from the central government (25%). Moreover, municipalities reported they were short of human (21%) and financial resources (20%) to perform additional functions.

During the implementation of the directors' survey additional data was collected on the use of human and financial resources to execute municipal functions. In 2020, 49 municipalities spent a total of 4.5 billion euros on the performance of their functions employing a total of 162.5 thousand employees. In 2020 there were almost 2.5 million residents in these municipalities who were the potential recipients of the municipal services.

The analysis showed that in 2020 municipalities spent on average 1.8 thousand euros to serve one resident in their community. Whilst one employee of the municipality or its subordinate institutions served an average of 13.8 residents.

The human resources allocated for functions were analyzed with the help of relative criteria of resource intensity, designed to compare the number of employees within the municipality and its affiliated organizations dedicated to a functional area with a statistical parameter reflecting the need for the function. Analysis of human resources allocated to individual areas of public administration revealed some inequalities in the use of resources that are common to almost all areas of public administration.

To see the trends, the municipalities were grouped (city, urban, rural and resort municipalities). When comparing different types of municipalities, it was observed that resort and rural municipalities are often characterized by low intensity in need of services (function recipients). In city municipalities, on the other hand, the number of municipal service recipients per employee was found higher than average. The result is consistent with the fundamental tendency for less dense populations in rural areas to be more expensive in terms of ensuring the execution of the functions (more resources needed due to logistical and other limitations).

We recommend monitoring this aspect going forward with the objective to look for ways to increase efficiency without loss of quality. The clear differences in resource intensity also should be taken into account when answering the question, whether or not there should be a possibility to apply different ways of organizing and performing functions depending on the type of municipality.

MAIN FINDINGS

CENTRALIZATION OF FUNCTIONS | In particular, some heads of municipal administrations believe that the system of municipal functions should not be changed at all. Although the responses on the centralization of specific functions were fragmented, 3 functions that received more than 10 proposals for centralization were those where co-operation at regional level or with public authorities was already significant. It would seem logical to complete the ongoing processes by transferring functions to either the state (central) or regional level.

DECENTRALIZATION OF FUNCTIONS | The heads of municipal administrations were more cautious in proposing the decentralization of functions, with the exception of 1 function (management, use and disposal of state-owned land and other state property assigned to the municipality). 11 survey participants recommended this function for decentralization. In the context of other issues, it appears that municipal representatives were likely to be cautious given their limited financial and human resources.

EFFECT ON THE REDISTRIBUTION OF FUNCTIONS | With regard to the centralization of functions, the views of the heads of municipal administrations on the expected effect varied widely. According to them, changing the management of some functions will avoid duplication of functions, increase economic benefits and increase operational efficiency. With regard to the decentralization of functions, opinions were also ambiguous, but the arguments were presented for more rational development of municipalities, greater involvement of communities, and implementation of functions closer to the municipal population were mentioned more often. The reasons given are logical and should be included as possible general features when deciding on the future level of assignment of a function to a central (regional) or autonomous level (as appropriate).

ACHIEVING THE OBJECTIVES OF FUNCTIONS | Among the measures to ensure the proper implementation of functions, financial and human resources were most often mentioned as the main ones. Thus, there is a clear dissatisfaction of municipal representatives with the current funding arrangements. Free-form responses mention that current funding provides up to 60-80% of demand. Some heads of administration also mention the need for greater autonomy (including financial autonomy). One respondent also suggested a systemic change that for municipal functions, objectives and indicators should be harmonized between individual municipalities and comparable, as they relate to the provision of identical public services. These answers show that the majority of municipal representatives see the current system as improving and requiring more funding, but that concrete dialogue and a comprehensive solution, including funding, are needed to develop concrete proposals for change.

Among the measures of processes by which municipalities would ensure the quality of the implementation of functions, the citizens' charter, quality management, service standards, LEAN methodology, and population surveys were most often mentioned.

USE OF HUMAN RESOURCES FOR PERFORMANCE OF FUNCTIONS | After further analysis of the use of human resources by municipalities for the implementation of functions, it has been observed that in almost all areas of public administration, the use of human resources is uneven. It is logical that the needs and the

“way” to meet them in most areas may depend on the specifics of the municipality (whether it is a sparsely populated municipality or a resort with a much larger relative infrastructure, etc.). On the other hand, inefficiencies are also possible, as resource intensities also often differ significantly, even between similar ones, such as rural municipalities. As a result, the goal of better managing the resources available to municipalities for the implementation of functions, improving the monitoring of the use of resources (and the quality results achieved), comparability, and the dissemination of good practices across the country could potentially be useful. In this way, it would be possible to achieve that some municipalities, which currently allocate a lot of resources, would be able to use resources more rationally for the implementation of functions.

RESEARCH DRAWBACKS | This survey collected the opinions of the heads of municipal administrations on the level of assignment of functions and the anticipated better management results from such moves. Gathered data revealed only the subjective assessment of directors and their opinion on changes in the system of municipal functions, and it is possible that some issues may have been treated ambiguously. For example, when asked about the functions that should be managed on at municipal level, the representatives of the municipality seem to have answered not according to the essence of the function, but according to the fact that they do not currently have the financial capacity to perform more municipal functions. Therefore, when considering the transfer of one or another function to another level of governance in the future, the consultation of municipal representatives should take place in a focus group format, as this would make the collection of opinions more efficient.

The study of municipal resource intensity by collecting data on employees by functional (management) areas was conducted for the first time and is approximate. In further exploring this aspect, we recommend starting with clear instructions for municipalities on how to start collecting such data accurately and how to provide periodic reports.

ĮVADAS

Vienas pagrindinių valstybės tikslų – nuolatinės veiklos efektyvumo paieškos. 2019 metais Valstybės kontrolės parengtas savivaldybių atliekamų funkcijų auditas⁵ nustatė savivaldybių ir valstybės atliekamų funkcijų sistemos trūkumus. Pagrindinės pastabos pateiktos dėl neišgrynintos valstybės ir savivaldybių atsakomybės vykdant centrinio ir vietinio lygmens valdymo sričiai priskirtas funkcijas, ne visada įvardinamų siektinų funkcijų vykdymo tikslų ir laukiamų rezultatų, vangaus centrinio ir vietinio lygmens institucijų bendradarbiavimo. Visa tai mažina funkcijų įgyvendinimo efektyvumą, netaupo viešųjų lėšų.

Tai sukūrė poreikį analizuoti savivaldybių atliekamų funkcijų visumą, identifikuoti sistemos problemas ir rasti tvarius jų sprendimus, lemiančius kokybiškų ir būtinų paslaugų teikimą visoje Lietuvoje.

Atsižvelgdama į šiuos poreikius 2020 metų lapkričio 3 d. Vidaus reikalų ministerija inicijavo dvejus metus trukusiantį projektą – „Efektyvios ir rezultatyvios savivaldybių vykdomų funkcijų sistemos sukūrimas“ Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0038/1S-170. Šis projektas finansuojamas 2014–2020 m. Europos Sąjungos valdomo Europos socialinio fondo investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.1-ESFA-V-912 priemonės „Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“ lėšomis.

Projekto tikslas – sukurti metodiką, kuri, laikantis subsidiarumo principo, leistų sistemingiau priskirti atsakomybę už konkrečių funkcijų vykdymą centriniam arba vietiniam (savivaldybių) lygmeniui. Šio tikslo siekiama atliekant savivaldybių vykdomų funkcijų situacijos analizę (I etapas), esamos savivaldybių vykdomų funkcijų sistemos ir teisinio reglamentavimo analizę (II etapas), parengiant funkcijų priskyrimo atitinkamam viešosios valdžios lygmeniui metodiką (III etapas) bei jos taikymo rekomendacijas (IV etapas), skirtas teisėkūros subjektams ir savivaldybėms.

Savivaldybių administracijų vadovų tyrimo ataskaita yra I etapo (situacijos analizė) dalis, skirta suvokti, kaip pačių savivaldybių atstovai vertina savo vykdomų funkcijų efektyvumą ir kaip jie norėtų pakeisti esamą funkcijų pasiskirstymą. Šiam tikslui buvo atliktas Lietuvos savivaldybių administracijos vadovų nuomonių tyrimas – apklausa. Jos metu jų buvo prašoma įvertinti atstovaujamos savivaldybės teikiamų funkcijų efektyvumą ir įvardinti, kaip dabartinė funkcijų sistema galėtų būti keičiama ateityje, atsižvelgiant į kiekvieno vadovo atstovaujamos savivaldybės patirtį, vykdant savarankiškasias ir valstybės perduotas funkcijas.

Tyrimo metu iš 60 Lietuvoje veikiančių savivaldybių pavyko apklausti 56 savivaldybių administracijų vadovus. Apklausa vyko 2021 metų rugpjūčio 12 – rugsėjo 15 dienomis. Šioje ataskaitoje pateikiami Savivaldybių administracijų vadovų tyrimo rezultatai, apimantys bendruosius atsakymų pasiskirstymus ir pasiskirstymus dviejų Lietuvos regionų pjuviu.

Papildomai, buvo surinkti savivaldybių disponuojami duomenys apie finansinius ir žmogiškuosius resursus, skiriamus savivaldybių funkcijų įgyvendinimui; duomenų rinkimas vyko rugpjūčio 30 – rugsėjo 23 dienomis, iš 60 savivaldybių duomenis tyrimui pateikė 49 savivaldybės. Šioje ataskaitoje duomenys apie savivaldybių funkcijų įgyvendinimą yra pateikiami nagrinėjant vidutines santykinio resursų efektyvumo rodiklio reikšmes apskrityse ir bendrą atsakymų pasiskirstymą pagal savivaldybių grupes⁶.

⁵ Šaltinis: Valstybės kontrolė. 2019 m. balandžio 9 d. audito ataskaita Nr.VA-01 „Ar savivaldybių atliekamų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai?“.

Prieiga internetu: <https://www.vkontrolė.lt/failas.aspx?id=3960>

⁶ Šaltinis: Centrinė projektų valdymo agentūra. 2021 m. balandžio 7 d. projekto „Savivaldybių paskolų restruktūrizavimas ir efektyvaus turto valdymo priemonių sukūrimas“ pristatymas.

Prieiga internetu:

<https://www.pplietuva.lt/uploads/documents/files/LT%20savivaldybi%C5%B3%20klasteriai%20pagal%20ekonominius%20socialinius%20rodiklius.pdf>

Surinkti ir susisteminti duomenys bus naudojami tolimesnei Visuomenės poreikių, kuriuos tenkina savivaldybės, vykdydamos joms pavestas funkcijas, analizei.

1. TYRIMO METODOLOGIJA

1.1. TYRIMO TIKSLAS

Pagrindinis tyrimo tikslas – išsiaiškinti kaip Lietuvos savivaldybių administracijos vadovai vertina savo vykdomų funkcijų efektyvumą, ir kaip jie norėtų pakeisti esamą funkcijų pasiskirstymą.

Tyrimo metu siekta išsiaiškinti:

- kurias šiuo metu savivaldybių administracijų vykdomas funkcijas būtų tikslinga perduoti valstybės institucijoms ar priskirti regioninio valdymo lygmeniui;
- kokio socialinio (ekonominio) efekto būtų tikimasi perskirsčius šias funkcijas;
- kurias funkcijas kaip savarankiškas savivaldybių funkcijas savivaldybių administracijos yra pasirengusios vykdyti efektyviau nei valstybė;
- kaip turi būti užtikrinama, kad būtų pasiekti savarankiškomis funkcijoms nustatyti tikslai ir jų rodikliai.

Taip pat tyrimo metu buvo siekiama surinkti kiekybinius žmogiškųjų ir finansinių resursų duomenis apie savivaldybių funkcijų vykdymą. Analizuojant šiuos duomenis siekta nustatyti, kiek savivaldybių darbuotojai, kuris teikia viešąsias ir administracines paslaugas, tenka paslaugų gavėjų kiekvienoje savivaldybėje ir kiek savivaldybės patyrė finansinių išlaidų/sąnaudų vykdydamos savarankiškas ir valstybės perduotas funkcijas⁷. Šiais duomenimis disponuoja tik pačios savivaldybės, todėl jie buvo atskirai renkami iš pirminio šaltinio.

1.2. TYRIMO METODAS

Siekiant surinkti savivaldybių administracijų vadovų nuomones, buvo įgyvendinta internetinė apklausa (CAWI). Apklausa suprogramuota UAB „Norstat LT“, o jos įgyvendinimu rūpinosi UAB „CIVITTA“.

Siekiant surinkti savivaldybių funkcijų vykdymui skiriamų resursų duomenis, elektroniniu paštu Lietuvos savivaldybių administracijų atstovams buvo išsiųsta duomenų surinkimo forma, kurią buvo prašoma užpildyti. Joje savivaldybės pildė duomenis apie funkcijų vykdymui skiriamus finansinius ir žmogiškuosius resursus savivaldybės administracijoje (organizacijos požiūriu) bei pavaldžiose biudžetinėse įstaigose, viešosiose įstaigose, savivaldybių įmonėse, akcinėse bendrovėse ir uždaroje akcinėse bendrovėse, kurias pilnai arba iš dalies valdo savivaldybės. Šios dalies įgyvendinimu rūpinosi UAB „CIVITTA“.

Savivaldybės yra įsipareigojusios teikti asmenims turimus duomenis, laikantis informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo, objektyvumo ir kitų duomenų kokybę garantuojančių principų, tad šio tyrimo metu surinkti duomenys nebuvo papildomai tikrinami⁸.

1.3. TYRIMO TIKSLINĖ GRUPĖ, JOS ATRANKA IR DYDIS

Tyrimo tikslinė grupė: visų (60) savivaldybių administracijų vadovai. Atranka buvo atlikta vadovaujantis taisykle, jog vienos savivaldybės administracijos vadovo nuomonė yra lygi tos savivaldybės administracijos

⁷ Savivaldybės administracijų (organizacijos požiūriu) ir biudžetinių įstaigų buvo prašoma pateikti metines išlaidas iš 2020 m. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos, viešųjų įstaigų buvo prašoma pateikti pagrindines veiklos sąnaudas iš 2020 m. Veiklos rezultatų ataskaitos, o įmonių buvo prašoma pateikti metinių sąnaudų sumą iš 2020 m. Pelno (nuostolių) ataskaitos.

⁸ Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas Nr. VIII-1524, 4 ir 6 str.

Prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.94745/asr>

apibendrintai nuomonei. Tyrimo metu pavyko apklausti **56 iš 60** Lietuvos savivaldybių administracijų vadovus. Apklausą vyko 2021 metų rugpjūčio 12 – rugsėjo 14 dienomis. Duomenų formos pildymas vyko rugpjūčio 30 – rugsėjo 23 dienomis. Tyrimo metu pavyko gauti **49 iš 60** savivaldybių duomenis apie funkcijų įgyvendinimui skiriamus resursus.

1.4. DUOMENŲ ANALIZĖ

Savivaldybių administracijų vadovų atsakymai analizuojami siekiant įvardinti esmines tendencijas ir dėsningumus, išvedant apibendrintas atsakymų tendencijas pagal savivaldybių tipus remiantis atsakymų pasiskirstymu.

Analizuojant duomenų formomis surinktus savivaldybių funkcijų vykdymui skiriamų resursų duomenis, buvo remiamasi ne tiesiogine informacija (darbuotojų skaičius ar skiriama lėšų apimtis), bet apskaičiuotu santykinu resursų intensyvumo rodikliu, atspindinčiu funkcijos „vartotojų“ (paslaugų gavėjų) ir funkciją atliekančių darbuotojų santykį. Kiekvienai valstybės valdymo (funkcijų) sričiai buvo parinktas statistinis rodiklis, geriausiai apibrėžiantis funkcijos rezultatus patiriančius savivaldybės gavėjus. Konkretūs naudoti rodikliai pateikiami žemiau (LENTELĖ 1).

Pažymėtina, kad duomenų surinkimo formoje savivaldybių atstovams buvo leidžiama nurodyti ir apytikslus dydžius, jei tiksliai nėra žinoma, kiek darbuotojai skiria laiko vienai ar kitai funkcijai (tuo atveju, jei tie patys darbuotojai atlieka kelias funkcijas). Tuo atveju, jei savivaldybei priklauso ne visos įstaigos ar įmonės akcijos (dalys), darbuotojų skaičius funkcijai atlikti buvo priskiriamas proporcingai valdomoms dalims (akcijoms). Daugiausia šis aspektas aktualus buvo aplinkos apsaugos bei būsto ir komunalinio ūkio srityse.

LENTELĖ 1. SANTYKINIŲ RODIKLIŲ SUDEDAMOSIOS DALYS

VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS	VARTOJIMĄ ATSPINDINTIS RODIKLIS
Sveikatos apsauga	Apsilankymai pas pirminės asmens sveikatos priežiūros gydytojus, vnt., 2020 m. ⁹
Būstas ir komunalinis ūkis	Būstų skaičius metų pabaigoje, vnt., 2020 m. pab. ¹⁰
Švietimas	Ikimokyklinio ugdymo auklėtiniai ir bendrojo ugdymo mokiniai, asm., 2020 m. ¹¹
Poilsis, kultūra ir religija	Kultūros centrų, sporto varžybų dalyviai ir lankytojai bei muziejų ir bibliotekų lankytojai, asm., 2020 m. ¹²
Bendros valstybės funkcijos	Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje, asm. 2020 m. pr. ¹³
Gyvybė	Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje, asm. 2020 m. pr. ¹⁴
Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga	Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje, asm. 2020 m. pr. ¹⁵

⁹ Šaltiniai: Higienos institutas. Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2020 m. Prieiga internetu: <https://hi.lt/lt/lietuvos-gyventoju-sveikata-ir-sveikatos-prieziuros-istaigu-veikla-2013-m.html>

¹⁰ Šaltinis: Statistikos departamentas. Oficialios statistikos portale skelbiami duomenys. Prieiga internetu: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

¹¹ Šaltinis: Statistikos departamentas. Oficialios statistikos portale skelbiami duomenys. Prieiga internetu: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

¹² Šaltiniai: Lietuvos nacionalinis kultūros centras, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Statistikos departamentas.

¹³ Šaltinis: Statistikos departamentas. Oficialios statistikos portale skelbiami duomenys. Prieiga internetu: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

¹⁴ Ten pat.

¹⁵ Ten pat.

VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS	VARTOJIMĄ ATSPINDINTIS RODIKLIS
Socialinė apsauga	Skurdžiai gyvenantys žmonės, asm., 2020 m. ¹⁶
Aplinkos apsauga	Surinktos komunalinės atliekos, tonos, 2020 m. ¹⁷
Ekonomika	Urbanizuota savivaldybės teritorijos dalis, km ² 2018 m. ¹⁸

Šaltinis: Civitta

Nors šie rodikliai ne visada tiksliai atspindi paslaugų (funkcijos įgyvendinimo rezultatų) gavėjų skaičių ar visus gavėjų segmentus, jie parinkti iš statistinių rodiklių, kurie yra renkami bei prijami savivaldybių lygiu, parenkant rodiklį, kuris turi tiesioginę sąsają su poreikio apimtimi ir su funkcijos įgyvendinimui reikalingais resursais. Nagrinėjami santykiniai rodikliai yra gaunami vartojimą atspindinčius rodiklius padalinant iš tai sričiai priskirtų savivaldybės darbuotojų skaičiaus. Pavyzdžiui, aplinkos apsaugos srityje surinktų komunalinių atliekų kiekį kiekvienoje savivaldybėje padalinus iš toje savivaldybėje dirbančių aplinkos apsaugos srities darbuotojų gaunamas santykinis resursų intensyvumo rodiklis, atspindintis, kokį kiekį atliekų teoriškai tenka aptarnauti vienam savivaldybės ir susijusių organizacijų aplinkos apsaugos srities darbuotojui.

Analizėje remtasi apskaičiuotomis vidutinėmis šių parametų reikšmėmis (naudojant aritmetinius vidurkius), atskirai nagrinėjant dėsningumus pagal apskritis¹⁹ bei pagal 4 savivaldybių grupes (didžiųjų miestų, urbanizuotos, kaimiškosios ir kurortinės savivaldybės). Šios savivaldybių grupės buvo pradėtos naudoti projekto „Savivaldybių skolos restruktūrizavimo ir efektyvaus turto valdymo priemonių sukūrimas“²⁰ metu.

Siekiant pademonstruoti savivaldybių santykinų rodiklių nuokrypio intervalo plotį, pagal savivaldybių grupes buvo apskaičiuoti kiekvienos grupės standartiniai nuokrypiai ir jų viršutinės bei apatinės ribos. Šioje analizėje statistiškai reikšmingu nuokrypiu buvo laikytos reikšmės, kurios buvo peržengusios standartizuoto z-skirstinio ribas ($z > 1,68$ ir $z < -1,68$; pasikliautinio intervalo reikšmė – 95%). Reikšmių „platus išsibarstymas“ buvo traktuojamas tada, kai savivaldybių grupių viduje reikšmės peržengdavo standartizuoto z-skirstinio ribas. Be to, analizėje buvo svarbus ir pats standartinio nuokrypio intervalo plotis.

¹⁶ Šaltinis: Statistikos departamentas. Oficialios statistikos portale skelbiami duomenys. Rodiklis apskaičiuota panaudojus skurdo rizikos lygio proporcijas savivaldybėse. Prieiga internetu: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

¹⁷ Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra. Apibendrinta informacija apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemas Lietuvos savivaldybėse 2020 m. Prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/atlieku-apskaita/informacija-apie-komunaliniu-atlieku-tvarkymo-sistemas-lietuvos-savivaldybese>

¹⁸ Šaltinis: Vidaus reikalų ministerijos Miestų driekos indeksas. Indeksas yra paremtas Europos Sąjungos CORINE Land Cover duomenimis. Paskutiniai duomenys teikti 2018 m.

¹⁹ Skaičiuojant rodiklius apskrities lygyje, buvo naudojami aritmetiniai savivaldybių santykinų rodiklių vidurkiai.

²⁰ Šaltinis: Centrinė projektų valdymo agentūra. 2021 m. balandžio 7 d. projekto „Savivaldybių paskolų restruktūrizavimas ir efektyvaus turto valdymo priemonių sukūrimas“ pristatymas.

Prieiga internetu:

<https://www.ppplietuva.lt/uploads/documents/files/LT%20savivaldybi%C5%B3%20klasteriai%20pagal%20ekonominius%20socialinius%20rodiklius.pdf>

2. TYRIMO REZULTATŲ APŽVALGA

2.1. FUNKCIJŲ CENTRALIZAVIMAS AR DECENTRALIZAVIMAS

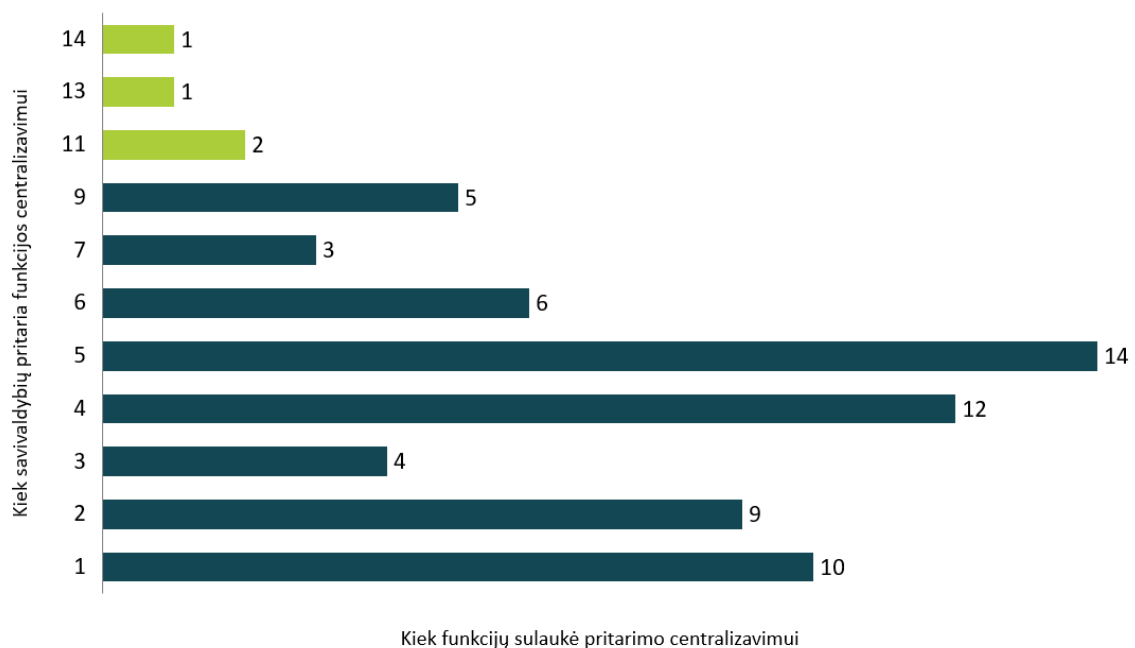
Surinkti Lietuvos savivaldybių administracijų vadovų atsakymai dėl funkcijų priskyrimo lygio tinkamumo yra nevienareikšmiški; funkcijų, dėl kurių nuomonės labai sutaptų, neidentifikuota. Nuomonės ir siūlymai dėl konkrečių funkcijų decentralizavimo (šiuo metu valstybės pavestų funkcijų perdavimo vykdyti savarankiškai) ar centralizavimo (perduodant funkcijas į valstybinį (centrinį) arba į regioninį lygmenį) buvo gana išsibarstę. Kai kuriais atvejais dėl tos pačios funkcijos siūlytas ir decentralizavimas, ir centralizavimas.

Daugiau nei trečdalis vadovų (34%) nurodė, kad dabartinės savivaldybės funkcijų sistemos nereikėtų keisti apskritai. Vertinant pagal valstybės valdymo sritis, daugiausia siūlymų pakeisti valdymo lygmenį sulaukė aplinkos apsaugos srities savivaldybių funkcijos, dėl kurių pakeitimų pasisakė 34% vadovų, bei viešosios tvarkos ir visuomenės saugos sritis, (27% vadovų). Gynybos ir socialinės apsaugos srityse funkcijas į kitą lygį siūlė perkelti 25% vadovų.

Svarbu pabrėžti, jog savivaldybių administracijų vadovų nuomonės dėl funkcijų priskyrimo lygio ir tuo siekiamų geresnių valdymo rezultatų atskleidžia tik jų pačių subjektyvų vertinimą bei nuomonę dėl pokyčių savivaldybės funkcijų sistemoje. Siekiant išsiaiškinti, kurias tiksliai funkcijas verta būtų perkelti į kitą valdymo lygį ir kokią naudą šie žingsniai atneštų, reikėtų atlikti gilesnius kiekvienos valstybės valdymo srities tyrimus; tai leistų atsižvelgti į kiekvienos srities specifiką, atlikti fokusuotus tyrimo veiksmus.

Analizuojant atskiras funkcijas, siūlymų fragmentiškumą įtakoja ir didelis funkcijų, dėl kurių renkama nuomonė, skaičius. Tokioje situacijoje reikalinga atskira diskusija, kokiais atvejais vertintina, jog išreikšti siūlymai dėl pakeitimų turi pakankamą reikšmingumą. Kalbant apie siūlymus dėl centralizavimo, bendrai (funkcijas perkeltiant į valstybės ar regioninį lygį), stipriausias konsensusas sudarė 14 „balsų“ – tai yra 25% visų apklausos dalyvių (PAV. 1). Sąlyginai galime vertinti, kad gana ryškus konsensusas (bent 10 „balsų“) yra išsakytas dėl 4 konkrečių funkcijų.

PAV. 1. SUTAMPANTYS SIŪLYMAI CENTRALIZUOTI SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJAS

Šaltinis: Civitta

Šios 4 daugiausia siūlymų centralizuoti sulaukusios funkcijos (perkelti arba į valstybinį (centrinį), arba į regioninį lygį) buvo:

- dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą;
- komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas;
- priešgaisrinė sauga;
- civilinė sauga.

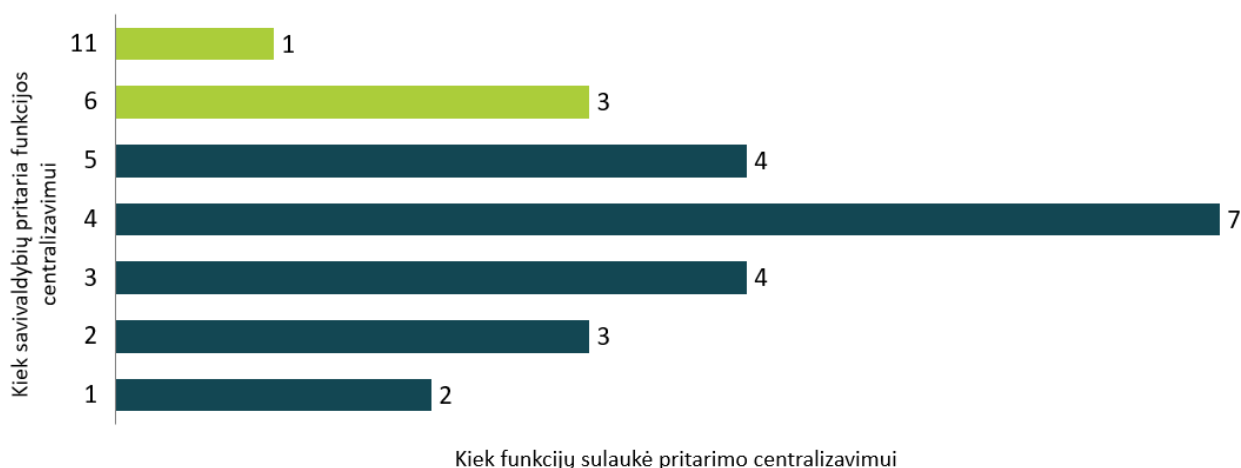
Pažymėtina, kad visų šių funkcijų atžvilgiu jau dabar vyksta aktyvesnis bendradarbiavimas arba regioniniu, arba su valstybiniu lygmeniu. Pavyzdžiui, komunalinių atliekų tvarkymas šiuo metu daugelyje savivaldybių vykdomas regioniniu principu, sukūrus regioninius atliekų tvarkymo centrus bendradarbiaujant keletui savivaldybių. Priešgaisrinėje saugoje vienu metu pareigą atlieka savivaldybių priešgaisrinės tarnybos ir Vidaus reikalų ministerijai pavaldaus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento regioniniai padaliniai, taigi bendradarbiaujama su valstybinio lygmens institucijos atstovais.

Galime vertinti, jog šių funkcijų atžvilgiu gana ženkli vadovų dalis pritarė, jei prasidėję centralizavimo procesai būtų pilnai užbaigti regioniniame ar valstybiniame (centriniame) valdymo lygmenyje, formaliai perskirstant savivaldybių funkcijas ir jas sekančias atsakomybes bei finansavimą. Kita galima implikacija – plačiau ir nuosekliau taikyti tokį bendradarbiavimo ir laipsniško perdavimo procesą funkcijoms, kurias ateityje bus nuspręsta perkelti į šiuos lygmenis.

Siūlant šiuos pakeitimus, savivaldybių minėti argumentai siejosi su funkcijų dubliavimo panaikinimu, potencialiomis ekonominėmis naudomis ir didesniu efektyvumu. Bendrai galima apibūdinti, kad šie pakeitimai, anot savivaldybių administracijų vadovų, užtikrintų, jog funkcijos būtų vykdomas efektyviau ir greičiau, tačiau detalūs atsakymai dėl tikėtino efekto pakeitus kai kurių funkcijų valdymo lygmenį buvo fragmentiški.

Kalbant apie decentralizaciją ir didesnio vaidmens prisiėmimą valstybės perduotų funkcijų atžvilgiu, savivaldybės buvo gerokai atsargesnės, konsensusas šiuo atžvilgiu labiau nevienareikšmiškas (PAV. 2).

PAV. 2. SUTAMPANTYS SIŪLYMAI DECENTRALIZUOTI SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJAS

Šaltinis: Civitta

Daugiau nei 6 siūlymų dėl decentralizavimo (valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų perkėlimo į savivaldybės savarankišką lygmenį) sulaukė šios funkcijos:

- savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise;
- dalyvavimas valdant valstybinius parkus;

- koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas;
- visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną.

Siūlant šiuos pakeitimus, savivaldybių minėti argumentai ir tikėtinos naudos siejosi su racionalesne savivaldybių plėtra, didesniu vietos bendruomenės įsitraukimu į funkcijų įgyvendinimą ir funkcijų įgyvendinimu arčiau jų gavėjų.

Atsargumą papildomai indikuoja tiek nedidelė dalis savivaldybių, kurios teigia pasiruošusios perimti daugiau funkcijų (tik 14 savivaldybių arba 25%), tiek ir minimas žmoniškųjų (12 savivaldybių arba 21%) bei finansinių išteklių (11 savivaldybių arba 20%) trūkumas. Šie du punktai yra esminės tinkamo funkcijų vykdymo prielaidos. Savivaldybės šiuo metu taip pat nėra pasiruošusios perimti daugiau valstybinių (centrinių) lygiu vykdomu funkcijų ir jas įgyvendinti kaip savarankiškas savivaldybių funkcijas nes siūlymai perimti tam tikras funkcijas buvo labai išsibarstę ir nė vienas iš jų nesurinko daugiau dviejų pasirinkimų.

Tyrime savivaldybės pateikė informaciją ir apie naudojamą priemonę matuoti funkcijų įgyvendinimo kokybę. Šiuo atžvilgiu nėra vyraujančios nuomonės ar požiūrio, galimai tai atspindi situaciją, kad šiuo metu dėmesys kokybei ne visose savivaldybėse yra aukščiausias prioritetas. Daugiausiai buvo naudojama piliečių chartija (12 savivaldybių arba 21%), kai kurios savivaldybės vykdė gyventojų apklausas (7 savivaldybės arba 13%) ar taikė LEAN metodiką (3 savivaldybės arba 5%). Atsakymai rodo, jog dalis savivaldybių suvokia šias priemones kaip reikalingas nusibrėžtų rodiklių pasisiekimui, bet ne tai, kad funkcijų vykdymo tikslai ir rodikliai yra iš tikrųjų pasiekiami, pasinaudojant būtent šiomis priemonėmis. Skirtingų priemonių taikymas savivaldybėse taip pat parodo jų tikslingumo skirtumus.

Savivaldybių administracijų vadovai apklausoje taip pat išreiškė savo nuomones apie priemones, kurios būtinos pasiekti funkcijoms iškeltus tikslus ir nustatytus rodiklius. Iškeltų tikslų ir nustatytų rodiklių aspektu savivaldybėms labiausiai reikalingas yra pakankamas finansavimas (26 savivaldybės arba 46%). Šis aspektas papildomai išryškina aukštą netikrumo lygį dėl finansavimo, kuris savo ruožtu galimai įtakoja tiek nedidelę savivaldybių ambiciją perimti funkcijas, kaip jau aptarta. Tai, kad neišryškėjo kitos priemonės rodo, kad su funkcijų įgyvendinimu keliama tikslai ir jų įgyvendinimo mechanizmai nėra suvokiami kaip aiškiai išreikšta užduotis visų funkcijų atžvilgiu. Tikėtina, rezultatas būtų aiškesnis ir konkretesnis, panašius klausimus analizuojant kiekvienai funkcinei sričiai atskirai.

2.2. FUNKCIJOMS ĮGYVENDINTI SKIRIAMAI RESURSAI

Apibendrinus surinktus duomenis apie žmoniškųjų ir finansinių išteklių panaudojimą, paaiškėjo, kad 2020 metais 49 savivaldybių funkcijas vykdė 162,5 tūkst. darbuotojų. Kitais žodžiais tariant, šių savivaldybių struktūrose dirbo apie 7% visų Lietuvos gyventojų (LENTELĖ 2). Vidutiniškai, vienam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui 2020 metais teko 13,8 savivaldybės gyventojų. Savivaldybių administracijų ir joms pavaldžių įstaigų išlaidų /sąnaudų tenkančių vienam gyventojui vidurkis 2020 metais sudarė 1,8 tūkst. eurų per metus. Finansinių išteklių gyventojui lygis apskrityse buvo panašus ir svyravo 1,6–1,9 tūkst. eurų per metus, išskyrus Klaipėdos apskritį, kur skirta 2,4 tūkst. eurų. Gyventojų skaičius tenkantis vienam darbuotojui svyravo tarp 11,6 ir 16,1 savivaldybės gyventojų vienam darbuotojui, taigi skirtumai yra šiek tiek ženkesni.

LENTELĖ 2. ŽMOGIŠKŲJŲ RESURSŲ PASISKIRSTYMO TARP SRIČIŲ SKAIČIAVIMŲ DUOMENYS

VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS	DARBUOTOJŲ SKAIČIUS PRISKIRTAS SRIČIAI, IŠ VISO	VIDUTINIS RODIKLIS (SRITIES DARBUOTOJUI TENKANTIS ĮVERTIS)
Aplinkos apsauga	2450	1049 tonos surinktų komunalinių atliekų vienam darbuotojui
Bendros valstybės funkcijos	3850	600 gyventojų darbuotojui
Būstas ir komunalinis ūkis	10618	142 būstai darbuotojui
Ekonomika	7978	0,6 km ² urbanizuotos teritorijos vienam darbuotojui
Gynyba	112	34,8 tūkst. gyventojų vienam darbuotojui
Poilsis, kultūra ir religija	14201	1754 muziejų lankytojai bei kultūros centrų ir sporto renginių dalyviai vienam darbuotojui
Socialinė apsauga	10816	48 skurdžiai gyvenantys žmonės vienam darbuotojui
Sveikatos apsauga	29323	46 apsilankymai pas pirminės asmens sveikatos priežiūros gydytojus vienam darbuotojui
Švietimas	77888	4,5 ikimokyklinio ugdymo auklėtinių ir bendrojo ugdymo mokyklų mokinių vienam darbuotojui
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	2248	3 tūkst. gyventojų vienam darbuotojui

Šaltinis: Civitta

Analizuojant žmogiškuosius resursus skiriamus pagal atskiras valstybės valdymo sritis, matomas beveik visoms sritims būdingas resursų naudojimo netolygumas, kai apskričių ir savivaldybių rodikliai tarpusavyje ženkliai skiriasi.

Giliau lyginant rezultatus pagal savivaldybių grupes, išryškėja gana nuoseklios tendencijos. Kurortinėms savivaldybėms dažnai būdingas mažas paslaugų intensyvumas (darbuotojui tenka mažiau nei vidutiniškai „funkcijos vartotojų“). Dažnai tai būdingiau ir kaimiškosioms savivaldybėms. Didžiųjų miestų savivaldybėse kita vertus dažnesnis aukštesnis nei vidutinis funkcijos vartotojų skaičius vienam darbuotojui. Toks rezultatas gali būti indikacija, kad poreikiai daugumoje sričių priklauso nuo savivaldybės specifikos, bet taipogi reikia turėti omenyje, kad panašūs rodikliai nėra skaičiuojami, lyginami, ir jų pagrindu nėra priimami sprendimai. Tikėtina, kad iškelus tikslą valdyti resursų intensyvumą, padidinus gerųjų praktikų sklaidą, galima pasiekti tam tikrą efektyvumo gerėjimą šiuo metu daug resursų skiriančiose savivaldybėse.

Šie savivaldybės grupei būdingi dėsningumai gali tapti vienu iš argumentų atitinkamose valdymo srityse užtikrinti savivaldybių savarankiškumą, kadangi tikrai būdingas netolygus funkcijos įgyvendinimo poreikis. Kai kuriose srityse, pavyzdžiui, bendrųjų valstybės funkcijų srityje dideli atotrūkiai yra sunkiau paaiškinami, ir tai galbūt indikuoja valdymo kokybės problemas, kurioms atsakingos institucijos turėtų skirti daugiau dėmesio. Panašią resursų intensyvumo analizę gali būti tikslinga atlikti periodiškai, sukuriant prielaidas per keletą metų aiškiau įvardinus tendencijas nustatyti optimalų resursų lygį funkcijoms, stiprinti stebėseną ir keistis savivaldos praktikų patirtimi.

3. IŠSAMŪS TYRIMO REZULTATAI

3.1. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ APKLAUSA

Savivaldybių administracijos vadovų apklausos metu visos savivaldybių vykdomos funkcijos buvo suskirstytos į 10 valstybės valdymo sričių²¹. Tolesniuose skyriuose pateikiama informacija kiekvienai valstybės valdymo sričiai atskirai. Buvo klausama, kurioms konkrečiai funkcijoms valdymo lygmens pakeitimai galimai atneštų didesnę veiklos efektyvumą. Apklausa pildantys savivaldybių administracijų vadovai galėjo pasirinkti bet kokį skaičių funkcijų, kurioms jų nuomone toks pakeitimas būtų tikslingas.

Apibendrinant rezultatus, galima daryti išvadą, kad ryškiai išsiskiriančių funkcijų, kurioms dauguma savivaldybių atstovų siūlytų pakeitimus, nėra, atsakymai yra gana išsibarstę. 19 savivaldybių administracijų vadovų (34%) apskritai išreiškė nuomonę, jog dabartinis pasiskirstymas yra tinkamas.

Jei vertinti pagal valdymo sritis, daugiausia siūlymų keisti valdymo lygį yra aplinkos apsaugos srityje (19 siūlymų), viešosios tvarkos ir visuomenės saugos srityje pokyčius norėtų matyti 15 vadovų (27%). Mažiausiai, tai yra, tik 5 savivaldybių administracijų vadovai (9%) norėtų keisti būsto ir komunalinio ūkio srities funkcijų vykdymo lygmenį (LENTELĖ 3).

LENTELĖ 3. SIŪLYMŲ PAKEISTI ŠIUO METU SAVIVALDYBĖS KOMPETENCIJAI PRISKIRTŲ FUNKCIJŲ LYGMENĮ SKAIČIAUS PASISKIRSTYMAS PAGAL VALSTYBĖS VALDYMO SRITIS, KURIOSE GALIMA BŪTŲ PAKEISTI VYKDOMŲ SAVIAVLDYBĖS FUNKCIJŲ LYGMENĮ, SIEKIANČIŲ DIDESNIO EFEKTYVUMO

SRITYS	VISA LIETUVA
Pakeitimai nereikalingi	19
Aplinkos apsauga	19
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	15
Gynyba	14
Socialinė apsauga	14
Bendros valstybės funkcijos	11
Sveikatos apsauga	11
Ekonomika	9
Švietimas	8
Poilsis, kultūra ir religija	7
Būstas ir komunalinis ūkis	5

Šaltinis: Civitta

3.1.1. SIEKTINI SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJŲ VYKDYMO LYGMENS PAKEITIMAI

Šiame skyriuje detaliau atskleidžiami gauti atsakymai apie kiekvieną valstybės valdymo sritį. Kiekviename poskyryje pagal valdymo sritis pateikiama, kurių savivaldybių vykdomų funkcijų lygmenis savivaldybių

²¹ Valstybės valdymo sričių modelis yra parengtas pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymą Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ III skyrių. Toks pats modelis buvo naudotas Valstybės kontrolės audite „Ar savivaldybių atliekamų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai?“.

Šaltinis: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.215179/asr>

administracijų vadovai norėtų pakeisti, siekiant padidinti tos funkcijos vykdymo efektyvumą²². Buvo įmanoma siūlyti įvairius pakeitimus:

- **Savivaldybės savarankiškas** funkcijas²³ siūlyti perkelti **valstybiniam** (centriniam)²⁴ arba **regioniniam** lygmeniui;
- **Valstybės perduotas savivaldybėms** funkcijas perkelti **savivaldybės savarankiškajam** lygmeniui (decentralizuoti), **valstybiniam** (centriniam) arba **regioniniam** lygmeniui (centralizuoti).

Pateikiant informaciją lentelėse apie kiekvieną funkciją, nurodytas šios funkcijos numeris pagal Vietos savivaldos įstatymo 6–7 straipsnį, bei pateikiama indikacija dėl dabartinio statuso: „S“ žymimos šiuo metu savarankiškos, „VP“ – valstybės perduotos funkcijos.

APLINKOS APSAUGOS FUNKCIJOS

Iš viso 19 savivaldybių administracijų vadovų (34%) pasirinko aplinkos apsaugos sritį, kurioje pasiūlė pokyčius.

Savarankiškų funkcijų perdavimas į nacionalinį ar regioninį lygmenį: 6 vadovai (11%) norėtų perkelti savivaldybės savarankiškas funkcijas „savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas“ ir „aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga“ į valstybinį (centrinį) lygmenį. Santykinai daugiau (10 vadovų, 18%) į regioninį lygmenį norėtų perkelti savivaldybės savarankišką funkciją „komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas“ (LENTELĖ 4).

Valstybės perduotų funkcijų pakeitimai: šioje srityje esančią vienintelę valstybės perduotą savivaldybėms funkciją „dalyvavimas valdant valstybinius parkus“ 6 vadovai (11%) siūlytų perkelti į savivaldybės savarankišką funkcijos lygmenį, o 5 (9%) į valstybinį (centrinį) lygmenį, taigi nuomonės maždaug vienodai pasiskirstė tarp priešingų rekomendacijų.

LENTELĖ 4. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS APLINKOS APSAUGOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas		6	3
S 26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną	NN	4	5

²² Pažymėtina, jog savivaldybių administracijų vadovai apklausoje galėjo pasirinkti daugiau nei vieną valstybės valdymo sritį, kurioje siūlo pokyčius savivaldybės funkcijų paskirstyme pagal vykdymo lygmenis, o kiekvienoje valdymo srityje pateikti nuomonę ne apie visas šiuo metu savivaldybių vykdomas funkcijas. Detalius savivaldybių administracijų vadovų argumentus, kodėl kai kurias funkcijas kiekvienoje valstybės valdymo srityje vertėtų perkelti į kitą valdymo lygmenį galima rasti prieduose (PRIEDAI 1–10).

²³ Analizės lentelėse prie funkcijos aprašymo nurodoma dabartinės situacijos santrumpa: „S“ įvardinamos savarankiškosios, „VP“ – valstybės perduotosios funkcijos. Atkreipiame dėmesį, kad nebuvo galima siūlyti transformuoti dabar savarankiškai vykdomas funkcijas į valstybės perduotas funkcijas.

²⁴ Funkcijos vykdymą perduodant centrinės valdžios institucijoms, pavyzdžiui, ministerijoms.

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 28) aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga		6	3
S 31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas		3	10
S 35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas		5	2
S 36) sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas		2	2
VP 5) dalyvavimas valdant valstybinius parkus	6	5	1

Šaltinis: Civitta

VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS FUNKCIJOS

Pakeitimus šioje srityje siūlė 15 savivaldybės administracijos vadovų (28%).

Savarankiškų funkcijų perdavimas į nacionalinį ar regioninį lygmenį: funkciją „dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones“ 6 savivaldybės administracijų vadovai (11%) matytų efektyviau vykdomą į valstybiniu (centrinu) lygmeniu, o 3 vadovai (5%) – regioniniu lygmeniu (LENTELĖ 5).

Valstybės perduotų funkcijų pakeitimai: funkcijos „valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas“ atžvilgiu gauta priešingų nuomonių (4 siūlymai transformuoti į savarankiškąją, 7 – centralizuoti regioniniu ar nacionaliniu lygiu). Santykinai daug (11) siūlymų centralizuoti funkciją „priešgaisrinė sauga“ (9 siūlymai perduoti valstybiniam (centriniam) lygmeniui, 2 – regioniniam).

LENTELĖ 5. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 34) dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones	NN	6	3
VP 30) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas	4	5	2
VP 4) priešgaisrinė sauga	0	9	2

Šaltinis: Civitta

GYNYBOS FUNKCIJOS

Gynybos srities funkcijas (šiuo metu – valstybės perduotos) perkelti į kitą lygį siūlė 14 savivaldybių administracijų vadovų (25%). Visi 14 siūlė funkciją „dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą“ centralizuoti arba valstybiniu (13) arba regioniniu (1) lygmeniu. 11 siūlymų centralizuoti funkciją sulaukė funkcija „civilinė sauga“. Iš jų 7 vadovai (13%) siūlytų perkelti į valstybinį (centrinį) lygmenį, o 4 vadovai (7%) į regioninį lygmenį (LENTELĖ 6.)

LENTELĖ 6. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS GYNYBOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
VP 16) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą	0	13	1
VP 3) civilinė sauga	2	7	4

Šaltinis: Civitta

SOCIALINĖS APSAUGOS FUNKCIJOS

Socialinės apsaugos srities funkcijas į kitą lygį siūlytų perkelti taip pat 14 savivaldybės administracijų vadovų (25%). Vis dėlto nuomonės yra gana išsklaidytos. Savarankiškas funkcijas centralizuoti regioniniu ar nacionaliniu lygmeniu siūlė ne daugiau nei 7 savivaldybių atstovai (LENTELĖ 7).

Dėl valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų nuomonės yra priešingos, dažnai funkcijai gauti 2–6 siūlymai perkelti į savarankišką lygmenį, bet ir 2–6 siūlymai centralizuoti. Tik funkcijai „koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas“ aiški siūlymų decentralizuoti į savarankišką lygį persvara (6 prieš 1). Kaip ir savarankiškoms srities funkcijoms, pareiškusių nuomonę savivaldybių atstovų skaičius bendrai nedidelis.

LENTELĖ 7. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS SOCIALINĖS APSAUGOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 12) socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas planuojant ir organizuojant socialines paslaugas, kontroliuojant bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas		1	4
S 14) sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas	NN	2	3
S 15) paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka		2	4

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 16) dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas		2	3
S 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas		3	2
S 44) dalyvauja vykdant vaiko teisių apsaugą, užtikrina prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą		4	2
S 45) šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimas ir koordinavimas savivaldybės teritorijoje		3	4
VP 18) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas	5	3	3
VP 22) jaunimo politikos įgyvendinimas	4	1	2
VP 32) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas	2	2	2
VP 39) koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas	6	1	0
VP 8) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas	4	1	1
VP 9) socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas	4	2	0

Šaltinis: Civitta

BENDROSIOS VALSTYBĖS FUNKCIJOS

Bendrąsias valstybės funkcijas perskirstyti į kitą valdymo lygmenį siūlytų 11 savivaldybių administracijų vadovų (20%).

Savarankiškų funkcijų perdavimas į nacionalinį ar regioninį lygmenį: Iš 5 savivaldybių atstovų gauti originalūs pasiūlymai perkelti su planavimu, biudžeto sudarymu, rinkliavų nustatymu susijusias funkcijas į regioninį lygmenį („savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas“, „vietinių rinkliavų nustatymas“, „savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas“ ir „dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant regionų plėtros planus“) (LENTELĖ 8).

Valstybės perduotų funkcijų pakeitimai: tarp gautų atsakymų dėl valstybės pavestų funkcijų, išsiskiria „savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise“, kurią 11 savivaldybės administracijų vadovų (20%) siūlo perkelti į savarankišką lygį. Dėl kitų funkcijų, aiškesnes tendencijas sudėtinga įvardinti.

LENTELĖ 8. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS BENDRŲJŲ VALSTYBĖS FUNKCIJŲ SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 1) savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas		0	5
S 2) vietinių rinkliavų nustatymas		0	5
S 22) savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas		0	5
S 23) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant regionų plėtros planus		0	5
S 27) adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų suteikimas gatvėms, savivaldybės teritorijose esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams, šių adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka	NN	0	4
S 3) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo		0	4
VP 1) civilinės būklės aktų registravimas	5	1	0
VP 10) savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise	11	0	0
VP 11) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	4	4	1

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
VP 12) valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliančiams iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas	3	3	0
VP 14) savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinų dokumentų tvarkymas	4	0	1
VP 17) statistikos duomenų teikimas	4	2	0
VP 19) dalyvavimas organizuojant įstatymų numatytus rinkimus ir referendumus	2	4	0
VP 2) įstatymų priskirtų registrų tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams	3	3	0
VP 21) dalyvavimas atliekant gyventojų ir būstų, taip pat kitus visuotinius surašymus	1	3	1
VP 31) gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas	5	2	0

Šaltinis: Civitta

SVEIKATOS APSAUGOS FUNKCIJOS

Sveikatos apsaugos srities savivaldybių funkcijų efektyvesnį vykdymą kitame lygmenyje taip pat įžvelgia 11 savivaldybių administracijų vadovų (20%). Iš **savivaldybės savarankiškųjų funkcijų**, ryškesnis konsensusas susidarė dėl funkcijos „pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas) <..>“, siūlant ją perkelti į valstybinį (centrinį) (3) arba regioninį (3) lygmenį (LENTELĖ 9).

Tarp **valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų**, viena funkcija aiškiau siūloma decentralizuoti – tai „visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose <..>“, kurią 6 vadovai siūlė perkelti į savivaldybės savarankiškąjį lygmenį. Taip pat, 9 vadovai (16%) siūlė funkciją „radiacinė sauga“ įgyvendinti valstybiniu (centrinium) lygmeniu. Dėl kitų funkcijų nuomonės yra mažiau išreikštos.

LENTELĖ 9. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS SVEIKATOS APSAUGOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir	NN	3	3

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
vidurinio ugdymo programos, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną			
S 18) savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai		0	4
VP 34) antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	3	2	2
VP 35) visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną	6	1	0
VP 36) radiacinė sauga	0	9	0
VP 37) neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas	3	3	1

Šaltinis: Civitta

EKONOMIKOS FUNKCIJOS

Ekonomikos srityje yra daugiausia, 23 funkcijos. Tačiau, tik 9 savivaldybių administracijų vadovai (16%) pasiūlė pakeitimų šioje srityje, ir siūlymai yra labai išsibarstę; galima daryti išvadą, kad aiškesnių pasiūlymų dėl pakeitimų negauta (LENTELĖ 10).

LENTELĖ 10. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS EKONOMIKOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 11) savivaldybėms įstatymuose priskirtų geodezijos ir kartografijos darbų, išskyrus savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymą, organizavimas ir vykdymas		1	0
S 19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas	NN	0	0
S 20) specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimas įstatymų nustatyta tvarka		0	0

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka		0	0
S 24) informacinės visuomenės plėtros įgyvendinimas		2	0
S 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas		0	0
S 33) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas		1	1
S 37) prekybos ir kitų paslaugų teikimo tvarkos savivaldybių ar jų valdomų įmonių administruojamose turgavietėse ir viešose vietose nustatymas		0	0
S 38) sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas		0	0
S 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka		0	0
S 4) biudžetinių įstaigų steigimas ir išlaikymas, viešųjų įstaigų, savivaldybės įmonių ir kitų savivaldybės juridinių asmenų, regionų plėtros tarybų steigimas		0	0
S 40) alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolė		1	0
S 42) butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles		0	0
S 9) medžioklės plotų vienetų sudarymas ir jų ribų keitimas		0	1
VP 23) žemės ūkio produkcijos kvotų administravimas	0	1	0
VP 24) žemės ūkio valdų ir ūkininkų ūkių registravimas	0	0	0
VP 25) žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimo darbų administravimas	0	0	0
VP 26) stichinių meteorologinių reiškinių, gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir	0	1	0

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
priežiūros programų įgyvendinimas, medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų žemės ūkiui padarytos žalos ir nuostolių nustatymas			
VP 27) valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise	0	0	0
VP 28) traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra	0	1	1
VP 29) kaimo plėtros priemonių įgyvendinimo administravimas	0	0	0
VP 33) informacijos apie savivaldybės institucijų ir savivaldybės valdomų įmonių, atitinkančių Vyriausybės nustatytus kriterijus, finansinius santykius ir apie įmones, privalančias tvarkyti atskiras sąskaitas, kaupimas, saugojimas ir teikimas Europos Komisijai Vyriausybės nustatyta tvarka	0	1	0
VP 38) savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas	0	1	1

Šaltinis: Civitta

ŠVIETIMO FUNKCIJOS

Švietimo srityje 8 savivaldybių administracijų vadovai (14%) įžvelgia galimybes pasiekti didesnę veiklos efektyvumą, jeigu kai kurios funkcijos būtų perkeltos į kitą valdymo lygmenį, bet nei vienai iš funkcijų negauta daugiau nei 5 siūlymų centralizuoti nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu (LENTELĖ 11). Vienintelę šioje srityje valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją „priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas <..>“ 5 vadovai (9%) siūlė vykdyti kaip savivaldybės savarankišką funkciją, bet taip pat buvo ir 2 vadovai, pasiūlę centralizavimą.

LENTELĖ 11. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS ŠVIETIMO SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 10) maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas	<i>NV</i>	1	3
S 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas		2	3

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 6) švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas		2	3
S 7) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas		2	3
S 8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas		3	2
VP 7) priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo lavinimo programas ir skirtų šalies mokiniams, turintiems išskirtinių gabumų ar specialiųjų poreikių, išlaikymas	5	2	0

Šaltinis: Civitta

POLISIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS FUNKCIJOS

Poilsio, kultūros ir religijos srityje 7 savivaldybių administracijų vadovai (13%) įžvelgia potencialą padidinti veiklos efektyvumą, jeigu tam tikros funkcijos būtų perkeltos į kitą valdymo lygmenį. Abi savarankiškas funkcijas 4 savivaldybių atstovai pasiūlė įgyvendinti regioniniu lygmeniu, gana daug – 6 vadovai – siūlė funkciją „valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė“ perduoti į valstybinį (centrinį) lygmenį (LENTELĖ 12).

LENTELĖ 12. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 13) gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra)	NN	0	4
S 29) kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas		0	4

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
VP 13) valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	1	6	0

Šaltinis: Civitta

BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO FUNKCIJOS

Būsto ir komunalinio ūkio srities funkcijoms pakeitimus siūlė mažiausiai savivaldybių administracijų vadovų – 5 (9%), taigi nuomones galima vertinti kaip gana pavienes (LENTELĖ 13).

LENTELĖ 13. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL EFEKTYVESNIUS VYKDYMO LYGMENIS BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO SRITYJE

FUNKCIJA	SAVIVALDOS (VIETINIS) SAVARANKIŠKAS LYGMUO	VALSTYBINIS (CENTRINIS) LYGMUO	REGIONINIS LYGMUO
S 30) šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas	NN	2	3
S 41) ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas		0	3

Šaltinis: Civitta

KITOS FUNKCIJOS, KURIOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU SAVIVALDOS LYGMENYJE

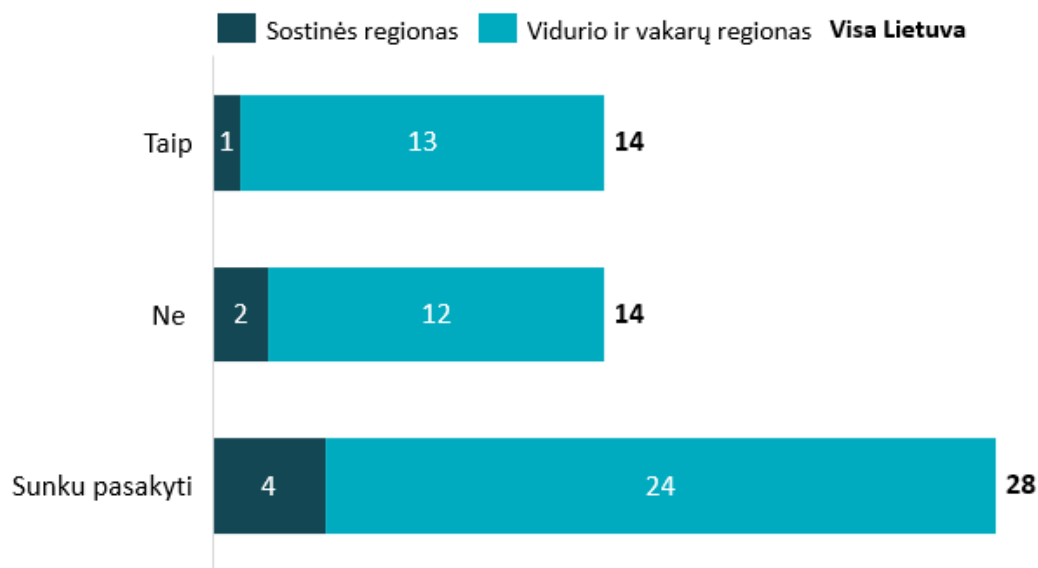
Savivaldybių administracijų vadovai tyrimo metu turėjo galimybę papildomai įrašyti, kokios valstybiniu (centriniu) lygmeniu šiuo metu vykdomos funkcijos efektyviau būtų vykdomos savivaldos (vietiniu) lygmeniu kaip savarankiškosios funkcijos. Šioje vietoje ryškios tendencijos dėl funkcijų perskirstymo nesusiformavo (PRIEDAS 12).

3.1.2. SAVIVALDYBIŲ PAJĖGUMAS VYKDYTI DAUGIAU SAVARANKIŠKŲJŲ FUNKCIJŲ

Tyrimo metu savivaldybių administracijų vadovai turėjo galimybę išsakyti nuomonę, ar jų atstovaujamos savivaldybės šiuo metu, vertinant turimus išteklius, administracinius pajėgumus ir darbuotojų kompetencijas, galėtų atlikti daugiau savarankiškųjų funkcijų. Šiuo metu savivaldybės atlieka 45 savarankiškąsias funkcijas²⁵.

Pusė, tai yra, 28 savivaldybių administracijų vadovų šiuo klausimų neturėjo tvirtos nuomonės. Po 14 vadovų (25%) teigė, kad jų savivaldybės galėtų perimti daugiau funkcijų, ir kad negalėtų. Ryškių skirtumų tarp nuomonių Sostinės bei Vidurio ir vakarų Lietuvos regionuose nebuvo (PAV. 3).

PAV. 3. SAVIVALDYBIŲ PASISKIRSTYMAS REGIONUOSE PAGAL PAJĖGUMĄ VYKDYTI DAUGIAU SAVARANKIŠKŲJŲ FUNKCIJŲ

Šaltinis: Civitta

Svarstydami apie priežastis, kodėl jų atstovaujamos savivaldybės negalėtų prisiimti daugiau savarankiškųjų funkcijų, savivaldybių atstovai dažniausiai įvardino specialiųjų žmogiškųjų ir finansinių išteklių trūkumą (12 ir 11 atsakiusių). (PAV. 4).

²⁵ Šaltinis: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533, 6 str.
Prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5884/asr>

PAV. 4. SAVIVALDYBIŲ VIENETŲ PASISKIRSTYMAS REGIONUOSE PAGAL NEPAJĖUMO PRIEŽASTIS VYKDYTI DAUGIAU SAVARANKIŠKŲ FUNKCIJŲ

*Jau kuris laikas savivaldybėms yra perduodamos funkcijos neperduodant finansavimo, tai trikdo veiklą

Šaltinis: Civitta

Iš 56 apklausoje dalyvavusių savivaldybės administracijų vadovų 34 pateikė įžvalgas, kokių priemonių reikia, kad savivaldybės savarankiškųjų funkcijų įgyvendinimas pasiektų joms iškeltus tikslus ir nustatytus rodiklius.

Dominuojantys veiksnys buvo pakankamas finansavimas kurį nurodė 26 savivaldybių administracijų vadovai. 6 savivaldybių vadovai nurodė, kad kvalifikuoti darbuotojai taip pat yra lemiamas veiksnys, buvo pasiūlyta ir daugiau pavienių minčių ir komentarų, kurie pilnai pateikiami prieduose (PRIEDAS 11).

Iš 56 apklausoje dalyvavusių savivaldybės administracijų vadovų 30 pateikė įžvalgas apie tai, kaip jų atstovaujamos savivaldybėse yra matuojama kokybė. 12 – savivaldybių turi patvirtintas piliečių chartijas, 7 savivaldybės aktyviai seka gyventojų nuomonę, vykdydamos apklausas, 3 savivaldybės savo veikloje taiko LEAN metodiką (PRIEDAS 12).

3.2. SAVIVALDYBIŲ FINANSINIŲ IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMUI

Apklausiant savivaldybių administracijų vadovus, papildomai buvo renkami ir duomenys apie savivaldybių administracijų finansinių ir žmogiškųjų išteklių pasiskirstymą funkcijų įgyvendinimui. Tyrimo metu gauti 49 iš 60 savivaldybių duomenys apie 2020 metais²⁶ disponuotus finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

2020 metais 49 savivaldybės funkcijų vykdymui iš viso išleido 4,5 mlrd. eurų, o pačias funkcijas vykdė 162,5 tūkst. darbuotojų. Išlaidų ir darbuotojų skaičius apima savivaldybių administracijas, biudžetines ir viešąsias įstaigas bei savivaldybės valdomas įmones, uždarąsias akcines bei akcines bendroves. Savivaldybės pateikė duomenis pagal 10 valdymo sričių, kadangi detalesnis priskyrimas (funkcijos lygyje) nėra įmanomas.

Šiame skyriuje surinkti ir išanalizuoti duomenys pateikiami apibendrinant pagal apskritis ir savivaldybių grupes. Tam, kad duomenys taptų palyginami, buvo apskaičiuoti normalizuoti funkcijos vartotojų, tenkančių vienam tam tikroje valdymo srityje priskirtam darbuotojui, dydžiai. Tiksliai nustatyti, kas yra kiekvienos funkcijos vartotojas šiuo metu nėra įmanoma²⁷, tačiau vertinant savivaldybių žmogiškųjų išteklių duomenis kiekvienai valstybės valdymo sričiai buvo parinktas artimiausiai potencialius vartotojus atspindintis rodiklis ir apskaičiuoti santykiniai resursų intensyvumo rodikliai. Rodiklių sąrašas ir detalesnė informacija apie metodiką pateikiama 1.4 poskyryje.

Svarbu paminėti, jog apskričių lygmenyje Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio ir Utenos apskrityse po vieną savivaldybę nepateikė savo duomenų. Tauragės apskrityje duomenų neatsiuntė 2 savivaldybės, o Šiaulių apskrityje duomenų negauta iš 3 savivaldybių. Skaičiuojant rodiklius apskrities lygyje, buvo naudojami aritmetiniai savivaldybių santykinų rodiklių vidurkiai. Pagal savivaldybių grupes, duomenys nebuvo gauti iš 8 kaimiškųjų savivaldybių, 2 urbanizuotų ir 1 kurortinės savivaldybės.

PAGRINDINĖS IŠVADOS

Žmogiškųjų resursų pasiskirstymas pagal savivaldybių grupes atskleidžia kaip panašios savivaldybės funkcionuoja kiekvienoje valdymo srityje. Siekiant atskleisti dėsningumus, kiekvienai grupei buvo apskaičiuotas pasiskirstymas, aritmetinis vidurkis ir standartinio nuokrypio ribos. Šie rodikliai kartu leidžia lyginti savivaldybių grupes bei parodo, kaip smarkiai savivaldybių duomenys yra „išsibarstę“ lyginant su kitomis savivaldybėmis toje grupėje. Labiausiai išsibarstymą atskleidžia nuotolis, kiek atskirų savivaldybių rodiklių reikšmės viršija viršutinę arba apatinę standartinio nuokrypio ribą. Didelis išsibarstymas gali reikšti, kad panašaus tipo savivaldybės skirtingai sprendžia panašių funkcijų įgyvendinimą. Kita vertus, giliau analizuojant tendencijas, ir iki galo vertinant, ar rezultatas atspindi neefektyvumą, ar tiesiog yra lemiamas fundamentalių skirtumų, reikėtų pagerinti rodiklių tikslumą bei papildomai atsižvelgti į gyventojų tankio, funkciją atliekančių padalinių tinklo ir kitus parametrus.

Žvelgiant tik į savivaldybių grupių vidurkius, matyti, kad didžiųjų miestų savivaldybių grupių vidurkis 8 valstybės valdymo srityse viršijo bendrą šalies vidurkį, urbanizuotų savivaldybėse – 6 srityse, o kaimiškose savivaldybėse ir kurortuose po 2 sritis (LENTELĖ 14). Vidurkio viršijimas signalizuoja, kad toje valstybės valdymo srityje savivaldybės darbuotojui santykinai tenka didesnis krūvis, iš dalies paaiškinamas geresnėmis galimybėmis aptarnauti daugiau tankiau gyvenančių paslaugos (funkcijos naudos) gavėjų. Taip pat, remiantis šiais rezultatais, akivaizdu, kad rečiau gyvenamose vietovėse resursų atlikti funkcijoms reikia daugiau.

²⁶ Šioje tyrimo dalyje iš savivaldybių buvo renkami 2020 metų finansinių ir žmogiškųjų išteklių duomenys, siekiant turėti pačius aktualiausius duomenis. Kitam šio projekto tyrimui, kuris yra atskleistas Užsienio valstybių patirties ir Lietuvos savivaldybių funkcijų sistemos įvertinimo ataskaitoje²⁷ buvo naudojami kiti 2019 metų duomenys. Dėl laikotarpio skirtumų jie nėra suderinami.

²⁷ Tik kai kurios savivaldybės sistemingai renka duomenis apie savo teikiamų paslaugų (įgyvendinamų funkcijų) vartotojus. Bet kokiu atveju, dėl skirtingų sistemų savivaldybių renkami duomenys nėra tiesiogiai palyginami. Dėl to, buvo normalizavimui buvo pasitelkti šio tyrimo metu analizuoti statistiniai rodikliai, parenkant pagal kiekvieną valdymo sritį tinkamiausią.

LENTELĖ 14. SAVIVALDYBIŲ GRUPIŲ VIDURKIŲ POZICIJOS („+“ ŽYMIMOS ŠALIES VIDURKĮ VRŠIJANČIOS REIKŠMĖS, O „-“ ŽYMIMOS ŽEMIAU ŠALIES VIDURKIO ESANČIOS REIKŠMĖS)

VALSTYBĖS VALDYMO SRITIS	DIDIEJI MIESTAI	URBANIZUOTOS SAVIVALDYBĖS	KAIMIŠKOS SAVIVALDYBĖS	KURORTAI
Gynyba	+	-	+	-
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	+	-	-	+
Bendrosios funkcijos	+	+	-	-
Būstas ir komunalinis ūkis	+	-	-	-
Švietimas	+	+	-	-
Poilsis, kultūra ir religija	-	+	-	-
Aplinkos apsauga	+	+	-	-
Ekonomika	-	+	+	-
Sveikatos apsauga	+	-	-	+
Socialinė apsauga	+	+	-	-

Šaltinis: Civitta

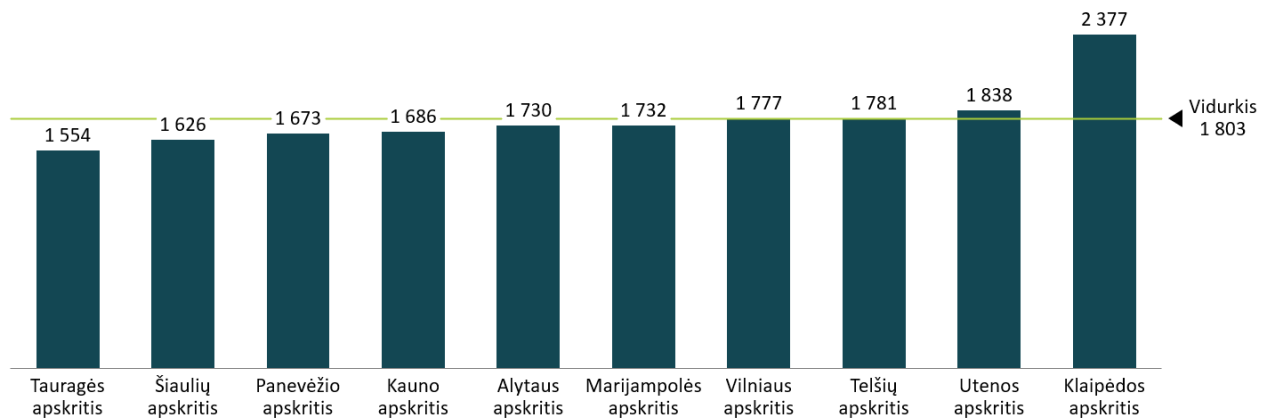
Siekiant įvertinti rodiklių „išsibarstymą“, buvo apskaičiuoti standartiniai nuokrypiai (intervalai) nuo vidurkio kiekvienam rodikliui, atskirai pagal kiekvieną savivaldybių tipą. Analizėje naudingas tiek pats intervalo plotis, tiek ir ženklų nuokrypių atvejai (kai reikšmės ženkliai viršija arba nepasiekia standartinio nuokrypio ribos). Ši informacija žemiau apžvelgiama kiekvienai sričiai atskirai.

3.2.1. BENDRAS SAVIVALDYBIŲ IŠLAIDŲ IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ LYGIS

Tyrimo dalyvavusios savivaldybės 2020 metais vienam gyventojui²⁸ aptarnauti vidutiniškai išleido 1,8 tūkst. eurų. Panašios vidutinės išlaidos buvo patirtos Alytaus, Marijampolės, Vilniaus ir Telšių apskrityse. Tuo tarpu santykinai didesnes išlaidas patyrė Klaipėdos apskrities savivaldybės, kur išlaidų vidurkis buvo trečdaliu (32%) didesnis nei šalies vidurkis (PAV. 5).

²⁸ Savivaldybės išlaidų vienam gyventojui rodiklis apskaičiuotas, panaudojus savivaldybės nuolatinių gyventojų skaičių 2020 metų prad.

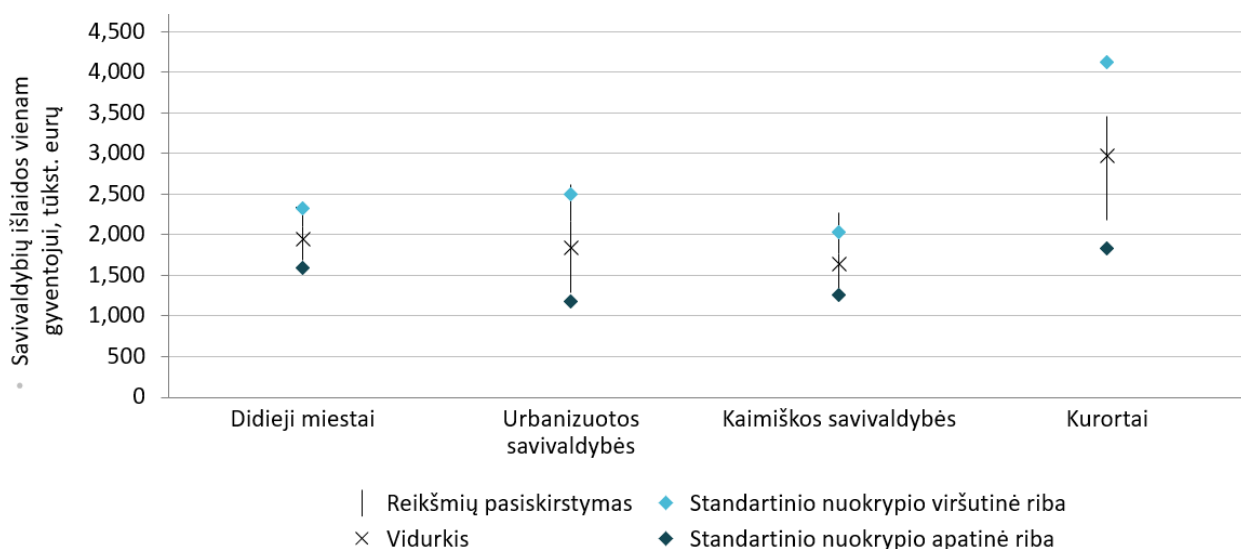
PAV. 5. VIDUTINĖS SAVIVALDYBIŲ IŠLAIDOS VIENAM APSKRITIES GYVENTOJUI, EUR

Šaltinis: Civitta

Savivaldybių išlaidų vienam gyventojui atžvilgiu, didžiųjų miestų, urbanizuotos ir kurortų savivaldybės viršijo šalies vidurkį, kai kaimiškų savivaldybių vidurkis buvo mažesnis (PAV. 6).

PAV. 6. SAVIVALDYBIŲ IŠLAIDOS VIENAM GYVENTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES

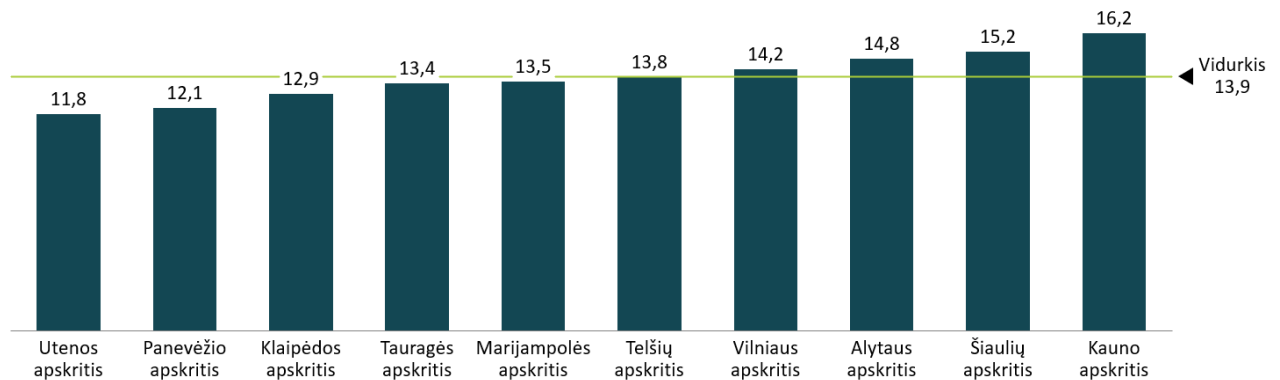

Šaltinis: Civitta

Vidutiniškai vienam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui 2020 metais teko 13,9 savivaldybės gyventojų²⁹. Šiam vidurkiui artimi tenkančių gyventojų vidurkiai buvo Vilniaus ir Telšių apskrityse. Santykinai mažiau nei vidurkis (15%) gyventojų vienam savivaldybės darbuotojui teko Utenos apskrityje – 11,8 gyventojų vienam savivaldybės darbuotojui. Tuo tarpu santykinai didesnis šio rodiklio vidurkis (17%) fiksuotas Kauno apskrityje, kur vienam darbuotojui vidutiniškai teko 16,1 gyventoją (PAV. 7).

²⁹ Vidutinio gyventojų skaičiaus tenkančio vienam savivaldybių darbuotojui rodiklis apskaičiuotas, panaudojus savivaldybės nuolatinių gyventojų skaičių 2020 metų prad.

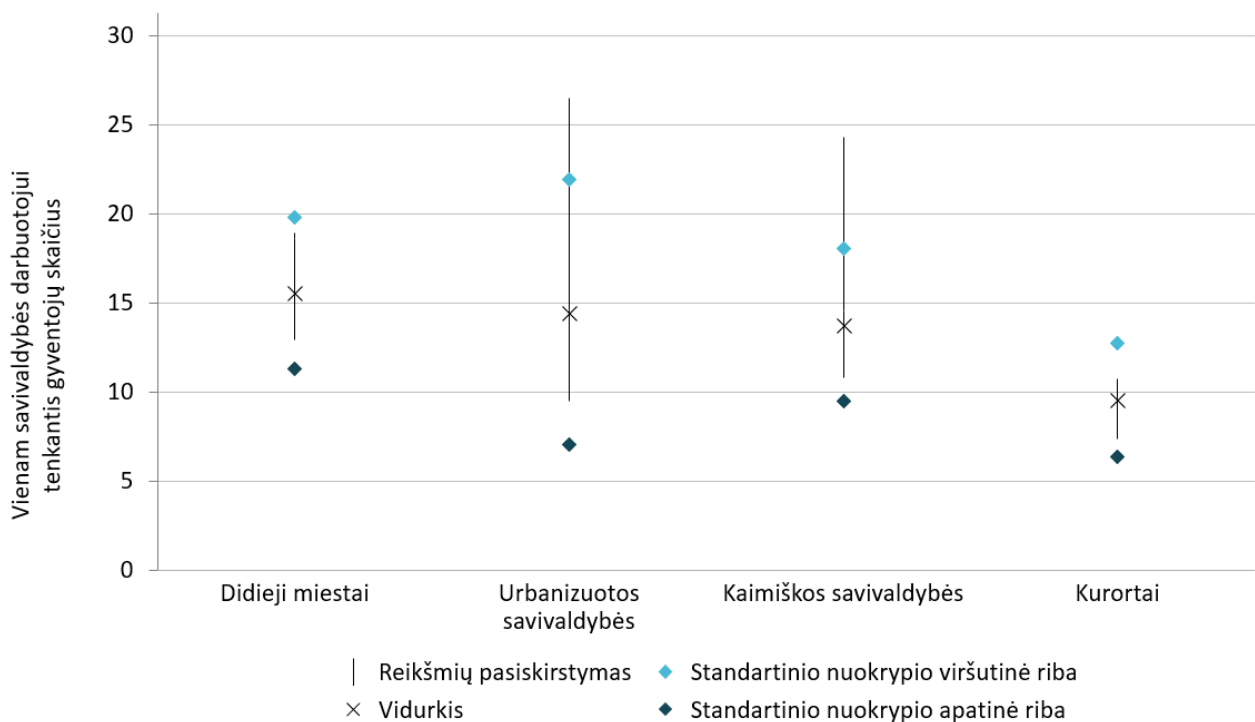
PAV. 7. VIDUTINIS SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ DARBUOTOJUI, ASM.

Šaltinis: Civitta

Savivaldybių darbuotojams tenkančių gyventojų atžvilgiu didžiųjų miestų, urbanizuotos savivaldybės viršijo šalies vidurkį, kai kaimiškų savivaldybių ir kurortų vidurkis buvo mažesnis (PAV. 8).

PAV. 8. VIDUTINIS SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES

Šaltinis: Civitta

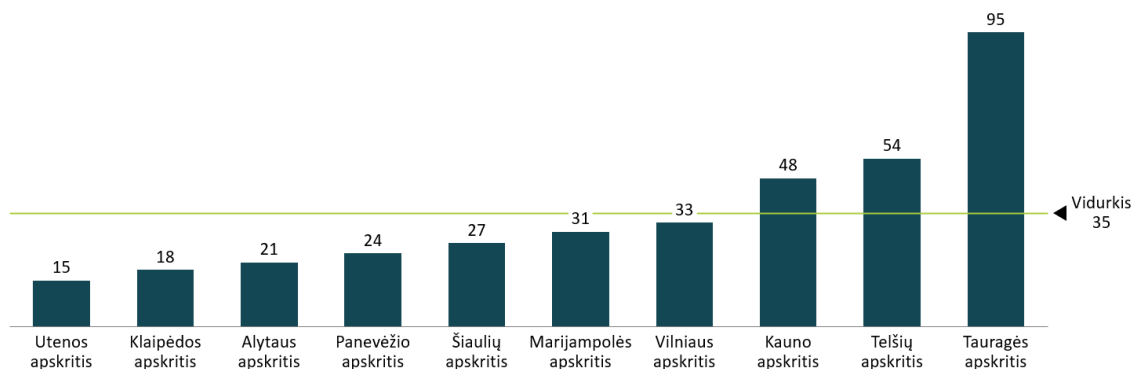
3.2.2. SAVIVALDYBIŲ ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL VALSTYBĖS VALDYMO SRITIS

Vidutiniškai vienam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui, vykdančiam **gynybos srities** funkcijas, 2020 metais teko 35 tūkst. savivaldybės gyventojų³⁰. 7 savivaldybės pažymėjo, kad šios srities funkcijoms įgyvendinti išvis nėra paskyrusios žmonių, todėl iš viso 42 savivaldybėse gynybos srities funkcijoms priskirta buvo 112 darbuotojų. Santykinai netoli nuo vidurkio nutolusios buvo Marijampolės ir Vilniaus apskritys,

³⁰ Gynybos sričiai rodiklis apskaičiuotas, panaudojus savivaldybės nuolatinį gyventojų skaičių 2020 metų prad.

tačiau daugiausiai žmonių gynybos srities specialistams teko Telšių ir Tauragės apskrityse, atitinkamai 54% ir 2,7 karto daugiau nei vidurkis (PAV. 9).

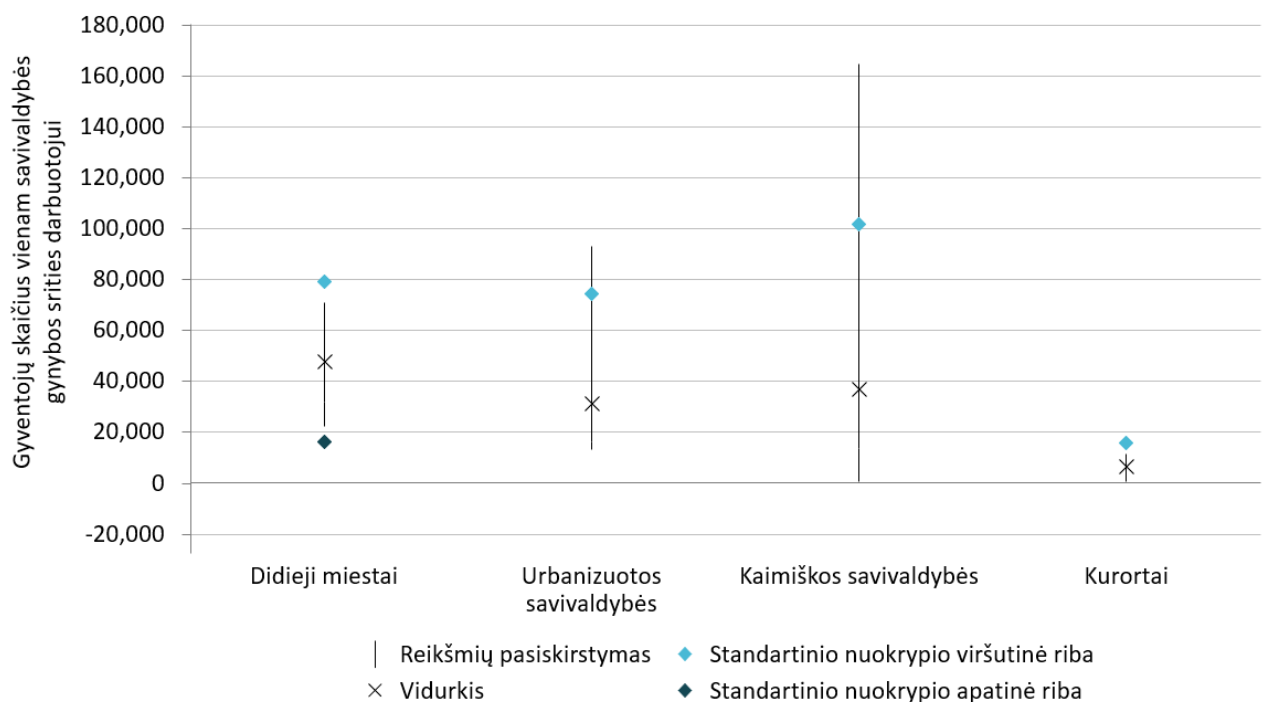
PAV. 9. VIDUTINIS GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ GYNYBOS FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI, TŪKST. ASM.³¹

Šaltinis: Civitta

Analizuojant žmogiškųjų išteklių pasiskirstymą gynybos srityje tarp savivaldybių grupių matyti, jog didžiųjų miestų ir kaimiškųjų savivaldybių vidurkis viršijo šalies vidurkį, o urbanizuotų savivaldybių ir kurortų buvo mažesnis nei šalies vidurkis (PAV. 10).

PAV. 10. SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ GYNYBOS SRITIES FUNKCIJAS VYKLANČIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES³²

Šaltinis: Civitta

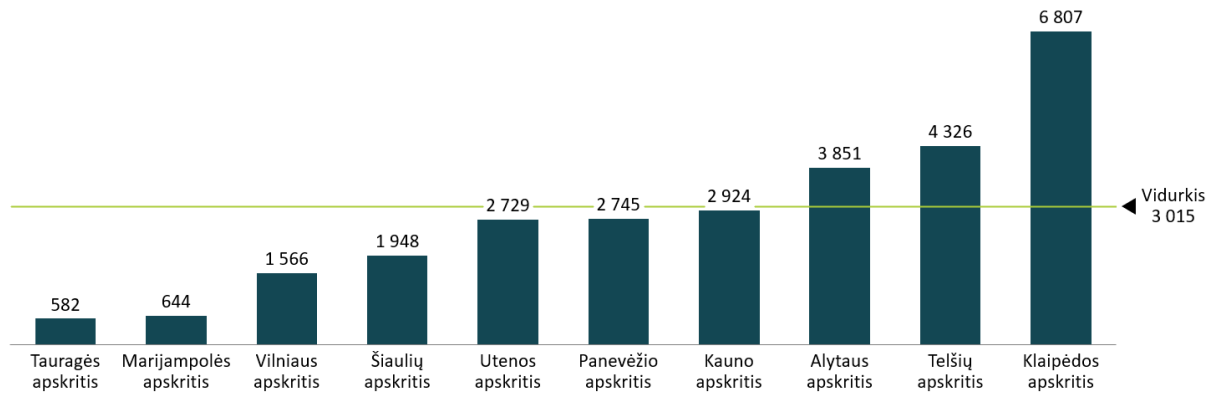
³¹ Šiame grafike atspindi 42 savivaldybių duomenys, kurios teigė, jog gynybos srities funkcijoms yra priskirti žmogiškieji ištekliai.

³² Šiame grafike atspindi 42 savivaldybių duomenys, kurios teigė, jog gynybos srities funkcijoms yra priskirti žmogiškieji ištekliai.

Taip pat gynybos srityje kai kuriuose savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

Vienam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui, vykdančiam **viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos** srities funkcijas, 2020 metais vidutiniškai teko 3 tūkst. gyventojų³³. Santykinai netoli nuo vidurkio nutolusios buvo Utenos ir Kauno apskritys. Žemiausias rodiklis buvo Tauragės apskrityje – 5,2 karto žemiau nei vidurkis, o santykinai aukščiausias – Klaipėdos apskrityje, kur vidurkis viršytas 2,3 karto (PAV. 11).

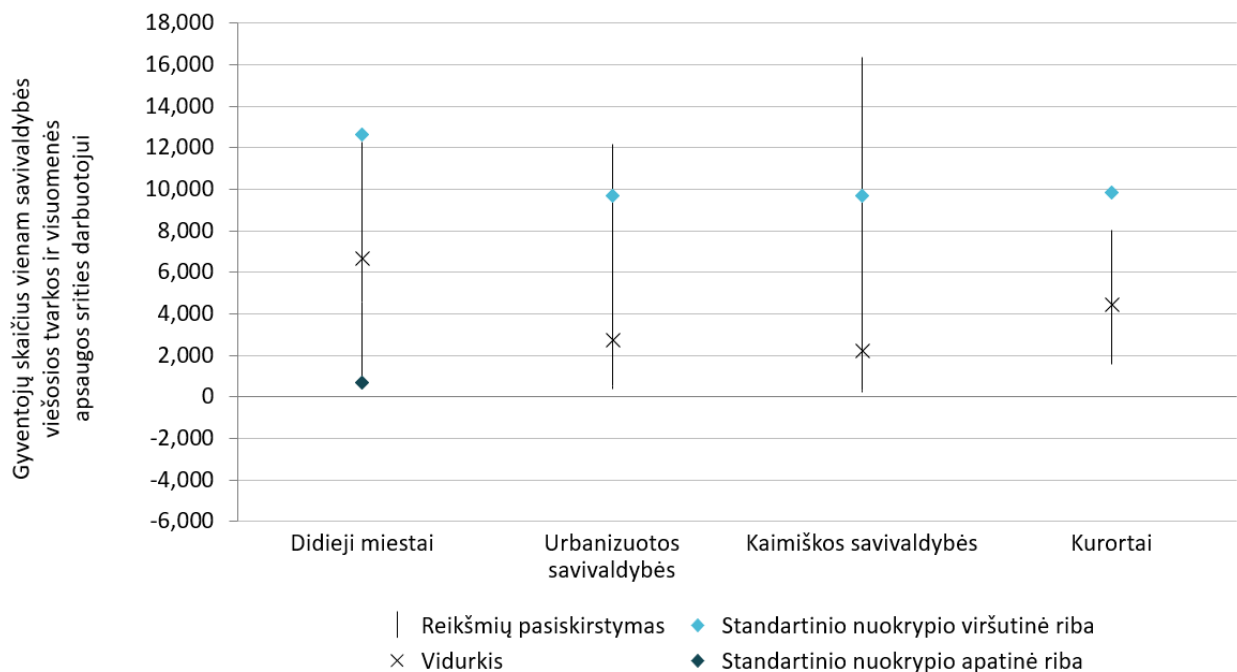
PAV. 11. VIDUTINIS GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, ASM.

Šaltinis: Civitta

Viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityje žmoniškųjų išteklių pasiskirstymas tarp savivaldybių grupių parodė, kad didžiųjų miestų ir kurortų vidurkiai viršijo šalies vidurkį, o urbanizuotų ir kaimiškųjų savivaldybių vidurkis buvo mažesnis nei visos šalies (PAV. 12).

PAV. 12. SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES³⁴

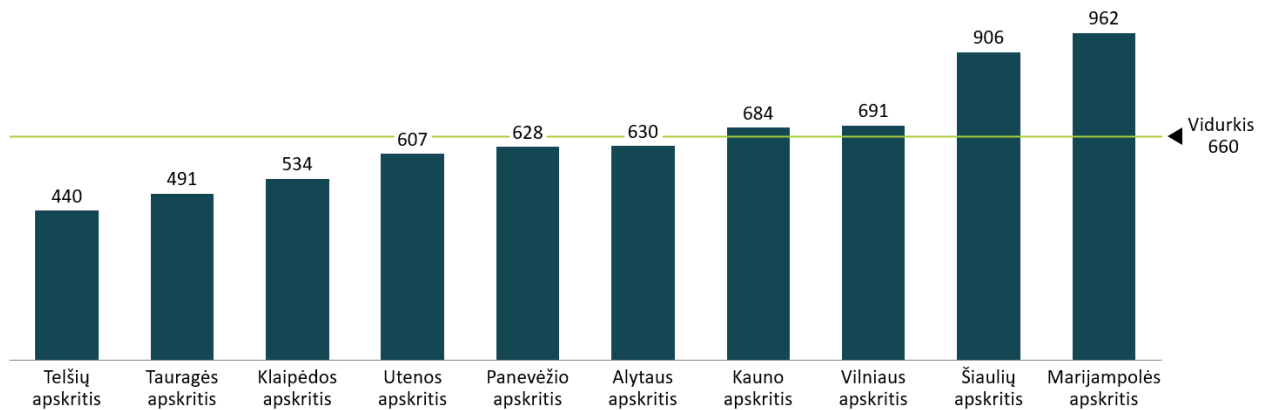
Šaltinis: Civitta

³³ Viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos sričiai rodiklis apskaičiuotas, panaudojus savivaldybių nuolatinių gyventojų skaičių.

³⁴ Viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityje kai kuriuose savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

Tyrimė dalyvavusių savivaldybių ar joms pavaldžių įstaigų darbuotojai, atliekančiam **bendrasias valstybės funkcijas**, 2020 metais vidutiniškai teko 660 gyventojai³⁵. Arti šio vidurkio buvo Alytaus ir Kauno apskritys. Santykinai mažiausias rodiklis fiksuotas Telšių apskrityje – 34% mažiau nei vidurkis, o santykinai didžiausias rodiklis buvo Marijampolės apskrityje, sudaręs 46% daugiau nei visų savivaldybių vidurkis (PAV. 13).

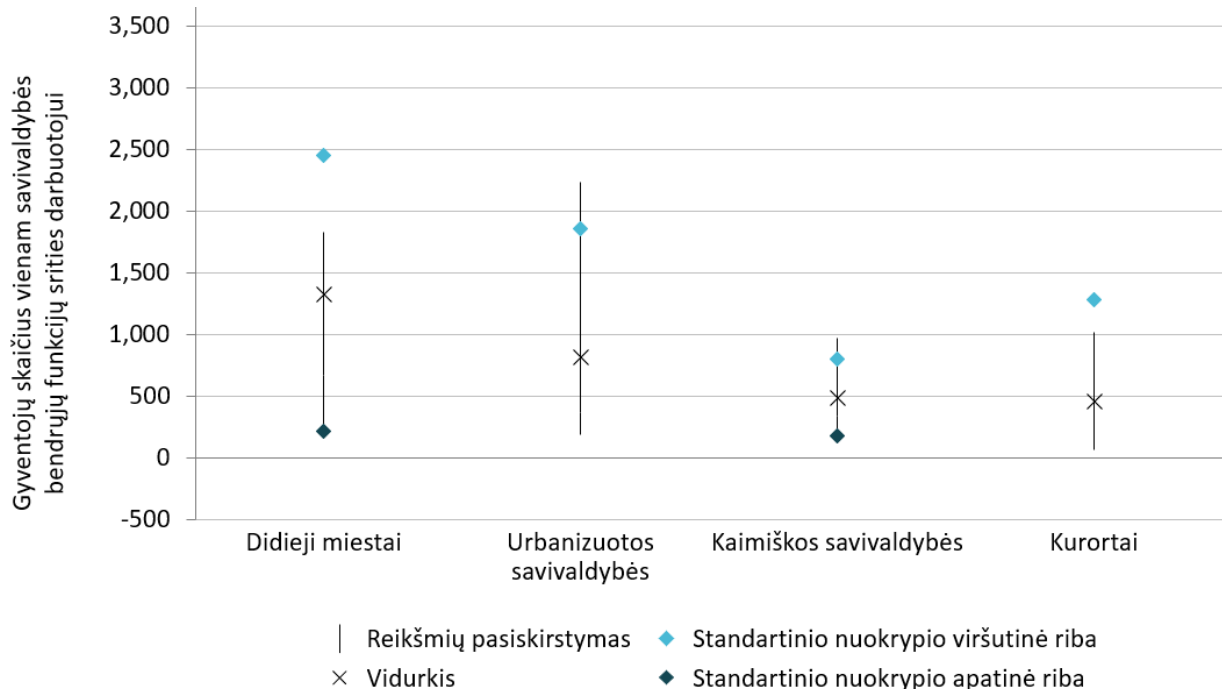
PAV. 13. VIDUTINIS GYVENTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ BENDRĄSIAS VALSTYBĖS FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, ASM.

Šaltinis: Civitta

Bendrujų valstybės funkcijų srityje didžiųjų miestų ir urbanizuotų savivaldybių grupių vidurkiai viršijo šalies vidutinį rodiklį, kai kaimiškųjų savivaldybių ir kurortų buvo mažesni (PAV. 14).

PAV. 14. SAVIVALDYBIŲ GYVENTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ BENDRĄSIAS VALSTYBĖS FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES³⁶

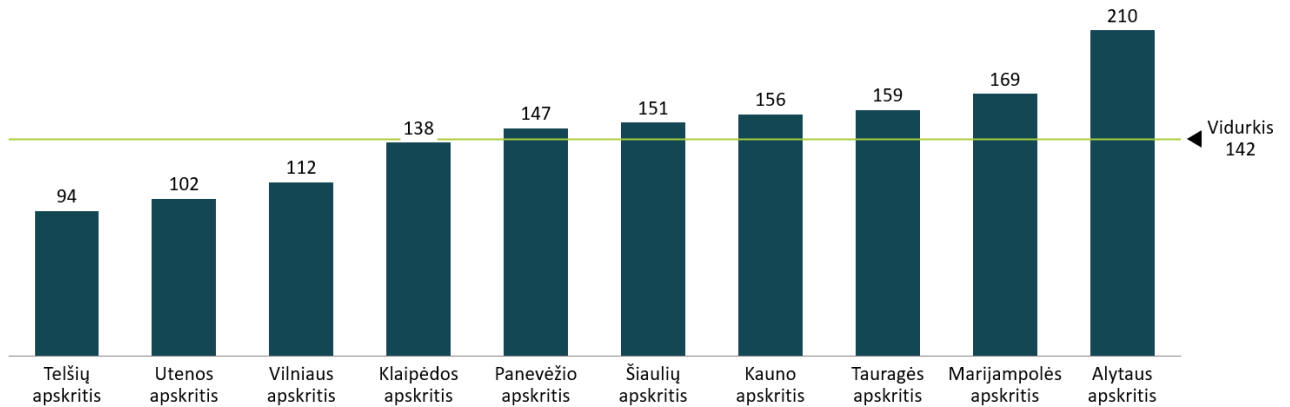
Šaltinis: Civitta

³⁵ Bendrujų valstybės funkcijų sričiai rodiklis apskaičiuotas, panaudojus savivaldybės nuolatinių gyventojų skaičių.

³⁶ Bendrujų valstybės funkcijų srityje kai kuriuose savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

Būsto ir komunalinio ūkio srities funkcijomis besirūpinantys darbuotojai iš 49 savivaldybių 2020 metais buvo atsakingi už 1,3 mln. būstų. Vidutiniškai vienam savivaldybių darbuotojui teko 142 būstai³⁷. Santykinai panašius rodiklius turėjo Panevėžio, Šiaulių ir Tauragės apskritys savivaldybės. Santykinai mažiausias vidurkis buvo Telšių apskrityje – 33,8% mažiau nei vidurkis, o santykinai didžiausias rodiklis – Alytaus apskrityje (47,9% daugiau vidurkis) (PAV. 13).

PAV. 15. VIDUTINIS BŪSTŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, VNT.

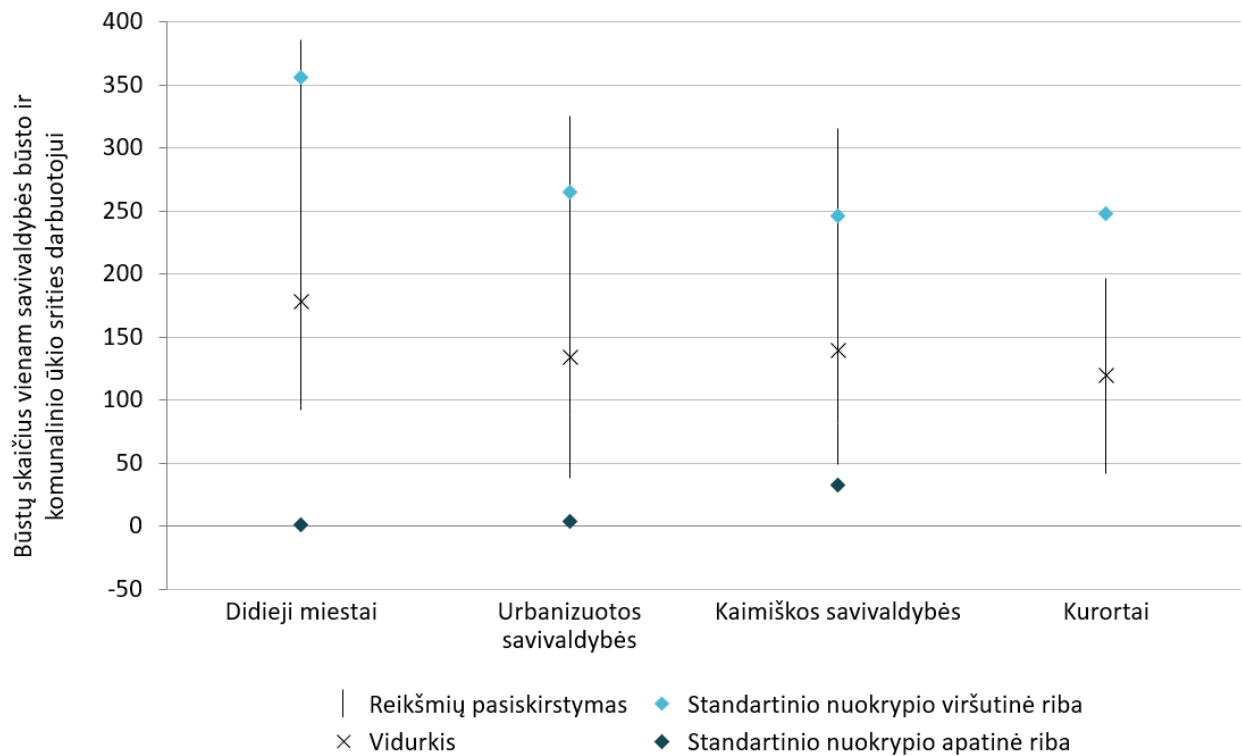

Šaltinis: Civitta

Šioje valdymo srityje tik didžiųjų miestų savivaldybės viršijo šalies vidurkį, kai kitos grupės buvo žemiau 142 butų vienam darbuotojui ribos (PAV. 16).

³⁷ Būsto ir komunalinio ūkio sričiai rodiklis apskaičiuotas, remiantis savivaldybėje esančių būstų skaičiumi.

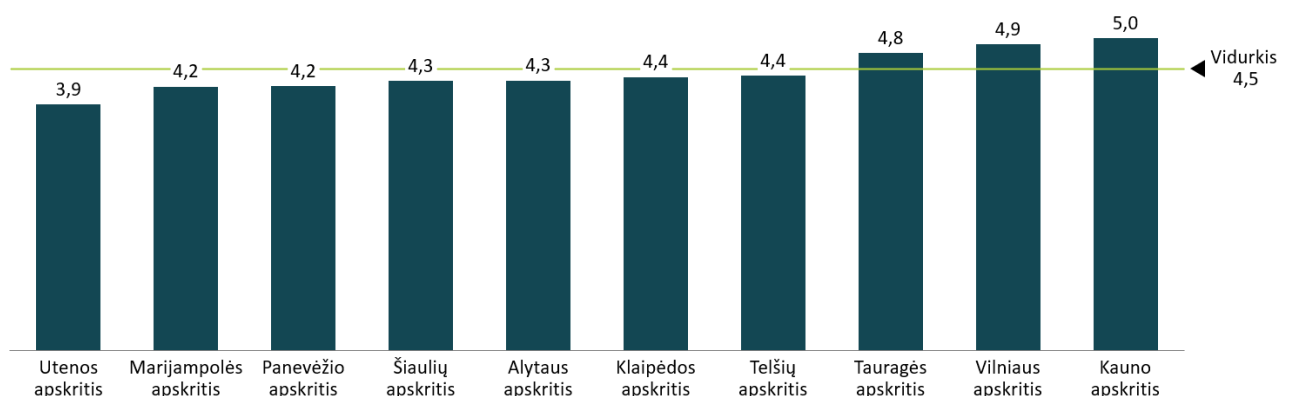
PAV. 16. SAVIVALDYBIŲ BŪSTŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES³⁸

Šaltinis: Civitta

Vienam **švietimo srities funkcijas** vykdančiam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui 2020 metais vidutiniškai teko 4,5 ikimokyklinio ugdymo auklėtinių ir bendrojo ugdymo mokyklų mokinių³⁹. Santykinai arti šio vidurkio buvo Šiaulių, Alytaus, Klaipėdos ir Telšių apskritys. Santykinai mažiausias rodiklis fiksuotas Utenos apskrityje – 13,3% mažiau nei visų savivaldybių vidurkis, santykinai didžiausias - Kauno apskrityje (11,1% daugiau nei visų bendras vidurkis) (PAV. 15).

PAV. 17. VIDUTINIS IKIMOKYKLINIO UGDYMO AUKLĒTINIŲ IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ MOKINIŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES ŠVIETIMO SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, ASM.

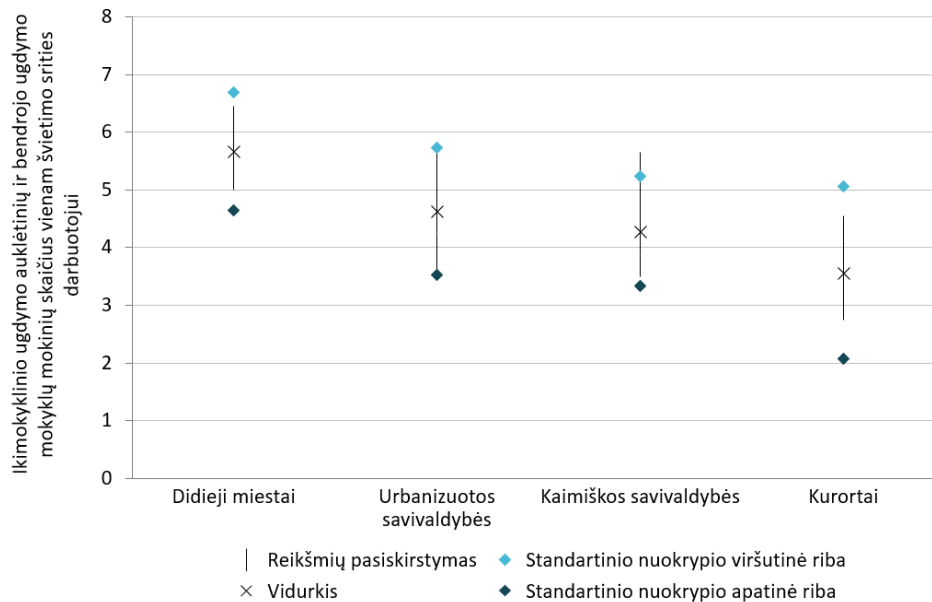
Šaltinis: Civitta

³⁸ Būsto ir komunalinio ūkio srityje kai kuriuose savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

³⁹ Švietimo sričiai rodiklis apskaičiuotas, remiantis sudėtinu ikimokyklinio ugdymo auklėtinių ir bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiumi.

Žmoniškųjų išteklių pasiskirstymas švietimo srityje pagal savivaldybių grupes parodė, jog didžiųjų miestų ir urbanizuotos savivaldybės viršijo šalies vidurkį, kai kaimiškos savivaldybės ir kurortai pasižymėjo mažesniu nei šalies vidurkis rodiklio dydžiu (PAV. 18).

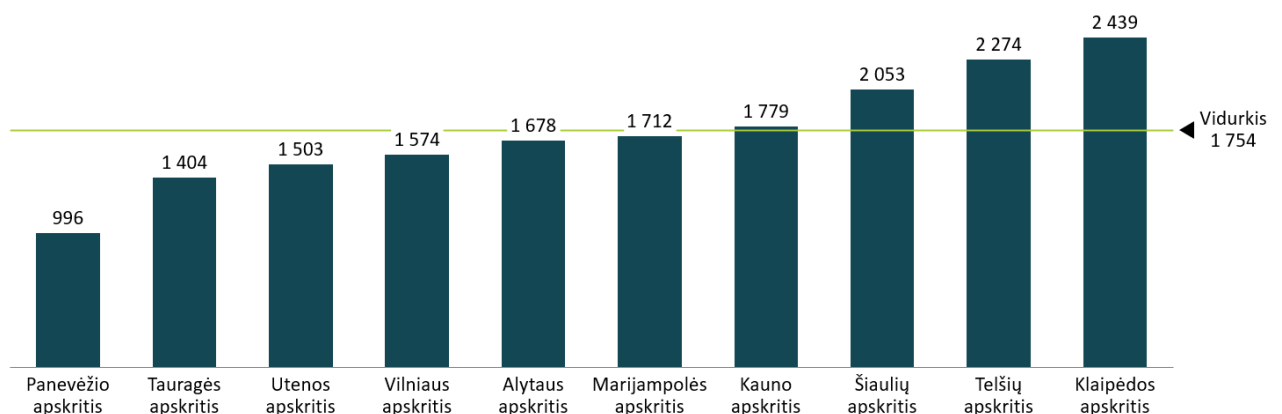
PAV. 18. IKIMOKYKLINIO UGDYMO AUKLĖTINIŲ IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ MOKINIŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ ŠVIETIMO SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES

Šaltinis: Civitta

Savivaldybių **poilsio, kultūros ir religijos srities** funkcijas vykdančiams darbuotojams 2020 metais vidutiniškai teko beveik 1,8 tūkst. kultūros centrų dalyvių ir lankytojų, sporto renginių dalyvių bei muziejų ir bibliotekų lankytojų⁴⁰. Šiam vidurkiui artimas rodiklis buvo Kauno ir Marijampolės apskrityse. Santykinai mažiausias vidurkis užfiksuotas Panevėžio apskrityje – 45% mažesnis nei 49 savivaldybių vidurkis, o santykinai didžiausias rodiklis Vilniaus apskrityje – 39% didesnis nei tyrime dalyvavusių visų savivaldybių vidurkis (PAV. 19).

PAV. 19. VIDUTINIS KULTŪROS CENTRŲ DALYVIŲ IR LANKYTOJŲ, SPORTO VARŽYBŲ DALYVIŲ BEI MUZIEJŲ IR BIBLIOTEKŲ LANKYTOJŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, ASM.

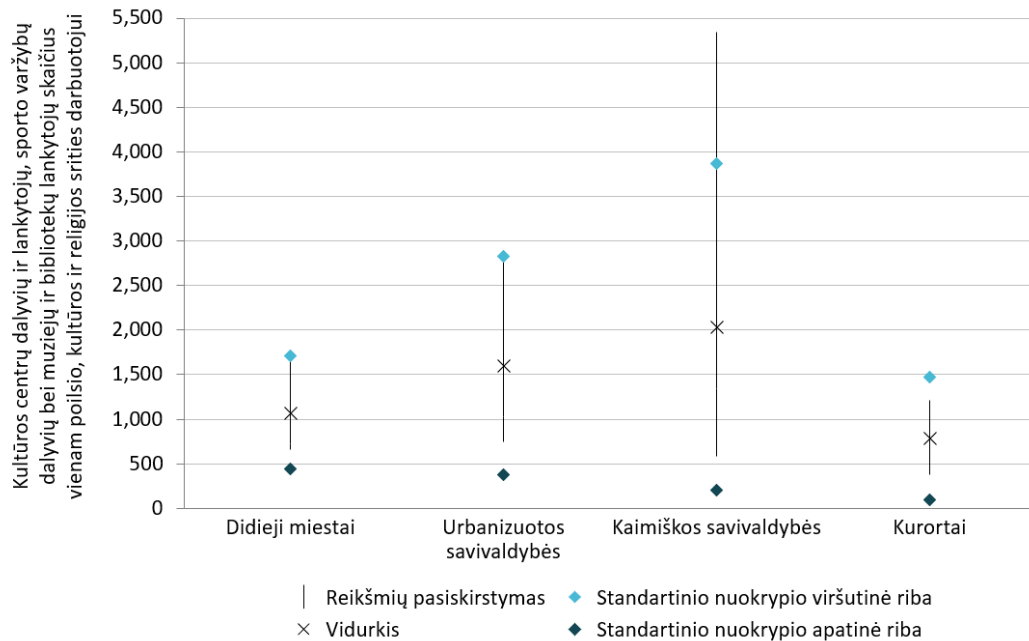

⁴⁰ Poilsio, kultūros ir religijos sričiai rodiklis apskaičiuotas, remiantis sudėtiniais kultūros centrų dalyvių ir lankytojų, sporto renginių dalyvių bei muziejų ir bibliotekų lankytojų skaičiais. Tokiu būdu gaunamas bendras apsilankymo rodiklis, o ne atskirų žmonių besinaudojančių paslaugomis skaičius.

Šaltinis: Civitta

Poilsio, kultūros ir religijos srities žmogiškųjų išteklių surinkti duomenys parodė, jog tarp savivaldybių tipų šalies vidurkį viršijo tik urbanizuotos savivaldybės, kai likusių tipų rodikliai buvo mažesni nei šalies vidurkis (PAV. 20).

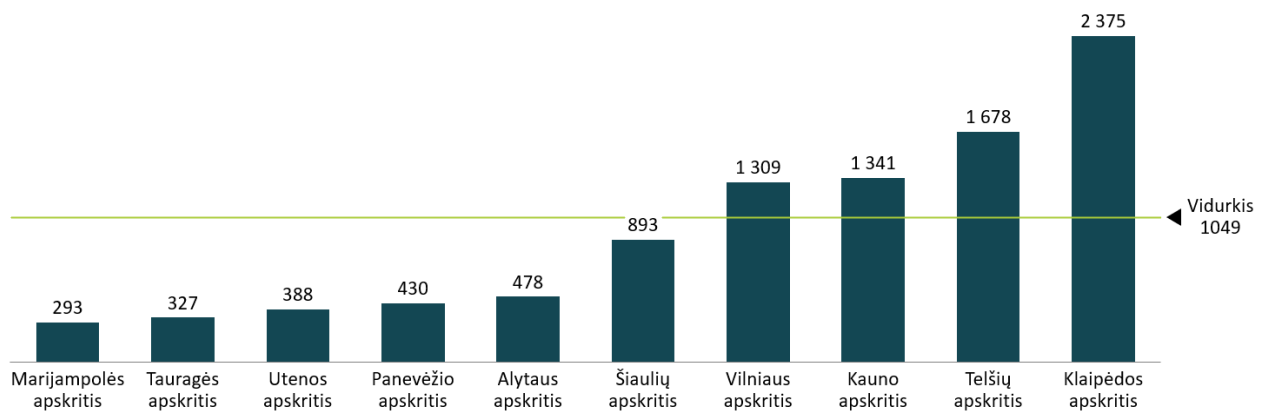
PAV. 20. KULTŪROS CENTRŲ DALYVIŲ IR LANKYTOJŲ, SPORTO VARŽYBŲ DALYVIŲ BEI MUZIEJŲ IR BIBLIOTEKŲ LANKYTOJŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES

Šaltinis: Civitta

Savivaldybių ar joms pavaldžių įstaigų darbuotojai, atliekantiems **aplinkos apsaugos** funkcijas, 2020 metais vidutiniškai teko šiek tiek daugiau nei 1 tūkst. tonų surinktų komunalinių atliekų⁴¹. Santykinai mažiausias rodiklis fiksuotas Marijampolės apskrityje – 3,6 karto mažiau nei visų savivaldybių vidurkis, tačiau santykinai didžiausias rodiklis buvo Klaipėdos apskrityje – 2,3 karto daugiau nei visų savivaldybių vidurkis (PAV. 21).

PAV. 21. VIDUTINIS SURINKTŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TONOMIS SKAIČIUS TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SAVIVALDYBIŲ APLINKOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL APSKRITIS

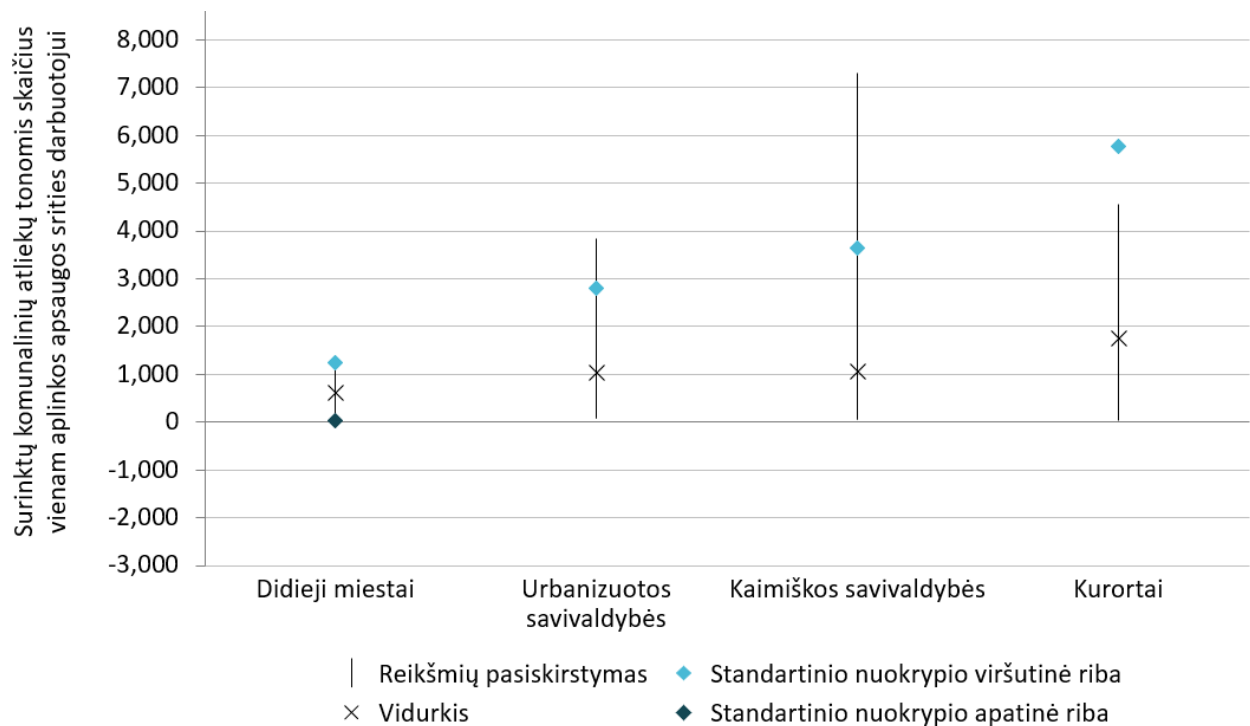

⁴¹ Aplinkos apsaugos sričiai rodiklis apskaičiuotas, pasinaudojus kiekvienoje savivaldybėje 2020 metai surinktų komunalinių atliekų skaičiumi.

Šaltinis: Civitta

Analizuojant žmoniškųjų išteklių pasiskirstymą aplinkos apsaugos srityje pažymėtina, jog didžiųjų miestų ir urbanizuotų savivaldybių vidurkiai viršija šalies vidurkį, o kaimiškųjų savivaldybių ir kurortų vidurkiai yra mažesni (PAV. 22). Reikšmių pasiskirstymo intervalas yra itin platus, kai kuriose kaimiškose savivaldybėse vienam darbuotojui tenka iki 7 kartų didesnės atliekų apimtys, lyginant su vidutine reikšme.

PAV. 22. SURINKTŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TONOMIS SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ APLINKOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES⁴²

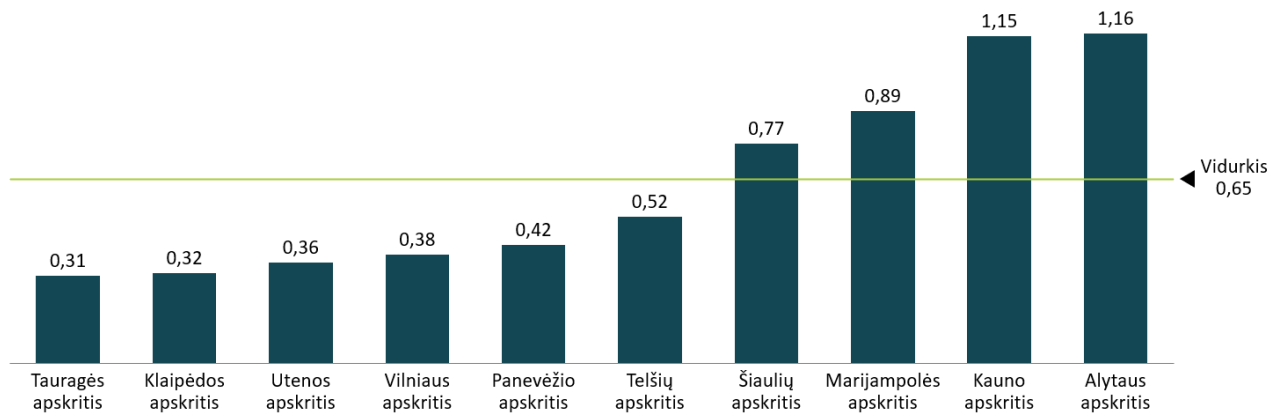
Šaltinis: Civitta

Vidutiniškai vienam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui, vykdančiam **ekonomikos srities** funkcijas, 2020 metais teko 0,65 km² urbanizuotos teritorijos⁴³. Daugiausiai urbanizuotos teritorijos ekonomikos srities specialistui teko Alytaus apskrityje (78% daugiau nei vidurkis); Panevėžio apskrityje rodiklis buvo 2.1 karto mažesnis nei vidurkis (PAV 21).

⁴² Aplinkos apsaugos srityje kai kuriuose savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

⁴³ Ekonomikos srities rodiklis paskaičiuotas, remiantis kiekvienos savivaldybės urbanizuotos teritorijos dydžiais.

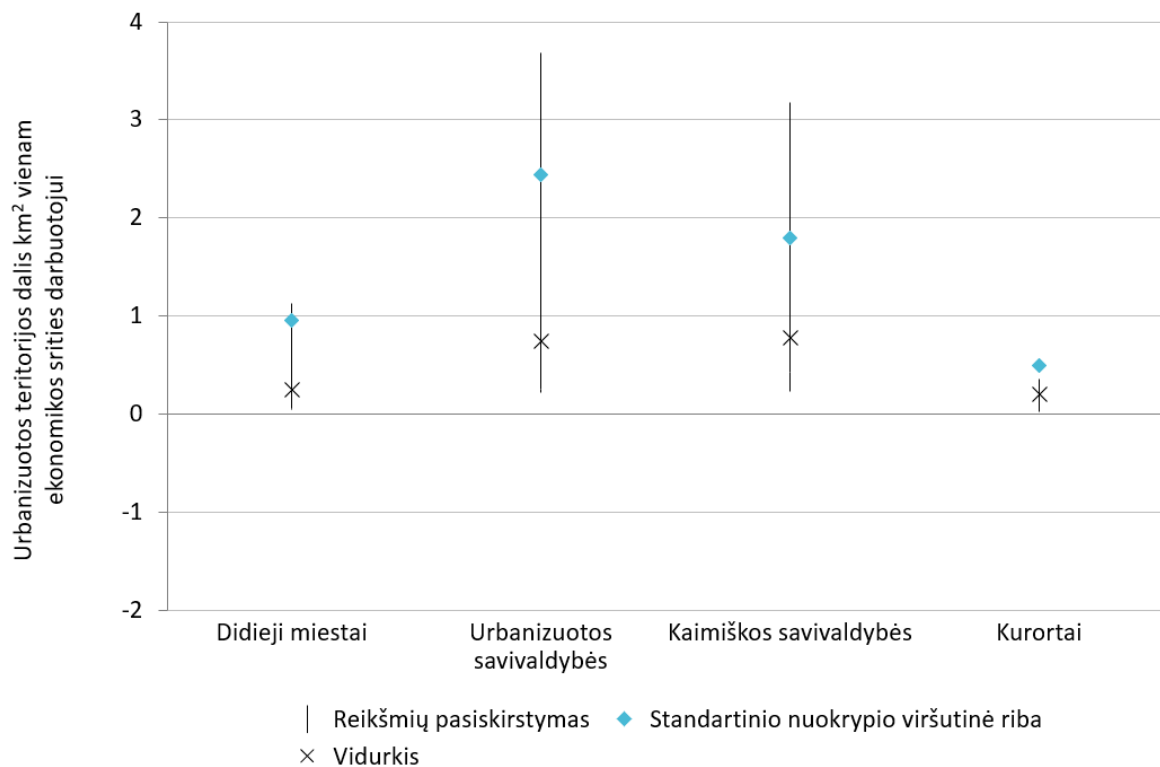
PAV. 23. URBANIZUOTOS TERITORIJOS PLOTAS, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES EKONOMIKOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, KM².⁴⁴

Šaltinis: Civitta

Ekonomikos srityje žmogiškųjų išteklių pasiskirstymas tarp savivaldybių grupių parodė, kad urbanizuotų ir kaimiškų savivaldybių rodikliai viršijo šalies vidurkį, o didžiųjų miestų ir kurortų buvo mažesni (PAV. 24), tikėtina tai atspindi transporto ir miesto plėtros procesų intensyvumą šiose teritorijose, kuris yra aukštesnis.

PAV. 24. URBANIZUOTA TERITORIJA, TENKANTI VIENAM SAVIVALDYBIŲ EKONOMIKOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES⁴⁵

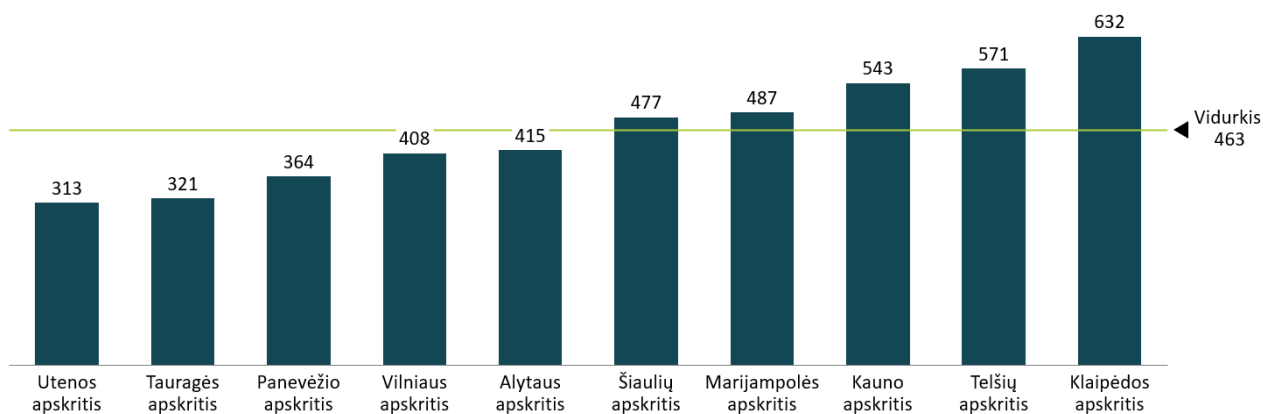
Šaltinis: Civitta

⁴⁴ Šiame grafike atspindi 47 savivaldybių duomenys, nes viena savivaldybė teigė, jog neskiria resursų ekonomikos sričiai, o kitoje savivaldybėje neužfiksuotas užimtųjų gyventojų rodiklis.

⁴⁵ Ekonomikos srityje visų savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

Savivaldybių ar joms pavaldžių įstaigų darbuotojai, atliekančiam **sveikatos apsaugos srities** funkcijas, 2020 metais vidutiniškai teko 463 gyventojų apsilankymai pas pirminės asmens sveikatos priežiūros gydytojus⁴⁶. Santykinai arti šio vidurkio buvo Šiaulių ir Marijampolės apskritys. Santykinai mažiausias rodiklis fiksuotas Utenos apskrityje – 32% mažiau nei visų savivaldybių vidurkis, tačiau santykinai didžiausias rodiklis buvo Klaipėdos apskrityje – 37% daugiau nei visų savivaldybių vidurkis (PAV. 25).

PAV. 25. VIDUTINIS APSILANKYMŲ PAS PIRMINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS GYDYTOJUS SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SVEIKATOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, ASM.

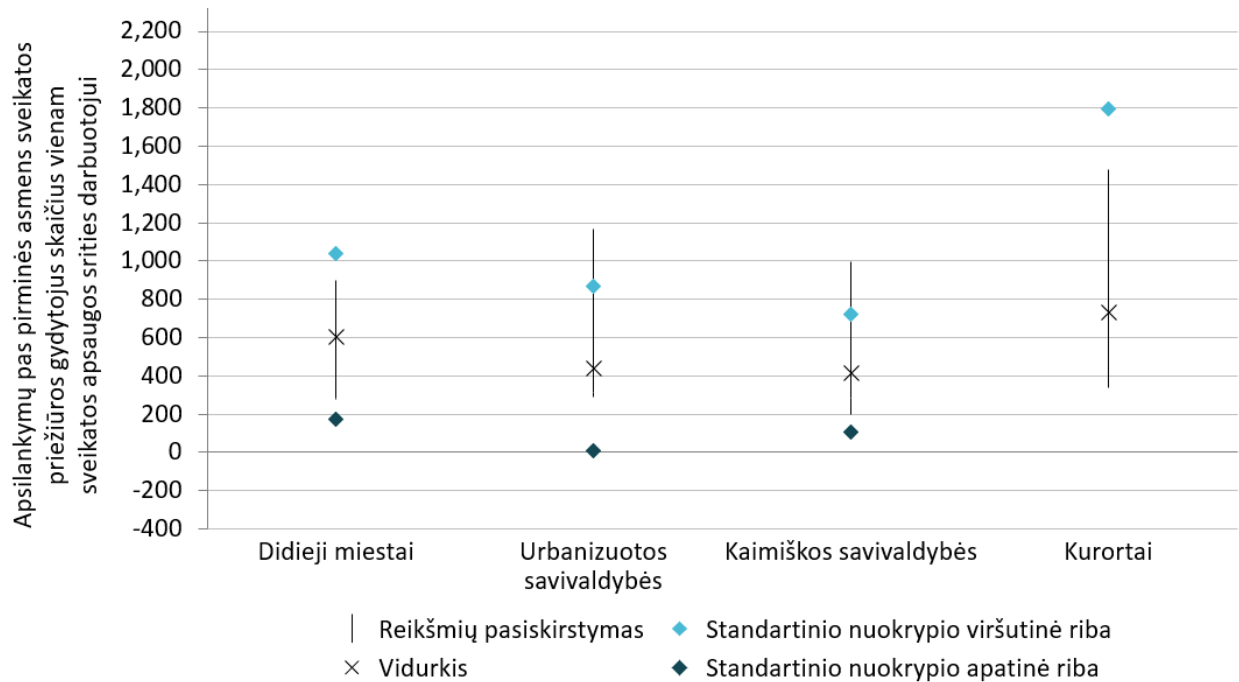

Šaltinis: Civitta

Šioje valdymo srityje didžiųjų miestų ir kurortų rodiklio vidurkiai buvo didesni nei šalies vidurkis, o urbanizuotų ir kaimiškųjų savivaldybių – mažesni (PAV. 26).

⁴⁶ Sveikatos srities rodiklis buvo apskaičiuotas remiantis 2020 metais fiksuotais apsilankymais pas pirminės asmens sveikatos priežiūros gydytojus.

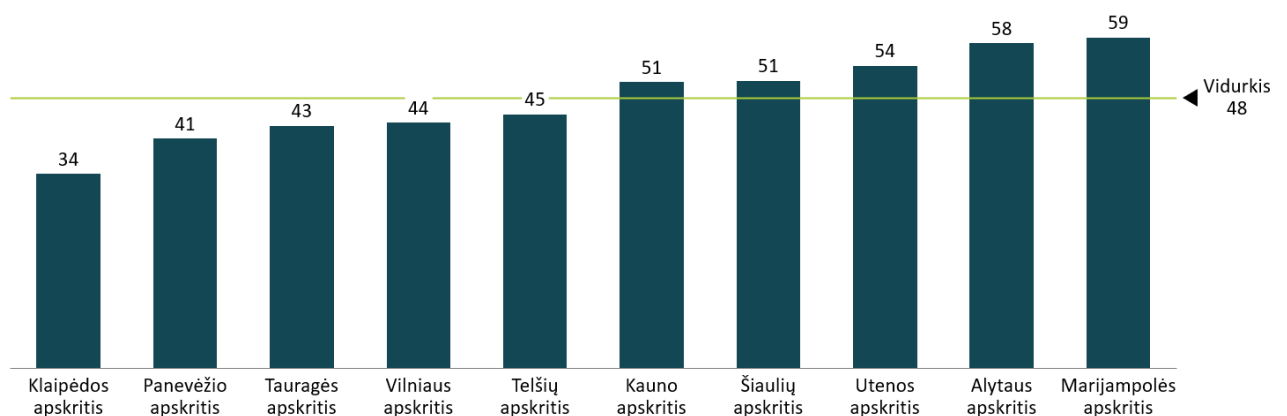
PAV. 26. APSILANKYMŲ PAS PIRMINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS GYDYTOJUS SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ SVEIKATOS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES⁴⁷

Šaltinis: Civitta

Socialinės apsaugos srities funkcijas vykdančiam savivaldybės ar jai pavaldžių įstaigų darbuotojui 2020 metais vidutiniškai teko rūpintis 48 skurdžiai gyvenančiais žmonėmis⁴⁸. Santykinai arti šio vidurkio buvo Kauno ir Šiaulių apskritys. Santykinai mažiausias rodiklis fiksuotas Klaipėdos apskrityje – 29% mažiau nei visų savivaldybių vidurkis, tačiau santykinai didžiausias rodiklis buvo Marijampolės apskrityje – 23% daugiau nei visų savivaldybių vidurkis (PAV. 27).

PAV. 27. VIDUTINIS SKURDŽIAI GYVENANČIŲ ŽMONIŲ SKAIČIUS APSKRITYSE, TENKANTIS VIENAM APSKRITIES SOCIALINĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI, ASM.

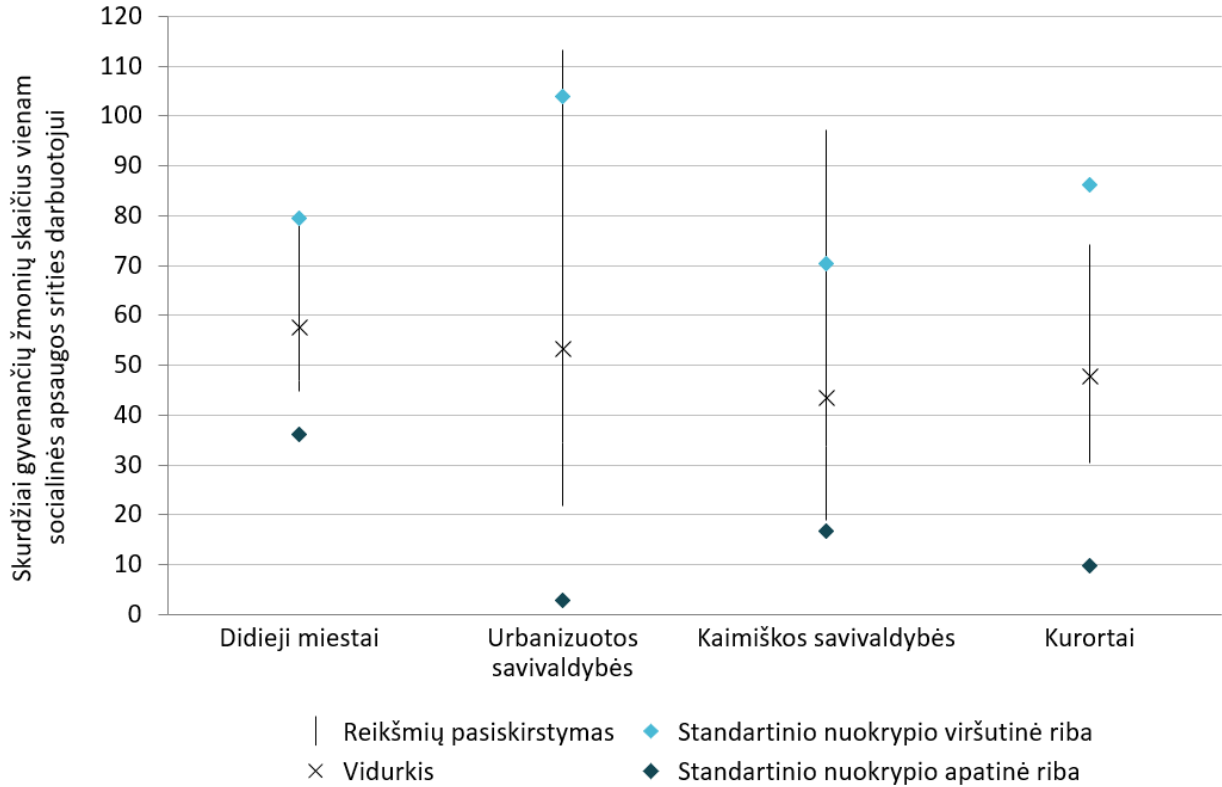
Šaltinis: Civitta

⁴⁷ Sveikatos apsaugos srityje kai kuriuose savivaldybių tipuose standartinio nuokrypio apatinė riba yra neigiamos reikšmės. Neigiamos reikšmės grafike nėra atspindimos.

⁴⁸ Socialinės apsaugos srities rodiklis apskaičiuotas, remiantis sudėtinu socialinės pašalpos ir socialinių paslaugų namuose gavėjų skaičiumi.

Analizuojant savivaldybių grupių vidurkių nuokrypius matyti, kad didžiųjų miestų ir urbanizuotų savivaldybių vidurkiai viršija šalies vidurkį, o kaimiškų savivaldybių ir kurortų yra mažesni nei šalies vidurkis (PAV. 28).

PAV. 28. SKURDŽIAI GYVENANČIŲ ŽMONIŲ SKAIČIUS, TENKANTIS VIENAM SAVIVALDYBIŲ SOCIALINĖS APSAUGOS SRITIES FUNKCIJAS VYKdančIAM DARBUOTOJUI PAGAL SAVIVALDYBIŲ GRUPES

Šaltinis: Civitta

PRIEDAI

PRIEDAS 1. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL APLINKOS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS⁴⁹

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 5) dalyvavimas valdant valstybinius parkus	Didesnis bendruomenės įsitraukimas kuriant taisykles ir jų laikantis, sprendiniai daugiau adaptuoti vietinei bendruomenei ir aplinkai.	Vidurio ir vakarų regionas
		Savivaldybės galėtų lanksčiau planuoti miestų erdves.	Sostinės regionas
		Sklandesnis savivaldos funkcijų įgyvendinimas valstybinių parkų teritorijose.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 5) dalyvavimas valdant valstybinius parkus	Bendri valstybės standartai.	Vidurio ir vakarų regionas
		Būtų užtikrinta vieningi reikalavimai įveiklinimui.	Vidurio ir vakarų regionas
		Dalyvavimas valdyme neturi prasmės, kadangi nes negalime skirti lėšų jų tvarkymui.	Vidurio ir vakarų regionas
		Neaiškus reglamentavimas ir savivaldybės vaidmuo bei priežiūros finansavimas.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas	Būtų išvengta nesusipratimų tarp įstaigų, kai įstaigos priima prieštarigus sprendimus dėl skirtingų savo vidinių tvarkų.	Vidurio ir vakarų regionas
	Valstybinių parkų valdymą turėtų vykdyti steigėjas. Taip bus užtikrintas efektyvus valdymas bei steigimo tikslų įgyvendinimas.	Vidurio ir vakarų regionas	
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos,	Finansavimo skyrimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Savivaldybės saugomų teritorijų bei saugomų objektų steigimas, apsauga ir priežiūra turėtų būti vykdoma valstybiniu lygiu siekiant išsaugoti savivaldybėse esančių vertingųjų teritorijų savybes bei užtikrinti jų apsaugą. Šių teritorijų ir objektų skelbimą saugotinais turėtų inicijuoti kompetetingos valstybės institucijos VSTT ir KPD.	Vidurio ir vakarų regionas

⁴⁹ Visuose prieduose, kur yra pateikiamos Savivaldybių administracijų vadovų nuomonės, kalba nėra taisyta.

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną		
	S 28) aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga	Aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga turi būti valstybės funkcija, kadangi aplinkos kokybės gerinimas neapsiriboja aplinkosaugos priemonių taikymu savivaldybių ribose, jos turi būti visuotinės bei kompleksinės. Aplinkos apsauga turi rūpintis kompetetingos institucijos AAD, AAA.	Vidurio ir vakarų regionas
		Bendri standartai, reikalavimai, taisyklės kokybei. Bendras kontrolės mechanizmas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Manau, kad ši funkcija priskirtina ne savivaldybėms, o konkrečioms įstaigoms, kurios veiktų būtent aplinkos kokybės ir apsaugos srityje. Tokias įstaigas galėtų koordinuoti centrinė organizacija, veikianti valstybiniu lygmeniu. Ateityje vis akcentuojant aplinkos taršos klausimus, žaliąją energetiką, būtų tikslinga pagalvoti, ar tai apskritai turėtų būti savarankiškoji savivaldybių funkcija. Manau, kad tai jau valstybinio lygmens klausimas.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas	Būtina vieninga valstybės politika.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas	Bendri standartai, reikalavimai, taisyklės kokybei. Bendras kontrolės mechanizmas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Kadangi konkrečius triukšmo matavimus šiaip ar taip atlieka ne savivaldybės įstaigos, būtų tikslingiau, kad šią funkciją koordinuotų viena konkreči įstaiga. Apskritai funkcija pakankamai siaura,	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		nedidelėms savivaldybėms panašaus pobūdžio funkcijos yra sudėtingiau įgyvendinamos, nes paprastai atskiru etatu žmogaus neįdarbini, ir jos būna tiesiog kaip papildomos prie kitų pagrindinių darbų. Kuomet retai viena ar kita veikla yra atliekama, sunku orientuotis į kokybišką paslaugos suteikimą, darbuotojo darbo efektyvumą šioje srityje ir pan.	
Regioniniu lygmeniu	S 25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas	Dažnai šios teritorijos yra keliose savivaldybėse. Lėšų taupymas, administracinės naštos mažinimas.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
	S 26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną	Dažnai šios teritorijos yra keliose savivaldybėse, svarbu viso regiono įvaizdžiui.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų	Kraštovaizdžio teritorijos, gamtinės teritorijos, miškai apima ne tik vienos savivaldybės teritoriją, todėl valdymo, priežiūros, kontrolės mechanizmai gali būti organizuojami ir vykdomi regioniniu lygmeniu. Lėšų taupymas, administracinės naštos mažinimas.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną		
	S 28) aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga;	Aktualiais aplinkos gerinimo klausimais savivaldybės galėtų kooperuotis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas	Dabartinė komunalinių atliekų tvarkymo sistema pagrįsta regioniniu lygmeniu, todėl tikslinga šią funkciją ir vykdyti regioniniu lygmeniu.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis efektas vartotojui - būtų galima paieškoti racialesnių sprendimų kaštų klausimais.	Vidurio ir vakarų regionas
		Komunalinių atliekų tvarkymas vykdomas kelių savivaldybių ribose. Regione yra vienas komunalinių atliekų sąvartynas kur tvarkomos komunalinės atliekos.	Vidurio ir vakarų regionas
		Šiuo metu šią funkciją atlieka Panevėžio regioninis atliekų tvarkymo centras.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas	Sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas turi būti regioniniame lygmenyje. Nes sąvartynai yra regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis. Sąvartynų skaičius turi mažėti, todėl net nelogiška kiekvienoje savivaldybėje turėti tokius darinius. Tuo tarpu antrinių žaliavų ir pakuočių perdirbimo organizavimas - valstybės lygmens funkcija, nes savivaldybės neturi pakankamai ekonominių ir teisinių svėrų įtakoti šių atliekų perdirbimo. Tai susiję su perdirbimo pajėgumų užtikrinimu, finansavimu ir t.t. Tai jau valstybės rūpestis, o ne kiekvienos savivaldybės atskirai. Savivaldybės turi būti atsakingos už šių atliekų surinkimą ir perdavimą perdirbėjams.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialiniai aspektai - vieninga atliekų tvarkymo sistema regione (šiuo metu dalyje regiono savivaldybių rinkliava, dalyje - atliekų tvarkymo sutartys. Asmenys dažnai turi keletą nekilnojamo turto objektų įvairiose savivaldybėse, dažnu atveju - atliekų tvarkymo mokėti	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		moka už visus turimus NT objektus, kas sukelia nepasitenkinimą. Žmogui sunku suprasti, kodėl vienoje savivaldybėje už atliekas mokama vienu principu, kitoje - kitokiu. Esant bendrai kainodaros nustatymo metodikai regione, visiems būtų aiškiai suprantama tvarka, kiltų mažiau nepasitenkinimų, pasipiktinimų ir pan.) Ekonominiai aspektai - dažnu atveju savivaldybės, diegdamos atliekų tvarkymo sistemas, patiria finansinių nuostolių (rinkliavos atveju, susiduriama su nemokiais klientais, užtrunka skolų išieškojimo procedūros, skolos turi būti padengiamos savivaldybės biudžeto lėšomis. Esant bendrai regioninei atliekų tvarkymo sistemai - minėtu problemų būtų galima išvengti.	
Regioniniu lygmeniu	S 36) sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas	Mažoje savivaldybėje nėra visuomenės sveikatos biurų, kitų higieną ir sanitariją vykdančių, prižiūrinčių institucijų, todėl remiamasi regiono lygmeniu veikiančiomis institucijomis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 2. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL BENDROSIOS VALSTYBĖS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 1) civilinės būklės aktų registravimas	Operatyvumas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Sutaupomi žmogiškieji resursai, mažinama administracinė našta, mažėja buhalterinių ataskaitų poreikis konkrečiai funkcijai vykdyti.	Vidurio ir vakarų regionas
		Taip ji tampa labiau prieinama gyventojams.	Sostinės regionas
	VP 10) Savivaldybei priskirtos valstybinės	Būtų pasiektas kokybiškai greitesnis rezultatas, galimai trumpesnės	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise	<p>procedūros, surenkamos didesnės žemės mokesčio pajamos.</p> <p>Ekonominis.</p>	Vidurio ir vakarų regionas
Savivaldos lygmeniu	VP 10) Savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise	Greičiau pavyktų vykdyti su tuo susiję klausimus.	Vidurio ir vakarų regionas
		Greitesnis laiko atžvilgiu sprendimų priėmimas ir efektyvesnis valdymas.	Vidurio ir vakarų regionas
		NŽT nėra atsakinga už ekonominius socialinius procesus savivaldybėse.	Vidurio ir vakarų regionas
		Savivaldybės galėtų vykdyti, šiuo metu valstybės lygmeniu vykdomą, funkciją – valstybinės žemės valdymas ir disponavimas patikėjimo teise. Paskatintų verslo atsigavimą regionuose ir vietos plėtrą. Leistų efektyviai spręsti vietos, regionines ir, tuo pačiu, šalies problemas. Leistų įgyvendinti universalų subsidiarumo principą ir atitiktų Europos Tarybos Vietos ir regionų valdžių Kongreso rekomendacijas Lietuvai. Realių ekonominių svertų suteikimas savivaldai sustiprintų bendruomenės ir pilietinę visuomenę. Šiuo metu žemės perdavimo valdyti patikėjimo teise procedūros yra akivaizdžiai per ilgos ir sudėtingos. Centralizuotas valstybinės žemės valdymas jau įrodė savo ydingumą: NŽT stabdomi žemės sklypų nuomos sandoriai miestuose žlugdo investicijas, sukūrė teisinio netikrumo atmosferą verslui, trukdo plėtoti savivaldybių socialinę infrastruktūrą.	Vidurio ir vakarų regionas
		Sutaupomi žmogiškieji resursai, mažinama administracinė našta, mažėja buhalterinių ataskaitų poreikis konkrečia funkcijai vykdyti.	Vidurio ir vakarų regionas
Sutrumpėtų procedūriniai terminai, bei atsirastų savivaldybės atsakomybė dėl turto naudojimo, bei efektyvaus turto išnaudojimo.	Vidurio ir vakarų regionas		
Savivaldos lygmeniu	VP 10) Savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas,	Valstybės žemę priskyrus savivaldybei, savivaldybė galėtų imtis racialesnio teritorijų planavimo, nes šiuo metu NŽT	Sostinės regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise	visiškai nerūpi regionų ir savivaldybių plėtra.	
	VP 11) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	Greitesnis sprendimų priėmimas, efektyvesnis valstybės turto disponavimas. Savivaldos lygmeniu būtų lengviau sprendžiami kitos su šia funkcija susijusios problemos. Socialinis	Vidurio ir vakarų regionas Sostinės regionas Vidurio ir vakarų regionas
	VP 12) valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas,	Greitesnis sprendimų priėmimas, efektyvesnis valstybės turto disponavimas. Socialinis ir ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
	VP 14) savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinų dokumentų tvarkymas	Socialinis. Sutaupomi žmogiškieji resursai, mažinama administracinė našta, mažėja buhalterinių ataskaitų poreikis konkrečiai funkcijai vykdyti.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
	VP 17) statistikos duomenų teikimas	Duomenis teikia tas, kas juos turi. Ekonominis.	Sostinės regionas Vidurio ir vakarų regionas
	VP 19) dalyvavimas organizuojant įstatymų numatytus rinkimus ir referendumus	Procesas būtų priartintas prie gyventojų.	Sostinės regionas
Savivaldos lygmeniu	VP 2) įstatymų priskirtų registrų tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams	Paslauga būtų labiau priartinta prie gyventojų. Sutaupomi žmogiškieji resursai, mažinama administracinė našta, mažėja buhalterinių ataskaitų poreikis konkrečiai funkcijai vykdyti.	Sostinės regionas Vidurio ir vakarų regionas
	VP 31) gyvenamosios vietos deklaravimo	Paslauga priartinta prie gyventojų.	Sostinės regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas	Savivaldybė tą ir daro.	Vidurio ir vakarų regionas
		Sutaupomi žmogiškieji resursai, mažinama administracinė našta, mažėja buhalterinių ataskaitų poreikis konkrečia funkcijai vykdyti.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 1) civilinės būklės aktų registravimas	Efektingesnis darbuotojų resursų išnaudojimas, daugelis dokumentų gali būti sutvarkyti nuotoliniu būdu.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 11) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	Efektingesnis darbuotojų resursų išnaudojimas, daugelis dokumentų gali būti sutvarkyti nuotoliniu būdu.	Vidurio ir vakarų regionas
		Funkcija aktuali visai šaliai, todėl tikėtina centrinė valdžia ją atliks efektyviau, galimi unifikuoti sprendimai.	Vidurio ir vakarų regionas
		Mažėja poreikio apimtys, manome gali likti centralizuota paslauga.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 12) valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams grąžintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas	Efektingesnis darbuotojų resursų išnaudojimas, daugelis dokumentų gali būti sutvarkyti nuotoliniu būdu.	Vidurio ir vakarų regionas
		Kompensavimas iškeliamiems savininkams vykdomas iš valstybės biudžeto lėšų.	Sostinės regionas
Mažėja poreikio apimtys, manome gali likti centralizuota paslauga	Vidurio ir vakarų regionas		
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 17) statistikos duomenų teikimas	Efektingesnis darbuotojų resursų išnaudojimas, daugelis dokumentų gali būti sutvarkyti nuotoliniu būdu.	Vidurio ir vakarų regionas
		Funkcija aktuali visai šaliai, todėl tikėtina centrinė valdžia ją atliks efektyviau, galimi unifikuoti sprendimai.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 19) dalyvavimas organizuojant įstatymų numatytus rinkimus ir referendumus	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Funkcija aktuali visai šaliai, todėl tikėtina centrinė valdžia ją atliks efektyviau, galimi unifikuoti sprendimai.	Vidurio ir vakarų regionas
		Užtikrintų efektingesnę organizavimą.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 2) įstatymų priskirtų registru tvarkymas ir duomenų	Efektingesnis darbuotojų resursų išnaudojimas, daugelis dokumentų gali būti sutvarkyti nuotoliniu būdu.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	teikimas valstybės registrams	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 21) dalyvavimas atliekant gyventojų ir būstų, taip pat kitus visuotinius surašymus	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Funkcija aktuali visai šaliai, todėl tikėtina centrinė valdžia ją atliks efektyviau, galimi unifikuoti sprendimai.	Vidurio ir vakarų regionas
		Tokie surašymai paprastai vyksta naudojantis atitinkamomis duomenų bazėmis, todėl tiesioginis bendravimas su gyventojais nevyksta.	Sostinės regionas
		Užtikrintų efektingesnį organizavimą.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 31) gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas	Efektingesnis darbuotojų resursų išnaudojimas, daugelis dokumentų gali būti sutvarkyti nuotoliniu būdu	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 1) savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas	Didesnis savarankiškumas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Nemažai planuojamų priemonių apima ne vienos savivaldybės teritoriją, todėl dalis biudžeto galėtų būti formuojama regiono lygmeniu.	Sostinės regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 2) vietinių rinkliavų nustatymas	Didesnis savarankiškumas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Rinkliavų dydžių nustatymas regiono lygmeniu daugumą suvienodintų jų dydžius.	Sostinės regionas
	S 22) savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas	Didesnis savarankiškumas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
Susiję su biudžeto sudarymu; siūloma regiono lygiu planuoti priemones, apimančias ne vieno regiono teritoriją.		Sostinės regionas	

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Regioniniu lygmeniu		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 23) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant regionų plėtros planus	Didesnis savarankiškumas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Jei planai apima regioną, tai ir tvirtinami regiono mastu.	Sostinės regionas
	S 27) adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų suteikimas gatvėms, savivaldybės teritorijose esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams, šių adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka	Didesnis savarankiškumas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 3) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo	Didesnis savarankiškumas.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 14) savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinų dokumentų tvarkymas	Efektyvesnis žmogiškųjų išteklių išnaudojimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Paslauga būtų priartinta prie gyventojų.	Sostinės regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 3. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL BŪSTO IR KOMUNALINIO ŪKIO FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 30) šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas	Savivaldybėms trūksta žmogiškųjų išteklių ir kompetencijų reguliuojant šių paslaugų kainas. Visas funkcijas, susijusias su šių paslaugų kainodara, galėtų vykdyti Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 30) šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas	Ekonominis efektas vartotojui - būtų galima paieškoti racialesnių sprendimų kaštų klausimais. Socialinis ir ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
	S 41) ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 4. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL EKONOMIKOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 11) savivaldybėms įstatymuose priskirtų geodezijos ir kartografijos darbų, išskyrus savivaldybės erdvių duomenų rinkinio tvarkymą, organizavimas ir vykdymas	Tikimės spartesnio duomenų tvarkymo ir tikslinio finansavimo.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 24) informacinės visuomenės plėtros įgyvendinimas	Lėšų, skiriamų IT plėtrai, konsolidavimas sumažintų išlaidas ir užtikrintų aukštesnį IT sistemų saugumą.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 33) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas	Dalis funkcijos - lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas turėtų būti valstybės funkcija, nes transporto lengvatų įstatyme Lietuvos teritorijoje nustatytos vienodos asmenų turinčių teisę į važiavimo lengvatas kategorijos ir jų kompensavimo	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		dydis, todėl turėtų būti suvienodinta ir kompensacijų už keleivių vežimą mokėjimo tvarka (šiuo metu Įstatymo 8 str. daliai vežėjų išlaidas kompensuoja savivaldybė).	
	S 40) alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolė	Funkcija būtų vykdoma efektyviau. Laikytis alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo privalo visi visoje šalyje vienodai.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 26) stichinių meteorologinių reiškinių, gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir priežiūros programų įgyvendinimas, medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų žemės ūkiui padarytos žalos ir nuostolių nustatymas	Nustatant medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, savivaldybės sudaryta komisija važiuoja pas kiekvieną besikreipiantį ūkininką 3-4 kartus per metus (ūkininkų skaičius 15-20, apie 50-60 išvažiavimų per metus). Tai užima daug komisijos narių laiko susidaro didelės administracinės sąnaudos. Kadangi komisijoje nėra kvalifikuoto agronomo, tai norint išspręsti ginčus tarp medžiotojų ir ūkininkų, reikia samdyti nepriklausomą ekspertą/agronomą. Papildomi finansiniai ištekliai iš savivaldybės biudžeto. Kyla teisiniai ginčai, kitose savivaldybėse turima po 3-4 bylas kas metus. Taip pat didelis ūkininkų nepasitenkinimas ŽŪM metodika pagal kurią sunku komisijai tiksliai įvertinti žalą. Todėl nuolatos kyla ginčai tarp ūkininkų ir medžiotojų. Sutaupytų biudžeto lėšas. Taip pat būti aiškesnis reglamentavimas ir taikymas visos Lietuvos mastu. Nacionaliniu mastu būti pasitelkiami aukštesnės kvalifikacijos specialistai. Būtų išvengta nuolatinio ginčų tarp abiejų pusių, taip pat sumažėtų teismuose bylų (Lietuvos mastu) susijusių su šiuo klausimu.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 38) savivaldybės erdvinio duomenų rinkinio tvarkymas	Tikimės spartesnio duomenų tvarkymo ir tikslinio finansavimo.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 33) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų	Socialinis ekonominis efektas šios funkcijos perdavimo regionams galėtų būti: optimizuoti viešojo transporto maršrutų tinklai, nesidubliuojantys skirtingų savivaldybių priemiesčio maršrutai; susisiekimo planavimas	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	skaičiavimas ir mokėjimas	regioniniu mastu, neapsiribojant vienos savivaldybės poreikiais; regiono savivaldybių bendras maršrutų finansavimas, optimizuojant bendrus visų savivaldybių kaštus viešojo transporto organizavimui (tikimybė su tais pačiais kaštais dėl savivaldybių bendradarbiavimo padidinti viešojo transporto paslaugų apimtį ir efektyvumą).	
	S 9) medžioklės plotų vienetų sudarymas ir jų ribų keitimas	Medžioklės ploto vienetų sudarymas vykdomos kelių savivaldybių ribose.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 28) traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra	Tikslinga šias paslaugas organizuoti regioniniu lygiu, nes nedidelėse savivaldybėse paprastai šią funkciją užtikrinant vienam specialistui susiduriama su žmogiškųjų resursų klausimais nedarbingumo, atostogų metu ir pan.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 5. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL GYNYBOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 3) civilinė sauga	Sutaupomi žmogiškieji resursai, mažinama administracinė našta, mažėja buhalterinių ataskaitų poreikis konkrečiai funkcijai vykdyti.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 16) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą	Aiškesnės sąlygos ir reglamentavimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Efektivesnis procesų valdymas, tinkamas žmogiškųjų išteklių (kompetencijos) panaudojimas, optimalus turto valdymas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Funkcija aktuali visai šaliai, todėl tikėtina centrinė valdžia ją atliks efektyviau, galimi unifikuoti sprendimai.	Vidurio ir vakarų regionas
		Racionaliau panaudoti esamus resursus.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		Šios funkcijos vykdymui būtina didesnė centralizacija, apgalvotas valstybės išteklių ir turto panaudojimas; savivaldos lygmeniui galėtų likti tik prievolė vykdyti savivaldai priskirtas funkcijas mobilizacijos metu.	Sostinės regionas
		Suvienodėtų pasirengimo grėsmėms lygis visoje šalyje.	Sostinės regionas
		Tai valstybinės reikšmės problema. Koordinavimas turi būti vienodas, paskirstant užduotis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Užtikrintų efektingesnį organizavimą, bei vieningą sistemą visose savivaldybėse.	Vidurio ir vakarų regionas
		Visos šalies interesai, šalies vidaus ir užsienio funkcijos. Ne savivaldos sritis.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybinių (centrinii) lygmeniu	VP 3) civilinė sauga	Efektyviai panaudoti C.S priemonės, koncentruoti pajėgas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Šiai funkcijai vykdyti būtina didesnė valstybės ir turo ir išteklių panaudojimo centralizacija.	Sostinės regionas
		Suvienodėtų pasirengimo grėsmėms lygis visoje šalyje.	Sostinės regionas
		Trūksta koordinavimo, pakanka, ai atsainus požiūris, vertinamos daugiau ataskaitos, nežiūrima į turinį. Efektyvumas priklauso tik nuo darbuotojo motyvacijos.	Vidurio ir vakarų regionas
		Užtikrintų efektingesnį organizavimą, bei vieningą sistemą visose savivaldybėse.	Vidurio ir vakarų regionas
		Regioniniu lygmeniu	VP 16) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą
Būtų sprendžiama žmogiškųjų resursų ir kompetencijų stokos problema. Realiai susiduriame su funkcijų įgyvendinimo problema, neturėdami darbuotojo ir ilgą laiką neįvykstant konkursams į laisvą pareigybę. Regioniniu principu būtų paprasčiau užtikrinti numatytas funkcijas.	Vidurio ir vakarų regionas		

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		Funkcijų koordinavimas.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	VP 16) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą	Lėšų taupymas, administracinės naštos mažinimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Mažoje savivaldybėje nėra civilinės saugos funkcijas vykdančių, prižiūrinčių institucijų, todėl remiamasi regiono lygmeniu veikiančiomis institucijomis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 6. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL POILSIO, KULTŪROS IR RELIGIJOS FUNKCIJOS VYKTŲ EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 13) valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	Manome, kad turėtų būti užtikrinta vieningai valstybės lygmeniu.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Manau, būtų galima užtikrinti kokybiškesnį, nuoseklesnį teisės nuostatų įgyvendinimą.	Vidurio ir vakarų regionas
		Manome kad centralizuotai vykdoma funkcija būtų efektyvesnė.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 13) gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra)	Bendradarbiavimo su regionu skatinimas, siekiant pasiekti rezultato kokybę, susijungiant regionams ir priimant atitinkamus sprendimus.	Vidurio ir vakarų regionas
		Bendri regiono projektai, efektyvesnis valdymas, galimai mažesni kaštai, aukštesnė kokybė.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	S 29) kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas	Bendradarbiavimo su regionu skatinimas, siekiant pasiekti rezultato kokybę, susijungiant regionams ir priimant atitinkamus sprendimus.	Vidurio ir vakarų regionas
		Bendri regiono projektai, efektyvesnis valdymas, galimai mažesni kaštai, aukštesnė kokybė.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 7. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL SOCIALINĖS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 18) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
Savivaldos lygmeniu	VP 18) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas	Geresnė asmenų įtrauktis ir glaudesnis savivaldos bendradarbiavimas įgyvendinant užimtumo programas ir priemones.	Vidurio ir vakarų regionas
		Geriau atsižvelgiama į konkrečios savivaldybės darbo rinkos sąlygas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Mažesnis nedarbo lygis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Šiuo metu lėšos darbo rinkos priemonėms įgyvendinti skiriamos dviem institucijoms – savivaldybėms ir užimtumo tarnybai. Skiriant lėšas vienai, t.y. savivaldybei, jos būtų efektyviau panaudojamos. Finansavimas būtų nukreipiamas konkrečiam asmeniui, kompleksiškai padedant spręsti tiek socialines, tiek ekonomines asmens problemas. Be to, kiekvienos savivaldybės nedarbo problemos yra specifinės ir dažnai reikalauja individualaus modelio ar sprendimo.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	VP 22) jaunimo politikos įgyvendinimas	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Geriau atsižvelgiama į konkrečios savivaldybės sąlygas.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 32) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Galimybė vietoje išsiaiškinti poreikį.	Sostinės regionas
Savivaldos lygmeniu	VP 39) koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Geriau atsižvelgiama į konkrečios savivaldybės sąlygas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Paslaugos koordinavimas būtų arčiau šeimos.	Sostinės regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 8) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Geriau atsižvelgiama į konkrečios savivaldybės sąlygas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Reikėtų skirti finansavimą ne tik maisto produktų įsigijimui, bet ir maisto gamybos išlaidų padengimui.	Sostinės regionas
	VP 9) socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Geriau atsižvelgiama į konkrečios savivaldybės darbo rinkos sąlygas, didesnės galimybės integruojant į darbo rinką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Suinteresavus bendruomenės būtų efektyviau naudojamos lėšos, nes	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas	bendruomenės geriausiai žino situaciją, kam paramos reikia daugiausiai, o kas galbūt tuo piktnaudžiauja.	
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 12) socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas planuojant ir organizuojant socialines paslaugas, kontroliuojant bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas	Visiems socialiniams darbuotojams suvienodėtų atlyginimai.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 14) sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas	Atitinkamas funkcijas vykdant valstybiniu lygmeniu neįgalūs asmenys turės galimybę gauti efektyvią ir panašią pagalbą ar paslaugas visose savivaldybėse, mažės ekonominė bei administracinė našta savivaldybei.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 15) paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka	Niekas nenori oficialiai nuomoti būstus. Visiškai techninis valstybės funkcijos įgyvendinimas, kurį efektyviau vykdytų pačios valstybės įstaiga.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
	S 16) dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas	Sprendžiant gyventojų užimtumo ir t. t. klausimus, efektyviau turėtų dirbti užimtumo tarnyba, kuri nepavaldi savivaldai.	Sostinės regionas
	S 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems	Manau, kad tiek socialinių pašalpų, tiek kompensacijų teikimas savo prigimtimi negali būti savarankiškoji savivaldybių funkcija.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	gyventojams įstatyme, teikimas		
	S 44) dalyvauja vykdant vaiko teisių apsaugą, užtikrina prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą	Šeimos, patiriančios sunkumus, turės galimybę gauti efektyvią pagalbą ar paslaugas visoje šalyje vienodai, mažės ekonominė bei administracinė našta savivaldybei. Socialinis. Valstybės funkcija ir bendradarbiavimas daugiausiai su kitomis valstybės įstaigomis, ką efektyviau vykdytų kita valstybės įstaiga.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	S 45) Šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimas ir koordinavimas savivaldybės teritorijoje	Būtų galimybė visoje šalyje nustatyti vieningas kortelės gavimo ir teikiamų paslaugų sąlygas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Kol kas savivaldybės atlieka papildomas veiklas be papildomo apmokėjimo. Iš esmės ši funkcija galėtų būti priskirta konkrečiam Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos departamentui ar pavaldžiai įstaigai, kuris (-i) centralizuotai derintų kortelės klausimus (tiek prisijungiančius verslo subjektus, tiek generuojamas nuolaidas ir kt.).	Vidurio ir vakarų regionas
		Šeimos, patiriančios sunkumus, turės galimybę gauti efektyvią ir panašią pagalbą ar paslaugas visose savivaldybėse, mažės ekonominė bei administracinė našta savivaldybei.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 18) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas	Šiuo metu savivaldybės įgyvendina valstybės perduotą funkciją vykdant užimtumo didinimo programą (100 proc. valstybės lėšos). Tačiau panašią veiklą (tariamai neapima visų asmenų grupių) ir dar plačiau vykdo valstybės institucija: Užimtumo tarnyba prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Toks funkcijų dubliavimas sąlygoja, kad tie patys asmenys neretai dalyvauja abiejų institucijų įgyvendinamose programose, savivaldybėms tinkamai vykdyti šią funkciją būtina tik Užimtumo tarnybos valdoma asmeninė informacija, ketinantis vykdyti užimtumą asmuo per savivaldybę tampa „pririštas“ prie tos savivaldybės	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		teritorijos (nes lėšas savivaldybė naudoja savo teritorijos gyventojams), kas susiaurina tikslo pasiekimą – kuo daugiau užimtų asmenų LR.	
		Socialinios ir ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	VP 32) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas	Soc. įstaigos valstybės ministerijos pavaldume, savivaldybė nepajėgi aprūpinti.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 9) socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas	Užtikrinamas vienodumas visose savivaldybėse.	Sostinės regionas
Regioniniu lygmeniu	S 12) socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas planuojant ir organizuojant socialines paslaugas, kontroliuojant bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Netikslinga visose regiono savivaldybėse kurti tą pačią infrastruktūrą.	Vidurio ir vakarų regionas
		Tikslesnė informacija apie poreikį.	Sostinės regionas
	S 14) sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgalųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas	Poreikių identifikavimas tikslesnis.	Sostinės regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
S 15) paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos	Priemonė būtų taikliau ir kokybiškiau organizuojama regioniniu principu, nustatant tam tikras regioninės plėtros	Vidurio ir vakarų regionas	

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka	programas, skatinant plėtrą atskiruose regionuose. Socialinis. Tikslesnė informacija.	Vidurio ir vakarų regionas Sostinės regionas
Regioniniu lygmeniu	S 16) dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas	Darbo išteklių poreikio ir judėjimo valdymas apskrityje yra jau regioninė problema. Ekonominis ir socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas
	S 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas	Ekonominis. Tikslesnė poreikio informacija.	Vidurio ir vakarų regionas Sostinės regionas
	S 44) dalyvauja vykdant vaiko teisių apsaugą, užtikrina prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą	Geresnė informacija.	Sostinės regionas
	S 45) Šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimas ir koordinavimas savivaldybės teritorijoje	Socialinis. Tikslesnė informacija.	Vidurio ir vakarų regionas Sostinės regionas
	VP 18) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos	Regionai labai skirtingi. Taip būtų įmanoma įvardinti būtent esamo regiono problemas siekiant efektyvaus jų sprendimo.	Sostinės regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	priemonės ir gyventojų užimtumo programas	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 32) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	VP 8) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 8. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL SVEIKATOS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 34) antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	Arčiau žmogaus teikiama paslauga.	Vidurio ir vakarų regionas
		Galbūt būtų galima labiau tam tikras įstaigas daugiau profiliuoti.	Sostinės regionas
		Paslauga arčiau gyventojų ir labiau prieinama.	Sostinės regionas
Savivaldos lygmeniu	VP 35) visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo,	Arčiau žmogaus teikiama tikslinė paslauga, atsižvelgiant į savivaldybės poreikius.	Vidurio ir vakarų regionas
		Būtų nuoseklus sveikatos priežiūros modelis įstaigose.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Efektyvesnės paslaugos, priartinamos prie gyventojų. Efektyvesni problemų sprendimo būdai, tikslus ir spartus problemų identifikavimas. Platesnis programų vykdymas, aiški tikslinė auditorija. Bendruomeniškumo stiprinimas. Efektyvūs vietos resursų identifikavimas.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 37) neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas	Tikslesnė informacija.	Sostinės regionas
		Didesnis prieinamumas ir patikimumas.	Sostinės regionas
Valstybinių (centrinių) lygmeniu	S 17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną	Konkretus problemų sprendimo būdas. Tikslinės socialinės paslaugos, nukreiptos į paslaugos gavėją. Spartesnis poreikių identifikavimas, paslaugų teikimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Dalis problemų, ypač finansavimo klausimai turėtų būti sprendžiami atsižvelgiant į visą sveikatos sistemos infrastruktūrą, o ne paliekami spręsti savivaldybių biudžetų sąskaita. Tokiu būdu būtų pasiektas sklandesnis įstaigų finansavimas ir užkirstas kelias gydymo įstaigų konkurencijai dėl ligonių ir specialistų.	Vidurio ir vakarų regionas
		Tolygus sveikatos paslaugų ir finansų paskirstymas.	Sostinės regionas
	VP 34) antrinės sveikatos priežiūros	Būtų racionaliau planuojamos ir suteikiamos paslaugos.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Valstybiniu (centrinu) lygmeniu	organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka		
	VP 36) radiacinė sauga	Centralizuotas aprūpinimas priemonėmis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Labai specifinė funkcija reikalaujanti labai specializuotų žinių ir specialistų, ką geriausiai organizuotų valstybinės institucijos.	Vidurio ir vakarų regionas
		Pernelyg siaura funkcija. Keli specialistai valstybiniu lygmeniu galėtų aprėpti savivaldai pavestas funkcijas (savivaldybei nereikėtų atlikti priskirtų siauros apimties funkcijų, kurias paprastai atlieka specialistai, neturintys atitinkamų patirčių ar net kompetencijų).	Vidurio ir vakarų regionas
		Racionalesnis radiacinės saugos stebėjimo priemonių įsigijimas ir stebėjimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Savivaldoje nėra tokių specialistų.	Sostinės regionas
	Visos šalies interesai, valstybinės reikšmės objektai.	Vidurio ir vakarų regionas	
VP 37) neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas	Viena tvarka nacionaliniu mastu padėtų objektyviau atlikti vertinimus ir sumažintų korupcijos rizikas.	Vidurio ir vakarų regionas	
	Visiškai techninis valstybės funkcijos įgyvendinimas, kurį efektyviau vykdytų pačios valstybės įstaiga.	Vidurio ir vakarų regionas	
Regioniniu lygmeniu	S 17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio,	Efektyvesnis informacijos ir pokyčių valdymas.	Sostinės regionas
		Mažoje savivaldybėje nėra resursų organizuoti pilnos apimties sveikatos priežiūros funkcijas, todėl ir šiuo metu remiamasi regione esančiomis sveikatos paslaugų teikimo įstaigomis.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną		
	S 18) savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai	Efektyvesnis informacijos valdymas siekiant tikslingo planavimo ir įgyvendinimo. Mažoje savivaldybėje nėra resursų organizuoti pilnos apimties sveikatos priežiūros funkcijas, todėl ir šiuo metu remiamasi regione esančiomis sveikatos paslaugų teikimo įstaigomis.	Sostinės regionas Vidurio ir vakarų regionas
	VP 34) antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka	Efektyviausiai būtų galima teikti paslaugas, užtikrinant ne tik didžiųjų miestų, bet ir regionų paslaugų kokybę už geriausią kainą. Mažoje savivaldybėje nėra resursų organizuoti antrinės sveikatos priežiūros funkcijas, todėl ir šiuo metu remiamasi regione esančiomis sveikatos paslaugų teikimo įstaigomis.	Vidurio ir vakarų regionas Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 9. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL ŠVIETIMO FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 7) priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas	Daugiau ir efektyvesnių priemonių įvertinus vietinės bendruomenės specifiką.	Vidurio ir vakarų regionas
		Racionalesnis biudžeto formavimas ir ugdymo užtikrinimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo lavinimo programas ir skirtų šalies mokiniams, turintiems išskirtinių gabumų ar specialiųjų poreikių, išlaikymas		
Valstybinių (centrinių) lygmeniu	S 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas	Pagerėtų prieinamumas. Visas teisinis reguliavimas švietimo srityje vykdomas valstybės lygmeniu, o lėšas švietimui paslaugoms teikti privalo užtikrinti savivaldybės. Būtų efektyvesnis ir racionalesnis finansų valdymas.	Vidurio ir vakarų regionas Sostinės regionas
	S 6) švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas	Visas teisinis reguliavimas švietimo srityje vykdomas valstybės lygmeniu, o lėšas švietimui paslaugoms teikti privalo užtikrinti savivaldybės. Būtų efektyvesnis ir racionalesnis finansų valdymas.	Sostinės regionas
	S 7) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas	Pavėžėjimas turėtų būti centralizuotai organizuojamas, taip sumažinant kaštus.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas	Pageidautina bendra politika šiuo klausimu - skatinimas, finansavimas ir pan.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybinių (centrinių) lygmeniu	S 8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir	Visas teisinis reguliavimas švietimo srityje vykdomas valstybės lygmeniu, o lėšas švietimui paslaugoms teikti privalo užtikrinti savivaldybės. Būtų efektyvesnis ir racionalesnis finansų valdymas.	Sostinės regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	jaunimo užimtumo organizavimas		
	VP 7) priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo lavinimo programas ir skirtų šalies mokiniams, turintiems išskirtinių gabumų ar specialiųjų poreikių, išlaikymas	Valstybė turi aiškiai nuspręsti ir laikytis tos pačios politikos visoje Lietuvoje.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	S 10) maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 6) švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
	vykdymo organizavimas ir koordinavimas		
Regioniniu lygmeniu	S 7) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas	Efektyviausiai būtų galima teikti paslaugas, užtikrinant ne tik didžiųjų miestų, bet ir regionų paslaugų kokybę už geriausią kainą.	Vidurio ir vakarų regionas
		Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
	S 8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas	Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 10. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ ARGUMENTAI, KODĖL VIEŠOSIOS TVARKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS FUNKCIJOS BŪTŲ VYKDOMOS EFEKTYVIAU KITAME LYGMENYJE PAGAL REGIONUS

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Savivaldos lygmeniu	VP 30) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas	Efektyvesnis paslaugų teikimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Geriau atsižvelgiama į konkrečios savivaldybės sąlygas, gyventojų poreikius ir optimaliai planuoti reikalingus administracinius resursus.	Vidurio ir vakarų regionas
		Išvengtume dalies biurokratizmo ir žmogus greičiau gautų teisinę pagalbą.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybiniu (centriniu) lygmeniu	S 34) dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones	Efektyvesnis procesų valdymas, tinkamas žmoniškųjų išteklių (kompetencijos) panaudojimas, optimalus turto valdymas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Kokybiškesnis viešosios tvarkos užtikrinimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Turi žinias, patirtį, kad būtų užtikrinta tvarka ir įstatymų laikymasis.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
		Vietinių specialistų darbas gali sudaryti sąlygas nutekinti informaciją, todėl dirbant nacionaliniu lygmeniu ši rizika būtų eliminuota. Taip pat gali būti išvengta ir sąmoningo tam tikrų problemų toleravimo, nes dažnai darbuotojai nenori pyktis su vietiniais gyventojais ypač mažose savivaldybėse.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 30) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas	Aukštesnė kvalifikacija.	Vidurio ir vakarų regionas
		Decentralizavimas neužtikrina vienodos teisinių paslaugų kokybės skirtingose savivaldybėse. Valstybė turi išvystyti infrastruktūrą teisinių paslaugų teikimui. Savivaldybėms sunku organizuoti ir užtikrinti tinkamą teisinių paslaugų kokybę, ypač įvertinus, kad šiuo metu paslaugų gavėjų kiekis didėja.	Vidurio ir vakarų regionas
		Visiškai techninis valstybės funkcijos įgyvendinimas, kurį efektyviau vykdytų pačios valstybės įstaiga.	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 4) priešgaisrinė sauga	Būtų geresnis aprūpinimas priemonėmis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Būtų išspręstas nepakankamo finansavimo klausimas.	Vidurio ir vakarų regionas
Valstybinių (centrinio) lygmeniu	VP 4) priešgaisrinė sauga	Būtų išvengta funkcijų dubliavimo tarp savivaldybės priešgaisrinės saugos tarnybos ir valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, užtikrintas operatyvesnis funkcijų vykdymas, tikėtina, kad būtų sutaupyta lėšų, gerėtų materialinis aprūpinimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Labai specifinė funkcija reikalaujanti labai specializuotų žinių ir specialistų, ką geriausiai organizuotų valstybinės institucijos.	Vidurio ir vakarų regionas
		Nepajėgi užtikrinti savivaldybės priešgaisrinių tarnybų kokybiškų paslaugų teikimą, savivaldybei nebūdinga funkcija (analogiška policijai).	Vidurio ir vakarų regionas
		Racionalesnis lėšų naudojimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Vienoda paslaugų kokybė visoje Lietuvoje.	Vidurio ir vakarų regionas

KOKIU LYGMENIU FUNKCIJA BŪTŲ VYKDOMA EFEKTYVIAU	FUNKCIJA	ARGUMENTAI	REGIONAS
Regioniniu lygmeniu	S 34) dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones	Efektyviausiai būtų galima teikti paslaugas, užtikrinant ne tik didžiųjų miestų, bet ir regionų paslaugų kokybę už geriausią kainą.	Vidurio ir vakarų regionas
		Funkcijų koordinavimas.	Vidurio ir vakarų regionas
		Socialinis.	Vidurio ir vakarų regionas
Regioniniu lygmeniu	VP 30) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas	Paslaugos kokybė, pati funkcija įvardinta kaip valstybės pagalba (ne savivaldybės).	Vidurio ir vakarų regionas
		Savivaldybėms skiriamos lėšos galėtų būti akumuliuotos regioniniu lygmeniu. Šiai dienai nedidelės savivaldybės iš gaunamų valstybės dotacijų negali užtikrinti kokybiškų paslaugų teikimo perkant paslaugas arba pilnai apmokėti darbuotojo išlaikymo kainą (dengiama dalis DU).	Vidurio ir vakarų regionas
	VP 4) priešgaisrinė sauga	Ekonominis.	Vidurio ir vakarų regionas
		Priešgaisrinė apsauga neturėtų būti organizuojama skirtingais lygmenimis ir skirtingomis sąlygomis.	Vidurio ir vakarų regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 11. PRIEMONĖS, KURIOS PADĖTŲ SAVIVALDYBĖS SAVARANKIŠKŲJŲ FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIME PASIEKTI JOMS IŠKELTUS TIKSLUS IR NUSTATYTUS RODIKLIUS

PRIEMONĖS	REGIONAS
Pakankamas finansavimas ir kvalifikuoti žmogiškieji resursai	Sostinės regionas
Pakankamas finansavimas ir žmogiškieji resursai .	Vidurio ir vakarų regionas
Racionalūs savivaldybės institucijų sprendimai; Kompetentingi žmogiškieji ištekliai ; Tinkamas funkcijų finansavimas ; Kai kuriais atvejais palankus gyventojų požiūris	Vidurio ir vakarų regionas
Turėtų būti pakankamas finansavimas ir žmogiškieji ištekliai , galimybė įdarbinti gerus specialistus	Vidurio ir vakarų regionas
Finansiniai ištekliai , galimybės didinti skolinimo limitus	Vidurio ir vakarų regionas
Funkcijai įgyvendinti visais atvejais turi būti skirtas proporcingas finansavimas	Sostinės regionas
Funkcijų įgyvendinimo kokybė labai priklauso nuo finansinių išteklių	Vidurio ir vakarų regionas
Kad būtų pasiekti rodikliai, finansavimas tiek savarankiškosioms, tiek valstybės deleguotoms turėtų būti skiriamas 100 proc. (šiuo metu vidutiniškai funkcijoms skiriama 60-80 proc. esamo poreikio) ir neatimamas esamas finansavimo šaltinis (pvz., aplinkos specialioji rėmimo programa iš stacionarių taršos šaltinių)	Vidurio ir vakarų regionas

PRIEMONĖS	REGIONAS
Mažiau centralizuotas biudžeto paskirstymas , savivaldybių finansinis savarankiškumas, mažesnis savarankiškų funkcijų reglamentavimas, dalies mokesčių nustatymas ir administravimas. Svarbiausia - centrinių institucijų požiūris į savivaldybes kaip į lygiavertį savarankišką partnerį (o ne kaip į centinės valdžios vietinę vykdomąją instituciją). Ryšiai tarp centrinės valdžios ir savivaldybių - tik tarpusavio sutarčių pagrindu (nebūtinai pagal vieną modelį)	Vidurio ir vakarų regionas
Pakankamai finansų , juos planuojant bent 5 metams į priekį	Vidurio ir vakarų regionas
Pakankamo finansavimo skyrimas, teisės aktų nuostatų keitimas	Vidurio ir vakarų regionas
Tinkamas finansavimas, darbuotojų kompetencijos ir efektyvus administravimas	Vidurio ir vakarų regionas
Tinkamas ir pakankamas finansavimas	Vidurio ir vakarų regionas
Užtikrintas ilgalaikis valstybės finansavimas priimtoms funkcijoms pagal savivaldybės parengtą strategiją (planą)	Vidurio ir vakarų regionas
Vietos savivaldybių savarankiškumas priklauso nuo jų finansinių resursų ir galimybių tuos resursus savarankiškai naudoti. Galiojantys teisės aktai, tvarkos aprašai dažniausiai riboja savarankiškumą (pvz: procentine išraiška (KPPP lėšos - 58 proc. kapitalui formuoti), teikiamų paslaugų apimtimis ar numatomų darbų/ paslaugų prioritetais, kiek lėšų skiriama veikloms, administravimui, valdymui ar ugdymo procesui ir kt.) Valstybės finansiniai ir materialiniai ištekliai būtų naudojami veiksmingiau, jei savivaldybėms būtų perduota daugiau funkcijų žemėtvarkos, švietimo, kultūros, socialinės ir sveikatos apsaugos srityse. Tačiau būtina aptarti kaip būtų finansuojamos priimtoms papildomos savarankiškosios funkcijos. Šios dienos patirtimi, dažniausiai VP funkcijoms atlikti skiriama nepakankamai lėšų. Savivaldybė, siekdama užtikrinti kokybišką VP paslaugą ir kompetentingą specialistą, privalo skirti lėšas iš savivaldybės biudžeto	Vidurio ir vakarų regionas
Visų pirma tai labiausiai priklauso nuo finansavimo , todėl jei savivaldybė maža ar joje yra mažai verslo subjektų, tai nuolat bus uždaras ratas, kuriame problemos bus "lopomos", o ne sprendžiamos iš esmės	Vidurio ir vakarų regionas
Visų pirma turi būti užtikrintas tinkamas finansavimas . Manome, kad kompetensijų savivaldybėms užtenka, tačiau sutinkame, kad valstybės kontrolė yra naudinga	Sostinės regionas
Aiškios, apibrėžtos taisyklės. Tinkamas finansavimas . Nustatytų funkcijų koordinavimas ir rezultatų siekiamybė	Vidurio ir vakarų regionas
Būtų įtraukti patyrę miesto specialistai, bendruomenės, tai tikrai nebūtų pirmas atvejis, kai tokios funkcijos iš valstybės būtų sėkmingai perimtos ir vykdomos	Vidurio ir vakarų regionas
Dėmesys sistemingam specialistų kompetencijų ugdymui, motyvacijai, pakankamam finansavimui	Vidurio ir vakarų regionas
Formuojant kalendorinių metų valstybės biudžetą, pirmiausia turi būti išanalizuotas kiekvienos savivaldybės lėšų poreikis savarankiškomis funkcijoms vykdyti. Šiuo metu skiriamų valstybės lėšų nepakanka, o mažos savivaldybės nepajėgios surinkti reikiamo lėšų kiekio	Vidurio ir vakarų regionas
Funkcijų vykdymo garantas yra atitinkami ištekliai . Atlikus reformą savivaldybių pajamų surinkimo sistemoje galima tikėtis proveržio	Sostinės regionas
Informacijos sklaida, mokymai, darbuotojų motyvacijos didinimas, bendradarbiavimas, papildomų lėšų skyrimas	Vidurio ir vakarų regionas

PRIEMONĖS	REGIONAS
Jei ir toliau pareiginės algos bazinis dydis bus tokiais tempais peržiūrimas, tai iš viešojo sektoriaus "protai išplauks" į verslą tai savo savarankiškų funkcijų vykdymo lygį turėsime problematišką	Vidurio ir vakarų regionas
Kontrolės mechanizmas aiškus ir suprantamas	Vidurio ir vakarų regionas
Nebūtina griauti veikiančios ir ilgametę patirtį turinčios sistemos. Mano nuomone šuo metu siūlomi galimi pakeitimai susiję su administracinių funkcijų perkėlimu savivaldybėms, bet ne su savarankiškumo didinimu. Visos pertvarkos yra planuojamos bent jau atlikus soc. - ekonominius pagrindimus. Šiuo metu savivaldybės administracija mato tik primetamas papildomas funkcijas	Vidurio ir vakarų regionas
Pakankamas savivaldybės biudžetas savarankiškoms funkcijoms vykdyti, kvalifikuoti darbuotojai, tinkamas darbo apmokėjimas ir didžiulė atsakomybė už atliekamą darbą	Vidurio ir vakarų regionas
Paprastinti žemės planavimo dokumentų rengimo tvarką	Vidurio ir vakarų regionas
Savarankiškoms funkcijoms tikslai ir rodikliai turi būti unifikuoti tarp atskirų savivaldybių ir palyginami, nes jie susiję su identišku viešųjų paslaugų teikimu. Kokybiškumą galima vertinti ir vykdant gyventojų apklausas	Vidurio ir vakarų regionas
Skiriama užtektinai lėšų, nes biudžetas sunkiai subalansuojamas	Vidurio ir vakarų regionas
Tinkamam savarankiškųjų funkcijų įgyvendinimui visada trūksta lėšų	Vidurio ir vakarų regionas
Turėtų būti daugiau galimybių pritaikant teisės aktų įgyvendinimą konkrečiomis aplinkybėmis	Sostinės regionas
Turi būti duodama tiek kiek prašo gyventojai	Vidurio ir vakarų regionas
Pakankamas finansavimas ir kvalifikuoti žmogiškieji resursai	Sostinės regionas

Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 12. ARGUMENTAI, KAIP SAVIVALDYBĖS UŽTIKRINTŲ IŠKELTŲ TIKSLŲ IR JŲ RODIKLIŲ PASIEKIMĄ SAVANRANKIŠKOMS FUNKCIJOMS PAGAL REGIONUS, VNT.

ARGUMENTAI	REGIONAS
Pasirašyta rajono savivaldybės Piliečių chartija	Vidurio ir vakarų regionas
Piliečių chartija	Vidurio ir vakarų regionas
Piliečių chartija	Vidurio ir vakarų regionas
Piliečių chartija	Vidurio ir vakarų regionas
Piliečių chartiją turime, tačiau ji apibrėžia bendrus siekius ir principus, o ne kokybės matavimo reglamentavimą	Vidurio ir vakarų regionas
Piliečių chartija , mokyklų tinklo pertvarkos taisyklės, ikimokyklinio ugdymo įgyvendinimo ir kt tvarkos	Sostinės regionas
Piliečių chartija	Vidurio ir vakarų regionas

ARGUMENTAI	REGIONAS
Piliečių chartija , vykdomos periodinės gyventojų apklausos	Vidurio ir vakarų regionas
Piliečių chartijos projektas parengtas, bet nepatvirtintas	Sostinės regionas
Gyventojų chartija , visuomenės apklausos , gyventojų skundų nagrinėjimas ir įtraukimas į svarstymus, savivaldybės administracijos priimtų sprendimų viešinimas	Vidurio ir vakarų regionas
Administracija vadovaujasi klientų aptarnavimo standartu ir kt. patvirtintais administravimo dokumentais ir rengia piliečių chartiją	Vidurio ir vakarų regionas
Taikome LEAN metodiką , turime įsdiegę ISO 9001 standartą ir turime pasitvirtinę Piliečių chartiją	Vidurio ir vakarų regionas
Dirbame pagal LEAN metodiką ir rengiame piliečių chartiją, nuolatos konsultuojamės su gyventojais (klausiamo jų poreikių)	Vidurio ir vakarų regionas
Įgyvendinta LEAN sistema , nustatytos paslaugų ir aptarnavimo kokybei gerinti skirtų priemonių naudojimo gairės	Vidurio ir vakarų regionas
Kas du metus atliekamas gyventojų pasitenkinimo tyrimas	Vidurio ir vakarų regionas
Rengiant strateginius plėtros dokumentus, vykdoma gyventojų apklausa , gyventojai vertina vykdomas funkcijas ir teikiamas paslaugas, gyvenimo kokybės kriterijus. Tuo remiantis, sudaromi strateginiai dokumentai	Vidurio ir vakarų regionas
Savivaldybės vykdomų funkcijų (teikiamų paslaugų) kokybės matavimo reglamentavimo tvarkos neturime. Pagrindinis paslaugų teikimo kokybės matavimo kriterijus - gyventojų nuomonė	Vidurio ir vakarų regionas
2015-2017 m. Savivaldybėje buvo įdiegta ir sertifikuota kokybės vadybos sistema ISO 9001. Nuo 2018 m. KVS nebebuvo sertifikuota, ji epizodiškai palaikoma ir prižiūrima Savivaldybės jėgomis	Vidurio ir vakarų regionas
Buvo diegtas bendrasis vertinimo modelis	Vidurio ir vakarų regionas
Įdiegtas bendrojo vertinimo modelis	Vidurio ir vakarų regionas
Direktoriaus įsakymas nr.V35-72	Vidurio ir vakarų regionas
Dokumentai yra prieinami savivaldybės interneto svetainėje	Vidurio ir vakarų regionas
Klientų aptarnavimo kokybės chartija	Vidurio ir vakarų regionas
Kokybės vadybos sistema	Sostinės regionas
Pateikiama piliečių nuomonė savivaldybės interneto svetainėje	Vidurio ir vakarų regionas
Patvirtinta aptarnavimo savivaldybėje tvarka, aptarnavimo standartas	Vidurio ir vakarų regionas
Strateginio planavimo dokumentai, valstybės tarnautojo elgesio standartai, metiniai planai pagal veiklos sritis	Vidurio ir vakarų regionas
Tokie rodikliai yra numatyti įvairaus lygio miesto strateginiuose planuose	Vidurio ir vakarų regionas
Turime parengę anketą sistemoje apklausa.lt	Vidurio ir vakarų regionas

ARGUMENTAI	REGIONAS
Vykdoma sisteminga funkcijų ir teikiamų paslaugų peržiūra ir stebėseną	Vidurio ir vakarų regionas Šaltinis: Civitta

PRIEDAS 13. SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VADOVŲ APKLAUSOS KLAUSIMYNAS

APKLAUSOS PRADŽIA

Prieš pradėdami pildyti klausimą prašome perskaityti šią informaciją:

Atsakant į klausimus prašome pateikti Jūsų, t. y. savivaldybės administracijos vadovo, nuomonę apie tai, ar šiuo metu savivaldybių atsakomybei pavestos funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 ir 7 straipsniuose, yra vykdomos efektyviai, t. y. tuo valdymo lygmeniu, kuris užtikrina geriausią gyventojų ir verslo atstovų poreikius atitinkančių viešųjų ir administracinių paslaugų teikimą ir efektyvų viešųjų išteklių panaudojimą.

Informacija apie klausimyno pildymo procesą:

- Atsakydami į klausimus turėsite galimybę grįžti į ankstesnius klausimus ir pakeisti atsakymą.
- Nuo Jūsų pasirinktų atsakymų priklausys, kokie klausimai bus pateikiami toliau.- Klausimą galite pildyti ne vienu kartu, t. y. užpildžius dalį klausimyno galite uždaryti naršyklės langą ir nusprendus tęsti - vėl atsidaryti (paspausdami ant tos pačios klausimyno nuorodos). Tai galėsite daryti tiek kartų, kiek reikės (anksčiau įvesti atsakymai bus išsaugoti, juos galėsite koreguoti).

K1: Nurodykite Jūsų atstovaujamos savivaldybės pavadinimą:

Respondentui pateikiamas 60 savivaldybių sąrašas

K2: Nurodykite klausimą pildančio asmens kontaktus:

Klausimą pildančio asmens vardas, pavardė, pareigos tel. nr. el. p.

K3: Nurodykite sritis, kuriose, Jūsų nuomone, šiuo metu savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo lygmeniu, kuriuo yra vykdomos dabar, t. y. jei manote, kad šiuo metu konkrečioje srityje:

1. valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos efektyviau būtų vykdomos kaip savarankiškosios savivaldybių funkcijos ir (arba)
2. savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti valstybiniu (centrinu) lygmeniu ir (arba)
3. savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti regioniniu lygmeniu.

Jei manote, kad atsakomybė už atskirų funkcijų vykdymą tarp savivaldos (vietinio) ir valstybinio (centrinio) lygmenų šiuo metu yra paskirstyta tinkamai, taip pat pažymėkite atitinkamą atsakymą.

Informacija apie klausimyno pildymo procesą: - Toliau klausimyne bus užduodami klausimai apie Jūsų nurodytoms (-ai) sritis (-čiai) priskirtas konkrečias savivaldybių vykdomas funkcijas, nurodytas Vietos savivaldos įstatymo 6 ir 7 straipsniuose. Jei toliau pildant klausimą, norėsite pakeisti atsakant į šį klausimą nurodytas sritis, galėsite bet kada grįžti į šį klausimą ir pakeisti savo pasirinkimą.

- Aplinkos apsauga
- Bendros valstybės funkcijos
- Būstas ir komunalinis ūkis
- Ekonomika
- Gynyba
- Poilsis, kultūra ir religija
- Socialinė apsauga

- Sveikatos apsauga
- Švietimas
- Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga
- Šiuo metu atsakomybė už atskirų savivaldybių vykdomų funkcijų vykdymą tarp savivaldos (vietinio) ir valstybinio (centrinio) lygmenų yra paskirstyta tinkamai

K3.1: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu srities „Aplinkos apsauga“ savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centrinu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas;

S 26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną;

S 28) aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga;

S 31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas;

S 35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas;

S 36) sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas;

VP 5) dalyvavimas valdant valstybinius parkus;

K3.2: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Bendros valstybės funkcijos“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centrinu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;

- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 1) savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas;

S 2) vietinių rinkliavų nustatymas;

S 22) savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas;

S 23) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant regionų plėtros planus;

S 27) adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų suteikimas gatvėms, savivaldybės teritorijose esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams, šių adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

S 3) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo;

VP 1) civilinės būklės aktų registravimas;

VP 10) Savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise;

VP 11) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;

VP 12) valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliančiams iš savininkams grąžintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas;

VP 14) savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymas;

VP 17) statistikos duomenų teikimas;

VP 19) dalyvavimas organizuojant įstatymų numatytus rinkimus ir referendumus;

VP 2) įstatymų priskirtų registrų tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams;

VP 21) dalyvavimas atliekant gyventojų ir būstų, taip pat kitus visuotinius surašymus;

VP 31) gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas.

K3.3: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Būstas ir komunalinis ūkis“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centriniu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 30) šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas;

S 41) ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas;

K3.4: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Ekonomika“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centriniu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 11) savivaldybėms įstatymuose priskirtų geodezijos ir kartografijos darbų, išskyrus savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymą, organizavimas ir vykdymas;

S 19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas;

S 20) specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimas įstatymų nustatyta tvarka;

S 21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka;

S 24) informacinės visuomenės plėtros įgyvendinimas;

S 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas;

S 33) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas;

S 37) prekybos ir kitų paslaugų teikimo tvarkos savivaldybių ar jų valdomų įmonių administruojamose turgavietėse ir viešose vietose nustatymas;

S 38) sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas;

S 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;

S 4) biudžetinių įstaigų steigimas ir išlaikymas, viešųjų įstaigų, savivaldybės įmonių ir kitų savivaldybės juridinių asmenų, regionų plėtros tarybų steigimas;

S 40) alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolė;

S 42) butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles;

S 9) medžioklės plotų vienetų sudarymas ir jų ribų keitimas;

VP 23) žemės ūkio produkcijos kvotų administravimas;

VP 24) žemės ūkio valdų ir ūkininkų ūkių registravimas;

VP 25) žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimo darbų administravimas;

VP 26) stichinių meteorologinių reiškinių, gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir priežiūros programų įgyvendinimas, medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų žemės ūkiui padarytos žalos ir nuostolių nustatymas;

VP 27) valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise;

VP 28) traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra;

VP 29) kaimo plėtros priemonių įgyvendinimo administravimas;

VP 33) informacijos apie savivaldybės institucijų ir savivaldybės valdomų įmonių, atitinkančių Vyriausybės nustatytus kriterijus, finansinius santykius ir apie įmones, privalančias tvarkyti atskiras sąskaitas, kaupimas, saugojimas ir teikimas Europos Komisijai Vyriausybės nustatyta tvarka;

VP 38) savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas;

K3.5: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Gynyba“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centriniu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

VP 16) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą;

VP 3) civilinė sauga;

K3.6: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Poilsis, kultūra ir religija“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centriniu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 13) gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra);

S 29) kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas;

VP 13) valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė;

K3.7: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Socialinė apsauga“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centriniu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 12) socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas planuojant ir organizuojant socialines paslaugas, kontroliuojant bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas;

S 14) sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas;

S 15) paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka;

S 16) dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas;

S 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas;

S 44) dalyvauja vykdant vaiko teisių apsaugą, užtikrina prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą;

S 45) Šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimas ir koordinavimas savivaldybės teritorijoje;

VP 18) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas;

VP 22) jaunimo politikos įgyvendinimas;

VP 32) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas;

VP 39) koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki 21 metų) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas;

VP 8) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas;

VP 9) socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas

K3.8: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Sveikatos apsauga“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centrinu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną;

S 18) savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai;

VP 34) antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;

VP 35) visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdymų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną;

VP 36) radiacinė sauga;

VP 37) neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas;

K3.9: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Švietimas“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centrinu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;

- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 10) maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas;

S 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas;

S 6) švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas;

S 7) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas;

S 8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas;

VP 7) priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo lavinimo programas ir skirtų šalies mokiniams, turintiems išskirtinių gabumų ar specialiųjų poreikių, išlaikymas;

K3.10: Nurodėte, kad, Jūsų nuomone, šiuo metu „Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga“ srities savivaldos lygmeniu vykdomas funkcijas efektyviau būtų vykdyti kitu lygmeniu nei tuo, kuriuo jos yra vykdomos dabar. Nurodykite, kuriuo kitu lygmeniu, Jūsų nuomone, konkrečias funkcijas būtų vykdyti efektyviau, nei vykdant šiuo metu:

- savivaldos (vietiniu) savarankiškuoju lygmeniu ar
- valstybiniu (centriniu) lygmeniu ar
- regioniniu lygmeniu.

Lentelėje naudojamų žymėjimų paaiškinimai:

- Raide S pažymėtos savivaldybių savarankiškosios funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje;
- Raidėmis VP pažymėtos valstybės perduotos savivaldybėms funkcijos, nurodytos Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje;
- Funkcijos formuluotės pradžioje nurodytas skaičius atitinka Vietos savivaldos įstatymo atitinkamai 6 ir 7 straipsnių dalies numerį.

Savivaldos lygmeniu vykdomų funkcijų sąrašas:

S 34) dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones;

VP 30) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas;

VP 4) priešgaisrinė sauga;

K3.11: Jei manote, kad kai kurios šiuo metu valstybiniu (centriniu) lygmeniu vykdomos funkcijos efektyviau būtų vykdomos savivaldos (vietiniu) lygmeniu kaip savarankiškosios, įvardinkite atitinkamas funkcijas.

Valstybės (centriniu) lygmeniu vykdoma funkcija (įrašykite) (1) _____

Valstybės (centriniu) lygmeniu vykdoma funkcija (įrašykite) (2) _____

Valstybės (centriniu) lygmeniu vykdoma funkcija (įrašykite) (3) _____

Nemanau, kad šiuo metu tarp valstybiniu lygmeniu vykdomų funkcijų yra tokių, kurias efektyviau būtų vykdyti savivaldos savarankiškuoju lygmeniu (11)

K4: Atsakydami į ankstesnį klausimą nurodėte, kad atitinkamą (-as) funkciją (-as) būtų efektyviau vykdyti savivaldos lygmeniu kaip savarankiškąją funkciją. Aprašykite, kokio socialinio, ekonominio efekto, Jūsų nuomone, būtų galima tikėtis tokiu būdu perskirsčius atitinkamą (-as) funkciją (-as).

Respondentui yra pateikiamas jo pasirinktų funkcijų sąrašas.

K5: Atsakydami į ankstesnį klausimą nurodėte, kad atitinkamą (-as) funkciją (-as) būtų efektyviau vykdyti valstybiniu (centriniu) lygmeniu. Aprašykite, kokio socialinio, ekonominio efekto, Jūsų nuomone, būtų galima tikėtis tokiu būdu perskirsčius atitinkamą (-as) funkciją (-as).

Respondentui yra pateikiamas jo pasirinktų funkcijų sąrašas.

K6: Atsakydami į ankstesnį klausimą nurodėte, kad atitinkamą (-as) funkciją (-as) būtų efektyviau vykdyti regioniniu lygmeniu. Aprašykite, kokio socialinio, ekonominio efekto, Jūsų nuomone, būtų galima tikėtis tokiu būdu perskirsčius atitinkamą (-as) funkciją (-as).

Respondentui yra pateikiamas jo pasirinktų funkcijų sąrašas.

K7: Ar Jūsų atstovaujama savivaldybė, vertinant turimus išteklius, administracinius pajėgumus, darbuotojų kompetencijas, būtų pajėgi vykdyti daugiau savarankiškųjų funkcijų?

- Taip
- Ne
- Sunku pasakyti

K7.1: Nurodykite priežastis, kodėl, Jūsų vertinimu, Jūsų atstovaujama savivaldybė nebūtų pajėgi vykdyti daugiau savarankiškųjų funkcijų:

- Finansinių išteklių trūkumas
- Specialiųjų žmogiškųjų išteklių trūkumas
- Administracinių pajėgumų trūkumas
- Darbuotojų kompetencijos trūkumas
- Kita (įrašykite) _____

K8: Nurodykite Jūsų atstovaujamos savivaldybės bruožus, kuriais ši savivaldybė yra unikali ar išsiskiria iš kitų Lietuvos savivaldybių (pvz.: sostinė, kurortinė savivaldybė, didmiestis, susijusi su į UNESCO pasaulio paveldą įtrauktais objektais ir kt.) ir kurie gali lemti kitokių paslaugų poreikį, kitokias paslaugų teikimo sąlygas ir panašiai.

K9: Pasidalinkite įžvalgomis, kaip turi būti užtikrinama, kad būtų pasiekti savarankiškomis funkcijoms nustatyti tikslai ir jų rodikliai, užtikrinantys tinkamą funkcijos įgyvendinimą.

K10: Aprašykite, kokia praktika taikoma Jūsų atstovaujamoje savivaldybėje vykdomų funkcijų (teikiamų paslaugų) kokybės matavimo srityje. Jeigu turite savivaldybių vykdomų funkcijų (teikiamų paslaugų) kokybės matavimo reglamentavimo tvarką, nurodykite atitinkamus dokumentus (pvz., Piliečių chartija).

APKLAUSOS PABAIGA

Tai buvo paskutinis klausimas. Kad patvirtintumėte ir išsiųstumėte savo atsakymus prašome spausti dešinį mygtuką su rodyklėmis >>.

INFORMACIJOS ŠALTINIŲ SĄRAŠAS

1. American Psychological Association. Žodynas. Prieiga internetu: <https://dictionary.apa.org/standard-deviation>
2. Aplinkos apsaugos agentūra. Apibendrinta informacija apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemas Lietuvos savivaldybėse 2020 m. Prieiga internetu: <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/atlieku-apskaita/informacija-apie-komunaliniu-atlieku-tvarkymo-sistemas-lietuvos-savivaldybese>
3. Centrinė projektų valdymo agentūra. 2021 m. balandžio 7 d. projekto „Savivaldybių paskolų restruktūrizavimas ir efektyvaus turto valdymo priemonių sukūrimas“ pristatymas. Prieiga internetu: <https://www.pplietuva.lt/uploads/documents/files/LT%20savivaldybi%C5%B3%20klasteriai%20pagal%20ekonominius%20socialinius%20rodiklius.pdf>
4. Higienos institutas. Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos priežiūros įstaigų veikla 2020 m. Prieiga internetu: <https://hi.lt/lt/lietuvos-gyventoju-sveikata-ir-sveikatos-prieziuros-istaigu-veikla-2013-m.html>
5. Lietuvių kalbos žodynas. Prieiga internetu: <http://www.lkz.lt/?zodis=tendencija&id=26042510000>.
6. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Bibliotekų statistika 2020 m. Prieiga internetu: <https://www.lnb.lt/mokslas/mokslas/mokslo-leidiniai/biblioteku-statistika>
7. Lietuvos nacionalinis kultūros centras. Respublikos kultūros centrų statistika 2020 m. Prieiga internetu: <https://www.lnkc.lt/go.php/lit/Kulturos-centru-informacija/359>
8. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“. Prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.215179/asr>
9. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas Nr. VIII-1524. Prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.94745/asr>
10. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas Nr. I-533. Prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5884/asr>
11. Statistikos departamentas. Oficialios statistikos portalo duomenys. Prieiga internetu: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize/>
12. Valstybės kontrolė. 2019 m. liepos 29 d. audito ataskaita Nr. VA-5 „Ar socialinė parama užtikrina skurdžiai gyvenančių asmenų minimalius vartojimo poreikius ir skatina įsitraukti į darbo rinką“. Prieiga internetu: <https://www.vkontrole.lt/failas.aspx?id=3977>
13. Walrath R. 2011. Standard Scores. Goldstein S., Naglieri J.A. (eds) knygoje „Encyclopedia of Child Behavior and Development“. Prieiga internetu: https://doi.org/10.1007/978-0-387-79061-9_2780

CIVITTA International
info@civitta.com
+372 735 2802
www.civitta.com

CIVITTA Estonia
info.ee@civitta.com
+372 646 448 8
www.civitta.ee

CIVITTA Latvia
Info.lv@civitta.com
+371 277 055 85
www.civitta.lv

CIVITTA Lithuania
info.lt@civitta.com
+370 685 266 80
www.civitta.lt

CIVITTA Finland
Info.fi@civitta.com
+358 505 261 694
www.civitta.fi

CIVITTA Poland
Info.pl@civitta.com
+48 690 001 286
www.civitta.pl

CIVITTA Ukraine
Info.ua@civitta.com
+380 442 270 140
www.civitta.com.ua

CIVITTA Slovakia
info.sk@civitta.com
+421 901 700 574
www.civitta.sk

CIVITTA North Macedonia
info.mk@civitta.com
+389 75 230 439
www.civitta.com

CIVITTA Romania
Info.ro@civitta.com
+403 180 535 88
www.civitta.ro

CIVITTA Moldova
Info.md@civitta.com
+373 797 550 99
www.civitta.md

CIVITTA Kaliningrad
Info.ru@civitta.com
+7401 253 074 8
www.civitta.ru

CIVITTA St. Petersburg
info.spb@civitta.com
+7 812 9886816
www.civitta.ru

CIVITTA Belarus
Info.by@civitta.com
+375 296 018 517
www.civitta.by

CIVITTA Serbia
Info.rs@civitta.com
+381 11 2435 489
www.civitta.rs

CIVITTA Bulgaria
Info.bg@civitta.com
+359 89 861 0857
www.civitta.com

CIVITTA Denmark
Info.dk@civitta.com
+452 762 80 83
www.civitta.com